

Irodalmi-Kulturális Folyóirat

VI. Évfolyam 1. szám

2025. Tavasz

ISSN 2677-1802

Kedves Olvasó!

Szeretettel üdvözöllek, és örülök, hogy találkozunk itt, az Alkotó folyóiratban! Élménydús, tartalmas időtöltést kívánok a sok szép alkotás között. Elsőként egy –számomra igen kedves – játékos verset osztok meg veled. Hiszem, hogy a te ajkadra is mosolyt varázsol.

Szabó Lőrinc: Tavasz

„Mi az?” - kérdezte Vén Rigó.

„Tavasz” - felelt a Nap.

„Megjött?” - kérdezte Vén Rigó.

„Meg ám!” - felelt a Nap.

„Szeretsz?” - kérdezte Vén Rigó.

„Szeretlek!” - szólt a Nap.

„Akkor hát szép lesz a világ?”

„Még szebb és boldogabb!”

Igen, megjött a tavasz, és mi most is, mint mindig, együtt idézzük meg a tavasz varázslatos színeit, hangulatát e folyóiratban. Igaz, nem csak kikelet és bársonyos napsugár jellemzi a mi tavaszunkat. Ez jól kirajzolódik a publikált írásokból, képzőművészeti alkotásokból, az élmények és értékek közreadásából.

“Akkor hát szép lesz a világ?” – teszi fel a kérdést Szabó Lőrinc a fenti versében, és meg is válaszolja: „Még szebb és boldogabb!”

S vajon mitől lehetne szebb és boldogabb ez a világ, mint az egymás iránti szeretettől, mely itt lüktet az alkotásokban?

Kívánom neked, találj meg te is, és ne tétovázz! Éld át, éld meg és add tovább!Nyíljon ki mindannyiunk szívében-lelkében a szeretet virága, legyen ez a tavasz szeretetvirágos.

És amikor a lelkünkben ott lüktet a tavasz minden szépsége, ne feledkezzünk el a szellemünk fényesítéséről sem! Sok értékes esszé, tudásanyag, életút olvasható a folyóirat lapjain, és amikor a Manszáj rovathoz érsz, ne habozz! Indulj el a mesék birodalmába! Hidd el, a mese visszarepíthet oda, ahol az álmok valóra válnak, a mese megtanít újra játszani, a mese csillogó tekinteteket varázsol, a mese összeköt gyermekket, felnőtteket. A mese szebbé tehet egy világot. S akkor eljő az igazi kikelet, a szeretetvirágos tavasz. És az a mosoly már nemcsak az ajkadon tündököl, de a szívedben, lelkedben is.

„Akkor hát szép lesz a világ?”

„Még szebb és boldogabb!”

Kívánom, hogy így legyen.

Hermann Marika

Krúdy Gyula-díjas költő, meseíró

Gyóni Géza Irodalmi Kör

www.dabik.hu

Dáma N. Sebestyén Katalin: Kapnikbánya vízesés

Iochom Zsolt:
A pillanat

Az alabástrom fényében
fürdő bútor között,
ahogy Toszkána virrad
a kardvirág illata
és a kolibri szárnyának
suhogása kíséri -
Ébredés!
A pillanatban ott rejlik
az időtlen szépség.

Szedő Tibor:
Évszakjaim

Ébredés bölcsőjében
gőgicsél a kikelet,
tejfogát potyogtatja
a múlt. Fűben térdel
napsugár nadrágjában
a kéklő ég.

Táj gurgulázik lehullt
virágszirmokkal.
Nyár szövö a
Nap párnáját
a magaslatra.
Szivárvány hídján
kikevert színek
száradnak.

Hervadt idő
sárban kullog,
ősz kazlában
lubickol
a sárgásbarna perc.
Fakéreg alatt
évgűrűk
sokasodnak.

Patyolat a hóaplan,
deret ráz le az
ágakról a tél.
Köd nyáját szél tereli
a réten, szomjas
világosság jégcsapot
nyalogat az ereszen.

Czibere Anita:
Végtelen Kék

Mikor földre száll az ég,
s ragyogó késsel borítja
a rétek tengerét, mikor
hullámszik a fény, az égi fény,
s virágok szirmán tündérek táncával
hirdeti a reményt.
Mikor kéklő virágszőnyegként
földre száll az ég, s szirmait,
mint ékkövek teríté szét, a jóság,
a szeretet ölelő voltát üzené.
Hol a horizont kéklő végtelenjében
olvad össze a rét és az ég, hol
már határok nélküli a végtelenség,
ott üzen a Lét, a Gyönyör végtelen
óceánja, ki Lélekcseppjeit mind hazavárja.

Pánti Anna:
Rohanjunk a tavaszba...

A tavaszban is itt van
Isten szeme... füle, keze...
Bennünket látó, halló, segítő
Megújító szeretete...
Tavaszi rügyek, levelek,
Simogató, álmodó kis kezek...
Ébredjete, éledjete!
Harsogó zöld lombbá érjete!
Mikor?
Kérdésre feleletet...
Küldjete válaszlevelet!
A téli csend-szonátának... végre
Vége...!
Rohanjunk madárfüttös
Tavaszunk elébe!

Kulcsár István: Csendélet

Lengyelne Török Erika: Kicsi bimbó

Kicsi bimbó gyöngé ágon
látom, reszketsz. Hideg van.
Betakarlak a szívemmel,
tavasszal majd kibontlak.

Lassan jön a meleg idő,
légy türelmes, pihenj még!
Ha eljön a tavasz ideje,
lesz majd dolgod éppen elég:

Kibontani a bimbódat,
színes szirmokat növesztened,
virágba kell borítanod
a tavaszi kerteket!

Várd a napfényt! Eljön hamar.
A télnek mindjárt vége.
Erős leszel. Nagyra nősz majd.
Te leszel a kertünk éke!

Dáma N. Sebestyén Katalin: Kikelet idusán

Felragyog a világ,
rügyek pattognak a fákon,
kórusban dalolnak
tavaszi hírmondók,
sövényen cinke szól,
pacsirtaszó távolabb,
csiripel a sok veréb,
rigófütty a válasz.
Szél úrfi ezernyi hangot kiált,
kitárul a kékszárnyú ég,
trillázva játszik a napsugár,
dallal fogadjuk
a természet ébredését.
Új tavasz illata lengi be a teret,
zendül az erdő,
szelek szárnyán üzennek
az áradó vizek,
minden új kikelettel
felragyog tavasztükrünk.

Papszi: Tavaszváró

Téli szellő, téli idő, süt a nap már bátran.
Lustít a milió, ott benn a szobában.
Odakinn a fákon rügyek igyekeznek,
Kora tavasz-tájon vízzel töltekeznek.

Kertész uram, látod? Ne várj már a hóra!
Cserélj hólapátot fűrészre, ollóra!
A kikelet nem vár, hamar itt a tavasz!
Igaz, becsapott már, néha kissé ravasz.

A rügyet kicsalja meleg fuvallattal,
A növényt becsapja, nem számol a bajjal.
Télapó gonoszul szórja fagyot széjjel,
Aztán ül konokul, nézi szenvedéllyel.

A virágzó fákról virágot fagyasztja.
Nem gondol kárról! Hogy ebből mi haszna?
Mert az ember okos! Vagyis hát úgy véli.
Természet a jogos, várt jussát reméli.

Kivágjuk az erdőt, nincsen utánpótlás.
Nézheted a felhőt, szerencsétlen flótás!
Nincs, mi párologtat vizet levegőbe,
Ég esőt nem onthat, nem lesz víz a földbe.

Száraz föld nem hűti a napnak melegét,
S a nap meg süti földnek száraz kérégtét.
Égbe száll a meleg, helyébe hideg jön,
Hiába kémeled, nincs felhő odafönn.

Csillagos ég alatt fagyok gyakran járnak.
Hajnalban ezalatt elfagynak az ágak.
Óvd a természetet, ne vágd ki a fákat!
Mert akkor nézheted! Nem lesz majd bocsánat.

Csipkerózsa: A kikelet hada

Álmából ébred a kikelet virága,
Fölötte suhan a tavasz lélekszárnya.
Magával ragadva tűnő tél paplanát,
Ezzel támogatja Tavasztündér vágyát.

Új élet fakad a gyűrött holt avarból,
Csilingelő szirmok bomlanak álmukból,
Lándzsás harci népek beállnak a sorba,
Hóvirág csapat áll a kikelet hadba.

Balogh Zsuzsa:
Az összetett kéz ereje

Van, amikor kihűl körülöttünk minden,
Van, amikor úgy érezzük, hogy elhagyott az Isten.
Nincs, amibe kapaszkodjon a lelkünk,
Saját magunktól is távolra kerültünk.
Az összetett kéz sosem hideg,
Az egymáshoz simuló tenyér mindig meleg.
Az ima kéznél van,
Elővesszük sokan.
Hajlékunkat fény járja át,
Megtisztítja minden zugát.
A jószágot onnan ismerjük,
Hogy soha nem tudna rosszat tenni velünk.
Az összetett kéz nem képes bántani,
A szeretet nem tud ártani.
Kapjuk a próbákat mindannyian,
Hinnünk kell mégis, hogy Isten velünk van.

Cserna Ferenc:
Március

Tél nehezen távozik, a fagy lassan enged,
Deresek a reggelek, de a tavasz csenget.
Megújul már a határ, zöld váltja a barnát,
Napsugárnak melege hizlalja a barkát.

Duzzadnak a kis rügyek az ágakon végig,
Sok kis rügyből gyümölcs lesz előbb-utóbb őszig.
Hóvirág és ibolya szirmát bontogatja,
Tulipánok, nárciszok bújnak elő sorba.

Betölti a kerteket a „nyitnikék” lárma
Kis rigó is rázendít egy vidám nótára.
Harkály doktor kopácsol, gyógyítja a fákat,
A kis cinke oda száll, hol magot találhat.

Ébredzik a nyírfa, rajta kis madárka,
Ágai közt a fészket újból megjavítja.
Tücsök koma a fűben nótáját cifrázza,
Békalencse megjelent kert alatt a tóba.

Március a tavasznak legelső hónapja,
Amikor a természet új ruháját kapja.
Egyre többet süt a nap fent a magas égen,
Vidáman száll énekünk a tavaszi szélben.

Fekete Edit:
Tavasztündér

Jöjj, tavasz, már nagyon várunk!
Illatos, színes virágmezőre vágunk!
Rázd meg pompás szoknyácskádat,
Szórd szét tavaszhozó virágaidat.

Vedd le arany színű vállkendődet!
Napsugár nyalábok vígan kergetőzzenek.
Szemedből, ha tiszta könny fakad,
Friss esőcseppeként alá hulljanak!

Hozd el a friss korai reggeleket!
Hozz erőtől duzzadó rügyeket!
Hozz harsány madáracsicsérgést!
Hozz harmatos, erdei üde ébredést!

Téli gondok mind elszálljanak!
Téli álmok tavasz köntösben járjanak.
Színeivel illatával elvarázsoljanak,
Egy új erőtől duzzadó évszakot hozzanak.

Pósa Anikó alkotása

**Kulcsár István:
Tavaszköszöntő**

Süt a nap és
madár dalol,
virág bújik alom alól.

Fecske fecseg,
rügy most nyílik,
itt a tavasz, sokan hírlík.

Fürge a szél,
felleghajtó,
nyitva van most ablak, ajtó.

Beáramlik
tavasz illat,
mezőn nyuszi körbe pillant.

Április a
kergék hava,
esik a hó, fussunk haza.

Új reggel jó,
szép kikelet,
napfény ragyog a hó helyett.

Bohókás most
ez a tavasz,
hol hó esik s zúg a haraszt.

De a nap a
legerősebb,
ápriliséknél május még szebb.

Ilyen tavaszt
nem láttam még,
esik eső, hideg a lég.

Bohókás volt,
de már vége,
Itt van a nyár, itt van végre!

**Kovács Brigitta:
Út az igazsághoz**

Lenge szellő ring az ágon,
madár táncol gerlepár, s hon.
Virág nyílik fenn a fákon,
gyümölcs virít majd a nyáron.

Langyos eső hullik, cseppen,
pocsolyában veréb reppen.
Szárnya csapdos, kicsi testen.
Hú, de boldog, el ne essen!

Lovak jönnek kaptatóra,
felügetnek, fel a dombra!
Pata kopog az úttesten,
viszi őket szélesebesen!

Kertek ontják illatukat,
színes rózsák mind kifakadt.
Tulipánok égbolt alatt,
nézd a sárga jácintokat!

Nyuszi ugrik fel a fűben,
lepke táncol levegőben.
Illat lebben, sül az édes,
csokoládés mézes krémes!

Tavon úszik hattyú család,
árnyékukban kicsi kacsák.
Naplemente vetít képet,
a víz tükrén, de nem kéket!

Vörös, sárga csodás táj ma,
hajó libben messze járna.
Naplemente édes párna,
tollpihe hull parkban járva.

Esti finom zöld illatot
szippant lelked, gyöngyharmatot.
Ébredj világ, itt a tavasz,
csak ne mondd, hogy minden ravasz!

Aludj jól az éjszakában,
reggel ébredj félhomályban!
Indulj útra, legyen célod,
tervezz jót és igazságot!

**Csipkerózsa:
Lepketánc**

Kergetőzve száll a légben,
Lepkeraj a szép időben.
Szőke kislány a zöld fűben,
Elámul a tüneményen.

Száll virágról, száll virágra,
Lepke tánca, lepke bája,
Hozzá öltözött a lányka,
Boldogságtól ragyog arca.

Csilingelő verőfényben
Libbennek a napsütésben,
Táncot járnak körbe-körbe,
Margarétán elidőzve.

Elfáradva, pille lábak,
Színaranyban fénylő szárnyak,
Összecsukják, pihentetik,
Lábuk bibepárnán fürdik.

Szellő szárnyán ringatózva,
Sárga púderhavat szórva,
Násztáncuk a virágvölgyben,
Lepketánc a tavasz fényben.

**Pánti Anna:
Örök körforgás - Megújulás**

Őszben a nyár
sóhaja száll,
tavaszt idéz...
álomra kész!
Megújulásra vár,
mikor majd hó szítál!
Álmában mindig
virágszirmon jár!

**Czibere Anita:
Orgona**

Orgona orgona,
bódító illata,
Lelkemen orgonál,
illata mennyből száll.

Aranyos fürtjei,
tavasz van üzenik,
apró kis virága,
világnak kiáltja:

Bódító varázslat,
mennyei imádat,
isteni ajándék,
lelkeknek csodát hint.

Áthatja szívünket,
ámulat körülvesz,
aprócska kis csoda,
hatalmas mámora.

**Szabó Ferenc:
Szerelmes szonett**

Szerelmes szavakból szövök szonetteket.
A sorok közé rejtve néma álmodás,
S valamennyi szóban ott a változás,
Mely ragyogva élteni – boldog-csendesen.

Szelíden szerető szemérmes Szentemet,
Kinek szemében földöntúli tisztaság,
S ragyogni fog nekem mindörökkön át –
Reménykedni boldogan ma már merek...

Szemében szeretet – színe szűzfehér,
S ragyogva tör át láthatatlan fátyolán
A szív, a tűz, a báj és a szenvedély,

Szerelmes szívéből szabadon száll, száll
Felém a fény, elbűvölő lelki fény,
S világítja meg szomorú éjszakám.

**Stefanic Ferenc Alexander:
Szeretlek annyira...**

/Feleségemhez, Stefanic Polyák Ritához/

Szeretlek annyira, mint tükröződő telihold a szeplőtlen eget,
Mint a szárazföld a hullámzó tengereket.
Mint nyíló szirmok az ébredő nap sugarát,
Mint kacérkodó szél a hajladozó lombkoronát.

Szeretlek annyira, mint kavics a simogató patakot,
Mint éles sziklaszirt a bíbor alkonyatot.
Mint lassan kúszó felhő a kecsesen síkló madarakat,
Mint szeszélyes tavasz az illatozó virágokat.

Szeretlek annyira, mint a lugas az átszűrődő fényeit,
Mint tikkadt rét, a frissítő eső laktató cseppjeit.
Mint kutató szempár, a természet múzsáját,
Mint szerelmes lélek, ki megtalálta párját.

Turányi Terézia: Hóolvadás

**IochoM Zsolt:
Tavaszodó**

Amióta feltűntél, fényesebb a napsugár,
S azóta százszor szebben zeng az erdő, a határ.
Csak a télnek hűvös árnya halkán még visszánéz,
s a hóvirág reszketően bújik ki – a föld nehéz.

Amióta feltűntél, zöldül a völgy, a határ,
S azóta a dér csipkézte ág is új reményre vár.
Csak a szellő titkon súgja, a tél még vissza-visszánéz,
Ám a tavasz ránevet: Sipirc innen, te csibész!

Amióta feltűntél, táncot lejt a napsugár,
S azóta a kis pacsirta ég felé dalolva száll.
Csak a hó még meg-megrezdül, jég rian a Küküllőn,
De a föld már lágyan súgja: hé, emberek, tavasz jó!

Orosz Cs. Bernadett:
Csak téged...

Csak téged akarlak – szólt a lélek,
Téged s veled a világmindenséget.
Nem gondolkodva, mert az ész
Sokszor bizony rossz irányba vész...

Téged szeretlek – szólt a szív,
Hisz hozzád valami titkos erő hív.
Nem fontos a holnap, nem számít a jövő,
Csak légy most itt, már ez is elegendő.

Rád vártam; didergett az elfeledett ölelés,
Betakarta egy kart karba font szeretgetés.
Ringass még – kérte csendesén a benső gyermek,
Adj elcsüggedt testemnek szeretetet.

Maradj itt, sose búcsúzz el,
Még akkor se, ha a most az utolsó,
Nem tudni, mi jön, s lesz-e végső zárszó,
Maradjon együtt e két lélek,
Csendesen... erre kérlek.

Hiszek benned – mondta a hit szava,
Benned van meggyőződése minden bizodalma.
Nem számít idő, és a távolság se lesz hátrány,
Ha álmra hajtom fejem, azt érzem,
hogyan arcod itt pihen a párnán...

Dr. Veress János: Szeretetre várni

Lehet a szeretetre egy életen át várni,
De ahhoz türelmes horgásznak kell lenni.
Nincs rá ígéret, hogy lesz kapás,
Ha mégis, megélhetünk egy csodát.

A szeretetért tenni, lépni kell,
Szeretve magunkat adni, csak adni kell!
És még akkor sem biztos a siker,
Egy biztos: ha nem adunk, hozzánk sem jut el!

Lehet szeretetet adni bátran, nem fogy el!
Sok napfényt adva a mag csak kikel.
S ha gondosan nevelgetjük, higgyük el:
Csodás virágot nevelhetünk fel!

Fu Jen-Li:

Vajon sétáltunk-e?

Ezerszer elképzelttem jöttödet,
mely örök fényé
változtatná életemet,
de gyermeki értelemmel
hogyan versenyezhetnék
a Teremtővel?!
Másképp jöttél,
máskor...
máshol...
Vajon sétáltunk - e már
álmod virágoskertjében?
Valahol a múltban,
régiben?
Igen!
Angyalként a fellegekben!

Kanizsa József:
Kinyújtod karod

/Vilmához, feleségemhez/

Fény szökött tekintetünkbe
Tükröződik varázsa
Szerelmi játék
Kinyújtod karod
Kinyújtom karom
Ujjaink összekulcsolódnak
Nincs tér.
A szerelem hatalma végtelen
Lágy szellő harmonikázik
a lombokkal
Szerenád...
Összekulcsolt kezünk
mint dália szirma
szétnyílik
S szaladunk szívünkbe zárt
gazdag kincscsel
veled: s z e r e l e m.

Nagy-Kóré Mária: Pipacsok

Papszi: Lélektől lélekig

/Költészetnapra/

A jóság kényszer nem lehet.
A jóság nem más, mint szeretet.
A jóság jóval tölti lelkedet.
Benned él. Lelked nélküle nem lehet.

Amikor azt mondom: Légy jó!
Nem mondom, hogy add fel, engedj!?
Ez csupán csak intő két szó!
Mondom azt: Soha ne szenvedj!

Amikor azt mondom: Szeretet.
Az nem csak a képzelet!
Egy érzés, ami átjárja lényedet,
Táplálja lelked, építi énedet.

Nélküle nincs lét, nincsen élet,
Ha eldobod, lelked új testet keres.
Nélküle minden oda, semmivé lesz.
Nincs nélküle! Csak szeress, szeress, szeress!

Ha elhagyod, ára a bús, komor magány.
Kiégsz! Ott bent üres leszel. Szenvedsz!
Magadra maradsz! Nem leszel már vagány!
Elhagynak, felednek. Senkinek se kellesz!

Szeress hát! Hallgass lelkedre, légy bölcs!
A szeretet vonatán boldogság érkezik.
Szelíd szíved kamráját szeretettel töltsd!
Így jut el majd lelked lélektől lélekig.

Tilingerné Gerlei Ilona: Új nap

Új napra ébredtünk, örvendj, ember szíve!
Újra ránk ragyog a napsugárnak fénye,
Körbeölel minket az Úr szeretete,
Elkísér bennünket végtelen kegyelme.

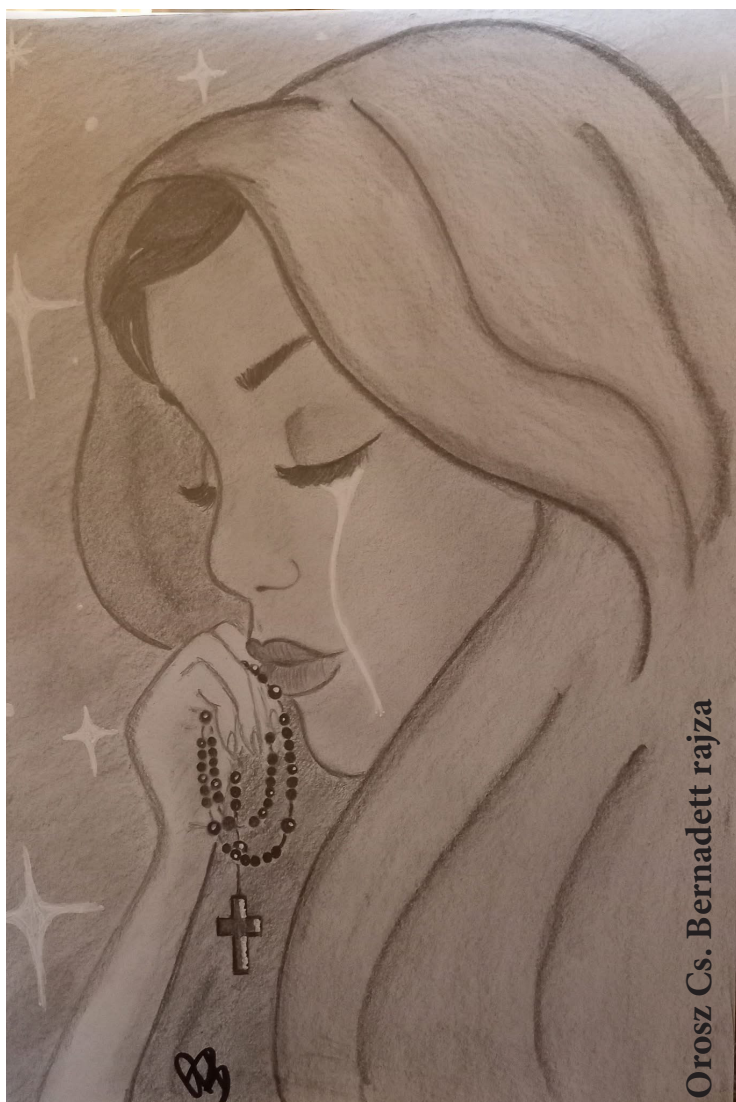
A fűszálakon harmatcsepp fénylik,
Lombok sűrűjéből madarak dala hallik,
Vidám daluk felszáll, fel a magas égig,
Dalukkal az Úr dicsőségét hirdetik.

Adjunk hálát minden új napért,
Az Úrral való hű szövetségért,
Mindig legyen igazi megújulás,
Testben és lélekben boldog megnyugvás.

MaR-IL GALÉRIA**Papp Márta Ilona kortárs festőművész:****Igazán szeretni**

A vonyarci fröccsteraszon Vivaldit hallgatok.
Velem szemben a Balaton ringat sok csónakot.
Szellő suhan, tücsök ciripel, idilli pillanatok.
Várom a párom e csodás tavaszi délután.
Vele együtt igazán élvezetes a látvány.
Ehhez társul az akác és orgona illata.
Míves pohárban a balatoni bor zamata.
Várakozás közben elgondolkodtam:
Igazán szeretni páromtól tanultam.
Napfényt, vizet, levegőt, fű, fa, virágok illatát,
gyümölcsök ízét, tavaszi reggel harmatát.
A szerelemmel, csókkal, öleléssel egygyé válást.
Szeretettel teli boldog napokat vele együtt éltem.
Isten áldja a tőle kapott sok szeretetért, drága Férjem.

/írtam: Vonyarcvashegy, 2024. szeptember 23./

Gróf Gál Mihály: Kapu

Kapu, amely nem nyit útra, nem zár házra.
Magányosan áll összeomlásra várva, tárva.
Út is rég ment arra, emléke is kopik,
Annak is, ki egykoron használta, fogy is!
Víg kislány vagy legény volt valaha.
A hant is omlik, s pihen a csontja alatta.
Legény, apa lett, papa kapuja áll csak.
Kemény fából, kemény munkával faragta.
Kemény akarattal, határuul rakta az útba.
Ím, se út, se ház, se papa pora,
Csak a kemény munkának áll még nyoma.

Ambrus József: ma este

ma este győzködöm a lényeket
tenyeremmel érintem a hárfát
pillantásod találkozás – képzelet
kényszeríti vérembe szorítását
felelős képletekre borulok
mint sorok között lopakodó árnyék
hatalmasra tágult gesztusok
szívembe zárt éretlen ajándék
istenadta kisarjad a versem
gyökeret vert a karakteres szándék
a végtelenbe hajló síneken
meddő világképem most zilálja szét

új versemmel kinyitom az eget
olvasok könyvet – tiltott újságot
mint erkölcsi magaslaton a gyerek
férges véreből tépem ki a világot
friss versek között parancsokra dőlve
keresem morzsáit a tudománynak
- kórházi ágyon félig könyökölve
bennem érik a diagnózis a magyarázat

nem győzködöm tovább a lényeket
hozzám simulnak részegen a szavak
– pillantásod pénzéhes gépezet
mely újjá építi az évezredes falat

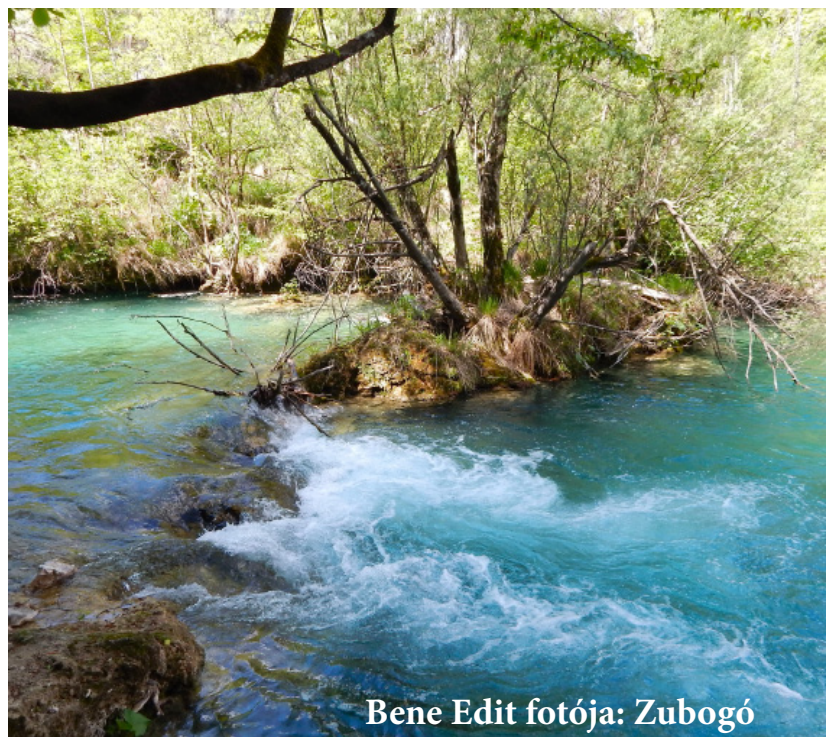

Gróf Gál Mihály: Kapu

Fekete Edit: Vágy

Vágyom azt a pillanatot, mely átölelve megnyugtat.
Várom azt a gondolatot, mely átsuhanva jót ad majd.
Hívom azt a mozdulatot, mely melegével simogat.
Elkapom azt az érzést, mely oly gyorsan elrohan.
Elfogadom azt, amit a sors nekem tartogat.

Nem keresem, hogy miért volt az a rossz, mely meggyötört.
Nem kutatom, hogy mi az, ami egyszer csak eltörött.
Nem tudom, hogy a múlt mit okoz majd.
Nem tudom, hogy a kételyek elcsitulnak-e egyszer csak.
A jövőben az elfogadás a gondolataimban első a helyet kap majd.

Bene Edit fotója: Zubogó

Dr. Veress János: Nyugalom

Néha teljes nyugalomra vágyom,
Csak úgy elterülnék az ágyon.
Ne szóljon senki, a telefon hallgasson,
Csak úgy el lennék, magamban, otthon.

Ringatóznék, mint csónak a tengeren,
Néha egy sirály vijjoghat énnekem.
Simogasson a nap, a szellő lágy legyen,
Csak Te legyél velem, kedvesem.

Szüneteljen a rohanás, kapkodás,
Mert enélkül lenne az élet csodás.
Feltölteném csenddel testemet-lelkemet,
Tudom, az egész csak képzelet.

Visszajövök, ha hiányzik a világ,
Folytatódhat a szüntelen rohanás.
Emlékeimben ott él a varázs:
Milyen jó, ha lelassul a világ!

Bene Edit: Jó lenne

Jó lenne
újból gyermeknek lenni,
harmatos réten mezítláb futni,
vadvirágot bokrétába szedni,
lebbenő pilléssel kergetőzni.

Jó lenne
hegyeken, erdőben csatangolni,
üde odorából szippantgatni,
természet bájait újra megcsodálni,
belesimulni a tájba, nyitott szívvel járni.

Jó lenne
szénapadlason bújócskázni,
pocsolyában bokáig tapicskolni,
párás istállóban csikót simogatni,
pajkos csínytevésekben benne lenni.

Jó lenne
családi tűzhely mellett melegedni,
pisla fénynél meséket hallgatni,
Jézuskát várni, fabulákban hinni,
szüleinkkel együtt örömködni.

Németh Nyiba Sándor: Eltévedt cseppek

Folyik a víz, kíváncsiak az eltévedt cseppek.
A kiválasztott utamra senki nem léphet.
A hús homokba forró lávaként bátran lépek.
Tűzben égek öröklétű, vértelen lelkeimmel.

A kacsintó szemem sokan látják könnybe vesztve.
Hittel festem a sűrű eget a kék hevével.
Csillagfényes este árnyékára fekszik testem.
A holdfény játszik a szívem húrján merészséggel.

Turányi Terézia: Tavasz

Erős-Tanács Marietta: Végzet

Érzem a sötétségből felnyúló kezed, ahogy
utánam kapkod,
Érzem, ahogy húzol a sötétségbe egyre
mélyebben magadhoz.
Pedig már annyira jól volt, eltűnt minden, ami
visszatartott,
Éppen csak belekóstoltam, milyen lenne, ha
nem lennék belül halott.

Fuldoklom a sötétségben, vágyom az engem
beborító napfényre,
De nem találok a kiutat, az elmém széleseben
rohan a vesztébe.
Egy idő után már nem küzdöm ellene, tompán
érzékelem az életet,
Mindig is tudtam, hogy nem kerülhetem e nekem
megírt végzetet.

Balogh Zsuzsa: A kezeim

Úgy viszem a keresztemet, mintha könnyű volna,
 Talán könnyebb is vinni, így mosolyogva.
 Mások nem látják a hátam sebtét,
 Az ember dolgos, fáradt kezét.
 A napjait, amit könnyel áztatott,
 A küzdelmeket, amit az élet rádobott.
 Nem színészet, ez az erő,
 Amit a szenvedés hozott elő.
 Mert a nyomás alatt gyémánt lapul,
 A szürkeségből értékke alakul.
 Mindenki ott van valami,
 Amit másoknak oda tud adni.
 Fel fog törni, mint a vulkán,
 Elsöprően, mint az orkán.
 Elnyomni nem lehet, mert utat tör magának,
 Azért, hogy odaadjuk az egész világnak.
 Én nem kérkedek, csupán adok,
 Hogy szebbek legyenek a múltó napok.
 Ötleteket adok a néma napokhoz,
 Hátha kedvet kap valaki az alkotáshoz.
 Munkával telt negyven évem,
 Hová tűnt el, már nem kérdem.
 A kezeim már nem ápolnak,
 Nyugton maradni viszont nem tudnak.
 Írnak, rajzolnak, festenek,
 Mindent olyan lelkesen tesznek.
 Így adnak örömet, mosolyt a napokra,
 Továbbra is maradtak a jó szolgálatába.

Nagy Kóré Mária: Fehér virágok

**Dáma N. Sebestyén Katalin:
 Rózsák és tövissek**

Mikor utadon elindulsz, félve kérde:
 vajon számomra mit tartogat az élet?
 Láthatatlan kar örömmön és bánaton vezet,
 rózsák és tövissek várnak majd utadon.

Azért van szemed,
 hogy a szépet észrevedd,
 s ha utadat járván rózsát találsz,
 ezért mondj el egy imát.

Ha majd utadon tüskék várnak,
 a rosszért is az Urat áldjad.
 Alázatos szívvel gondoldj rá,
 magasztos éneked szóljon hozzá.

Ha életed során bánat, bú ér,
 ne feledd, minden van valamiért.
 Tudd meg, tövissek erősítenek,
 míg a rózsák felemelnek.

Tövissek és rózsák...
 életed befejeztével arra törekedd,
 szívedből engeddd ki a töviseket,
 maradjanak benne meg a rózsák
 ehhez felemelést nyújtanak az imák.

Nagy Kóré Mária: Forgásban

Erős-Tanács Marietta: Hópehely

Utcai lámpa fénye világítja meg ezt a csodát,
 Azt a sok száz apró dolgot, amit mindenki imád.
 Kacagva táncolnak a széllel, megpihennek a réten,
 Vastag és puha takarót húzva a világra ezen a télen.
 Mikor útjára kel, vajon hova rakja le az ég?
 Lehet ez erdő, mező, tó vagy talán egy stég.
 Lassan cikázik a levegőben, hogy odaérjen,
 Majd egy gyermek tenyerébe esik le éppen.
 Aki csodálattal nézi, milyen szép a hópehely,
 Társaival együtt érkezik és velük olvad el.
 Egy perc, egy pillanat, mikor mindenki elhalkul,
 Ekkor a világon mindenki egy kicsit lelassul.
 Gyere, hóval és faggyal teli hideg rengeteg,
 Téged már nagyon vár felnőtt és gyermek.
 Hozd el nekünk azt a csodás időszakot,
 Amik újjáépítenek minden kapcsolatot.

**Szedő Tibor:
 Füstszagú emlék**

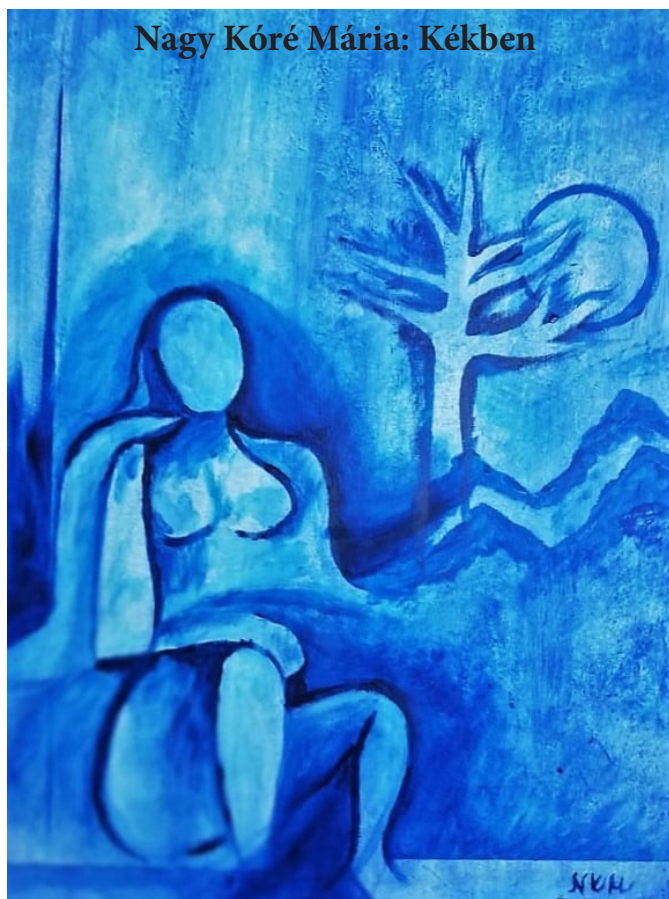
Körém ömlenek
 a színes emlékek,
 füstszagú
 arcodba csíp
 a régmúlt hajnal.
 Álmodok tereget
 szempillám.
 A karod derekamra
 font koszorúján
 csontos madárkezed.
 A kopott fényképek
 halmazában
 végre megtalállak.
 Az ajkadra folyt
 mosoly örök.
 Tekintetünk
 egymásba botlik.
 Már nem a pulóvert
 kötöd, hanem
 túlvilági napjaid.
 Füstszagú hangod
 fészke fülemben.
 A csillagok közt
 ott ragyogsz,
 Hermina nagymamám.

**Kanizsa József:
 Petőfi szobránál**

Hova tekint érző szemed
 mely pontjára a világnak?
 Mire gondoltál
 az utolsó éjszaka?
 „Szabadság szerelem
 otthon és magyar haza”
 Fömládoztad magad

 Fénylő szemedben
 szerelem
 érző szívedben
 hazaszeretet
 Sötét volt az éj
 S másnap...
 ...senki sem fogta
 le
 a
 gyilkos kezét!

Nagy Kóré Mária: Kékben

**Németh Nyiba Sándor:
 Fejsze nyele**

Halott szóban kullog a vének rendje.
 Ordítózásban hazugság reped.
 Írásom tapintják mocskos kezek.
 Koponyába törik fejsze nyele.

 Hasít az eszem véremmel fröccsen.
 Számba rakják rágatlan vesztem.
 Dohos falhoz verik nyöszörgésem.
 Kimászik bentről a kínzott hitem.

Kulcsár István: Nap éj egyenlőség

Ambrus József: Platánok alatt

Vers formálta dátumok közt magad
rímek csókjában muszáj virágozni
– klasszikus költők is undorodnak
csak erkölcsökben lehet megmaradni.
Céltalan versek próbálnak segíteni
– sikerekből semmi sem marad
képleteid nem tudom megérteni
elsötétült útmenti platánok alatt.

„Pénzt próbálok, egészséget, sikert”
a versekről nem sokat beszélék
hosszú időre bezárom a karriert
és a papirosról naponta letérek.
Versekről szólni aligha merek
– tenger formálta, de megigézett
csak erős idegzetű költők kelljenek
ahol a képlet – ma is írásvédett.

Csak bizarr vers csókol mindhalálig
– bukott rímek méltán közelegnek
és titokban a szerelem játékait
elkíséri százezer bölcs fáklýásmenet.
Istent kérem, adjon még szuflát
– friss platánokat temethetek
hogyan befjezzem az irodalmi munkát
mely a mondatok közt elvezet.

Turányi Terézia: Vidéki táj

Stefanic Ferenc Alexander: Ébredj, Hazám!

Ébredj, Hazám,
Vess véget a bolyongásnak,
Légy fészke ismét
A szétszéledt magyarságnak!

Adj tartalmat szép szavaidnak,
Nyiss határt keserédes haragodnak!
Lélegezzen földed, gyűrjön lábnymot,
Hazafiak soraitól rogyadozzon asztalod!

Engedd, hogy szíved torkodban lobogjon,
Kérd Istent, hogy Téged újra megáldjon!
Igaz hangod' kerek világot bejárja,
Arccal zuhanjon porba mind,
Ki kérésed ellenébe' marad gyáva!

Adj békét, munkát, falatot árva gyermekeidnek,
Remény fényét, mi szétoszlatta a kárhozott sötétséget!
Fakaszd véred, szülötted' tüzével itassa,
Hátha felébred végre, hogy húségét bizonyítsa!

Tilingerné Gerlei Ilona: Érdi csend

A zöld bársonnyal borított domb
virágos rét völgyébe omlik,
s a fényes napkorong aranyszínű köntösben,
az „égi rónán” izzik.

Távol a város harsogó zajától,
szívem a csendben megnyugvást talál.
Az ezerarcú természetben gyönyörködök,
s hallgatom a madarak víg dalát.

A föld szívében húzódnak gyökér-erek,
tavaszi csend uralkodik a tájon,
oly nyugodtak itt a napok, órák, percek,
érezem, itt igazán boldog vagyok.

Kis tanyánkon, ha végignézek,
látom már benne a jövőt.
Tenyerembe veszek egy darab földrögöt,
s ahogy a növény kizöldell a napfénytől,
úgy melegszik fel e maroknyi szülőföld is
a szívem szeretetétől.

Iochoom Zsolt: Az utolsó hang

Hegedűjét kezében tartotta, ujjai gyengéden végigsimítottak a lakkozott fán. Ez volt hangszere, amely elkísérte élete minden fontos pillanatán – most az utolsó koncertjére. Tudta, hogy többé nem lép színpadra. A betegsége csendes, de könyörtelen kísérőként emlékeztette erre mindennap. Végző stádium. A terem zsúfolásig telt. Ez a tudat megnyugtatta: nem hagyott maga után üres helyeket, sem a nézőtéren, sem az életében. A szíve gyorsabban vert, amikor kilépett a fénybe.

A színpadon már csak ő volt és a hangszer. A dallamok úgy születtek és haltak meg, mint tiszavirágok a nyári naplementében. A hegedű elmesélte helyette mindazt, amit a csend már sosem fog...

Pánti Anna:

Napsugaras mosolyok

Lelkembe mint napsugarat
– fogadtalak...
Mosolyom szólt Hozzád...
nem kellett szavak!
A Napba nézni tanítottam
a virágokat,
Hogy érezzék...
A fény
Erőt,
Bátorságot ad...
Fényem... tüzem... lobogásom
megsokszorozva látom
a nevető virág-tányérok...
e “földi napocskák”!

Hermann Marika:

Aki vet...

Reménnyel, lelkesedéssel
Indultunk útnak egykor, régen.
Hű szívünkben tiszta fénnel
Kerestük helyünket e térben.

Hitünk és lelkesedésünk
Nem lanyhult egy pillanatra sem.
Mit magunkból adni tudtunk
Egy parányi, árva búzaszem.

Hittük, hogy termőre fordul,
Bár a “senkiföldjére” hullott.
Tápláltuk verssel és dallal,
S lelkünkbe új életet hozott.

Aki vet, biztosan arat?
“Senkiföldjén” létünk mostoha,
Mégis boldog, ki magvető,
Mert érzi, e Föld az otthona.

Nagy Kóré Mária: Lilába borulva

Bene Edit: Szeretet hiánya

A második világháború után, a tizenegy tagú családot az ország távolabbi falujába, a kitelepített sváb família házába költöztették. A községben maradt németajkúak nem jó szemmel tekintettek a magyarokra. Szüleik a lányukat nem tanították tovább, dolgozniuk kellett, hogy a kisebb gyereket elláthassák. A legidősebb értelmes, jó tanuló kamaszlány álmai sem teljesülhettek be, cselédnek küldték. Az eszes fiúk taníttatásához is hozzá kellett járulniuk. Történetem a középső lányról, Roziról szól, aki tetszetős, munkáskezü, rafinált csaj volt. Nagyon fiatalon elcsábította a nála fiatalabb siheder svábot. Egyik család sem akarta kettőjük kapcsolatát, így csak bujkálva találkozhattak.

Rozi egyszer eltűnt otthonról, mindenütt keresték, míg végül a házuk hideg szénapadlásán találták rá. A kamasz átfázva, vacogva vallotta be, hogy terhes. A „szégyenfeltűntetésének záloga” a házasságkötés lett. Rozi mindent megtett, hogy Schmidték családtagként bánjanak vele. Az unoka megszületésével helyreállt a béke. A fiatalok boldogságban éltek. Henrik bányában dolgozott, Rozi mint háztartásbeli; szorgalmas munkájuk által szépen gyarapodtak, házat vettek és földjükön gazdálkodtak.

Henrik a szénbányában metán robbanás következtében meghalt. Rozi a tragédia után egyedül maradt fiával. A lelki gyötrelmének enyhítésére rengeteg munkát vállalt be, szinte a végkimerülés határáig gürcölt. A keresetét félretette, magukra nem sokat költött. Szerette fiát, de nem tudta azt a szeretet megadni, amire éppen szüksége lett volna a félárva gyerekeknek. Elmaradtak az ölelések, simogatások, a közös beszélgetések, programok. Jancsi nagyon szerette édesapját, ő sem tudta feldolgozni elvesztését. A srác leérettségizett és munkába állt, majd megnősült. Német lányt vett feleségül, és Rozi házába költöztek. Az anyós egyre házsárosabbá vált, semmi sem tetszett neki, mindenbe belekötött, így rövid házasság után elváltak. A fiatalember újból megnősült, egy árva lányt vett el. A közeli városban egy szép emeletes házat épített anyja anyagi támogatásával. A távolság megszépítette anya és fia kapcsolatát, főleg, amikor megszülettek az unokák: Isti és Kata.

Rozi bujkálásának időszakában annyira megfá-

zott, hogy egyik veséjét el kellett távolítani. Idős korában eladta a falusi házát, árának egy részét a lány-, a másikat a fiúunokájának adta, a maradékot a házra költötték. Az édesanyjukat magukhoz vették, az emeleten laktak hármasan. Kisebb zsörtölődések mellett szép csendesen éldegéltek. Isti megnősült, feleségével a földszinti teret lakták be. Rozi egy vesével is szép kort élt meg, akit tisztességgel ápolgattak. Nemsokára megbetegedett János oldalbordája. Hamarosan elvitte a gyilkos kór. Jani már fiatal korában szívproblémákkal küzdött, műtétje után többször feküdt gyógyinté-

zetben, sokszor ágnak dőlt. Leszázalékolt nyugdíjasként otthon a ház körül segített: vigyázott unokájára, vitte-hozta az óvodából, iskolából, a kertben tett-vett...

Állapotromlása miatt a házat fiára íratta, lemondott tulajdonjogáról, bankkártyájának kezelését is István fiára bízta.

A gyerekek „hálából” már nem törődtek a beteg, idős emberrel. Az ételt csak úgy odalökték elé, abból sem a legjobb falatok jutottak neki.

Ellátásáról hetente kétszer egy szociális munkás gondoskodott. A már nehezen mozgó beteg ember többször feküdt a maga alá csinált pelenkákban. Télen csak abban a szobában fűtöttek, ahol sivar napjait élte. A mellékhelyiségek zordak voltak a hideg falaktól. Unokáját nem engedték hozzá, már pár éve nem is látta.

Lányát gazdag, fővárosi férfi vette feleségül, s amíg a nagymama, valamint édesanyja élt, addig többször meglátogatták a családot, aztán a látogatások elmaradoztak. János testi, lelki fájdalmára halála hozott gyógyírt.

Az idős generáció gürizéssel, egyhangú, szórakozás, utazás nélküli életet élt kevés örömmel, sok bánattal.

Pénzzel nem lehet szeretet venni.

Cserna Ferenc: A kékvér

– All in! – hangzott el a kártyaasztalnál. Mindenki megdermedt a teremben. Száz hold szőlő és gyümölcsös, közel ezer hold szántóföld és erdő, valamint több ezer pengő-forint volt az asztalon. Az asztal mellett két játékos nézett farkasszemet egymással. Hasítani lehetett a csendet.

– Megadom – mondta Lányi Sándor méltóságos úr, és aláírta a kötelezvényt, amelyet hanyag mozdulattal az asztal közepére dobott a nagy halom pénz és váltó közé.

– Boríts! Mid van, te kékvér? – kérdezte ironikusan.

A másik játékos az ifjú Cs. báró volt.

Nemrégén halt meg az apja. Egyedüli örökösként meglehetősen nagy vagyont örökölt. És nem volt már senki, aki az olthatatlan játékszenvedélyének útjába állt volna.

Nemrégén nősült, de szerelménél a szerencse kergetés utáni vágya sokkal nagyobb volt.

– Nem fogsz neki örülni! – mondta, és kirakott az asztalra négy királyt. Sándor méltóságosnak a szeme se rebbent.

– Ennek meg te nem fogsz örülni – mondta nevetve.

Felállt, majd visszaült. Játsszani akart az ellenfele feszült idegein, várt a lapok bemutatásával. Ebben a pillanatban kialudt a villany. Sötétség borult a teremre.

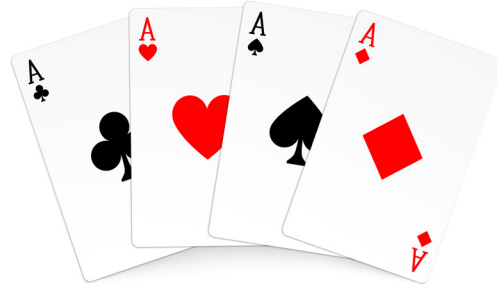
Gyufák gyulladtak, kisvártatva előkerült néhány gyertya is. Ekkor mutatta be Sándor úr a lapjait. Négy ász.

– Nem hiszem, hogy ez volt a kezekben, hiszen egy ászt én tettem le! – mondta ingerülten Cs. báró.

– Te szemét, mocsok, hazudsz! Nem tehetél le ászt! Három a kezemben volt elejétől, a negyediket a cserével kaptam – ordított Sándor úr.

Amikor egymásnak estek volna, a teremben lévők megakadályozták, hogy tettelegességre kerüljön sor. A kaszinó idős tulajdonosa javasolta, hogy vegyék számba az asztalon lévő pénzt, váltókat, kötelezvényeket és egyéb értékeket. Azokat a kaszinó széfjében őrizték, amíg egység nem születik a két fél között.

Ez a megoldás tűnt a legelfogadhatóbbnak. Mindkét fél aláírta a közjegyző által hitelesített megállapodást, miszerint egyikük sem értékesítheti az ingatlanait és értékeesebb ingóságait. Megkez-

dődött az évekig tartó per. Mivel egyik fél sem tudta megnyugtató módon bizonyítani igazát (mármint, hogy Lányi Sándor úr csalt, vagy sem), a bíró úgy határozott, hogy az asztalon lévő értéket fele-fele arányban osszák szét. Ebben azonban egyik fél sem akart beleegyezni. Egyikük sem járhatott ide a kaszinóba, mivel „persona non grata” lettek az úri társaságok előtt. A bárót elhagyta a kártyaszenvedélye. (Igaz, tőkije se lett volna, hisz a felesége birtokaihoz és az abból befolyt haszonhoz – neje rendelkezése alapján – nem fért hozzá.) Időközben született két fia, kárpótolta a régi szenvedélyét. Vagy tíz év is elmúlt. Cs. bárót felesége válaszút elé állította. Vagy elfogadja a bíró ítéletét, vagy elválik tőle.

Ekkor „robbant a bomba”! A kaszinó egykori vilánszerelőjét súlyos baleset érte. A halálos ágyán beismerte, hogy ezer pengő-forintért ő okozta a rövidzárlatot Lányi úr biztatására. A hirtelen felállás volt a jel. Perújrafelvétel, tárgyalás, Cs. báró a nyertes.

Cs. báró szervezetét az évek során kiállt izgalmak felemésztették. Rövid betegség után megtért az ősei grófi kriptájába. Felesége eladta a birtokokat, az ország távoli pontján telepedett le és gazdálkodott két fiával. Éppen ott, ahol a családom férfi felmenői születtek. Az egyik fia a település templomában orgonát építtetett. A másik saját költségén kibővítette az iskolát. Nagyon szerették és tisztelték az emberek a családot, akiknek leszármazottai közül ma is élnek.

Ezt a történetet gyermekkoromban többször hallottam egyik-másik nagynénémtől, nagybátyámtól.

– Kék vér az kék vér! – mondogatták ilyenkor, és bólogattak egymás felé.

A hangjukban volt valami magasztos, amit gyermekfejjel nem értettem.

Egyszer megvágtam a kezem. Világossá vált! Ez nem az én családom története. Az én vérem piros volt.

Stefanic Ferenc Alexander: Fortélyos mese

Egyszer volt, de volt, még hozzá nem is oly régen. Elveszett Köszönöm, s vele együtt veszett el Kérem.

A hír hallatára, rögvest keresésükre indult Hála, társul szegődött mellé Önzetlenség mint hú társa. Keresték-kutatták őket mindenütt, földön és égen, de nem lelték, sőt, híruket sem hallották számtalan vidéken...

Úgy eltűntek, mintha elnyelte volna őket Idő, színiüket sem látta rég' erdő, mező, vagy a suttagó szellő. Nyomukat már Szívesen sem látta, hiába a tengernyi kutatás, biz köddé váltak, akár a hajnali pára. Fejét törte a bölcs Pozitív Gondolat: Nem veszthettek el csak úgy, hogy nem hagytak maguk mögött legalább parányi nyomokat! Összehívta hát a nagy tanácsot, hátha akad köztük, aki megfejti e rejtelmet, vagy adhat néhány jó tanácsot. Megjelent Kedvesség, Őszinteség és Szeretet, mert ha van, aki megoldhatja ezt a talányt, az csak közülük lehetett!

Nem is múlt el sok idő, záporoztak az ötletek, de mindhiába, mert sajnos egyik sem hozott valós eredményeket. Megkérdezték Igazmondást, hátha neki akad jó teóriája, de az csak vállat vont: Nem én leszek az, aki megtalálja őket!

Teltek-múltak a hosszú napok és hónapok, de a két elveszettnek nyomára semelyik sem jutott. Csüggedtek lettek, mindahányan csak voltak, hiába a sok keresés, nyomára sem lelték a kámforrá vált párnak. Hiába kutattak mindenütt, ami csak a fejükbe ötlött: hegy gyomrában, faárnyékban, kőháton, vagy felhők között...

Már majdhogynem feladták a keresést, mikor Pozitív Gondolat a homlokára csapott.

– Jut eszembe, csupán egy hely maradt, ahol egyikünk sem kutatott!

Kérdőn nézett rá Kedvesség, Őszinteség és Szeretet:

“Vajon, milyen hely lehet az, amiről ők, együtt, megfeledeztek?”

Számba vették, sorra, egymás után, hol és merre jártak, de csak nem lett eredménye a temérdek találgatásnak, fáradozásnak. Türelmesen hallgatta őket a bölcs Pozitív Gondolat, majd mikor a végéhez értek, felrikkantott:

– Egyetlen terület maradt csupán, hol egyikünk sem kereste őket...

Az egyetlen, mit a szem nem lát, mert homállal

fed előlünk Lényeg!

Hiába támogatott bennünket Hit, hiába sietett rögtön segítségünkre Hála és Önzetlenség, hiába való volt a sok tanácskozás és bölcsesség...

Úgy érzem, megvilágosodtam pont az imént! Bizony, ők nem csupán egyszerűen eltűntek, vagy hopp, elvesztek! Rabul ejtette őket a folyamatosan sötétedő, gyarló Emberi Lélek! Erre engednek következtetni a kirajzolódó tények! Negédes szávaival előbb valószínűleg megfertőzte, majd nyakukra ültette Tiszteletlenséget és Önzőséget! No, azoknak úgy hiszem, csupán egy pillanat kellett! Szemvillanás sem múlhatott, és már meg is győzték a két hitevesztettet! Mivel Jómodor és Alázat már régóta elhagyta e földet, nem hiszem, hogy soká tartott győzködni a két elgyötörtet.

Gyűjtsük hát össze megmaradt erőinket, és szabadítsuk ki őket!

Felkerekedtek hát, hogy felkeressék a gyarló Emberi Lelket, hátha néhány jó szóval meggyőzhetik és ezzel kiszabadíthatják a bebörtönzötteket. A komor várhoz érve útjukat állta Kötekedő, Hazug és Álnok:

– Mit kerestek itt a Semmi földjén, ahol nektek szerepet még Senki sem osztott?

– Azért jöttünk, hogy uratokkal néhány jó szót váltsunk, hátha megennyhül és döntésére felszabadulhat két itt raboskodó társunk!

– No hiszen! – nevettek rajtuk mindhárman. Gyertek velünk, aztán meglátjátok, miként tengődnek “szegények”, ketten itt nálunk!

Bevezették a népes kis társulatot a Szív legnagyobb csarnokába, hol szabadon, a gyarló Emberi Lélekkel Köszönöm és Kérem vígan társalgott.

A meglepetéstől mindnek majd leesett az álla! Míg ők kétségbeesve keresték az elveszetteket, Köszönöm és Kérem annyit és úgy mulatott, amennyit csak lehetett!

A bölcs Pozitív Gondolat megszólította őket:

– Miért hagytátok faképnél Udvariasságot és Szép Beszédet?

– Mert rájöttünk arra, hogy nem vagyunk elengedhetetlen társai Szükségnek! Minek álljunk sorba ott, hol ránk emberfia nem kíváncsi? Nélkülünk is elboldogul az, aki a hétköznapi nyelvet érti! – mormogta Köszönöm. Nem lesz tőlünk se szebb, se jobb mások napja, hát úgy döntöttünk: kalap-kabát, mindenkit a Jó Sors áldja!

– Rosszul látod a helyzetet! – sóhajtott fel Önzetlenség. Mi nem azért létezőnk, hogy viszonzásra leljünk! Mi csak adunk, és nem várjuk, hogy bárki ezért cserébe minket dicsőítsen!

– Pont ez a baj a világban – szólt közbe Bánat. Miért jár a jó, ha viszonzásra nem találhat? Miért kellene Köszönöm és Kérem a mondat elejére, vagy végére, ha még csak nem is veszik észre őket?

– Látom, titeket Bánat jól kioktatott, mert mi-közben monológját mondta, mindkettőtök hevesen bólogatott – tűzte hozzá Szeretet. Kérlek! Ne feledjétek, amit beszélgetés közben a száj nem mondott, arról mindig árulkodott az őszinte tekintet! Sokan vannak közülünk, akik kudarcként élik meg a mindennapokat, ám vannak tettek, ezek elfedik e sajnálatos kudarcokat. De mégsem hagyjuk, hogy ez minket eltérítsen, célja van a létünknek, de ezért nem jár érdem.

– Bizony, ebben igazat szólt Szeretet – szólt utána Bánat. Emlékezzetek! Mikor az ember épp hogy

makogva felegyenesedett, még hírére sem ismerte Írásnak és Szép Beszédnek! Ügyetlenül gagyogott, kért és mutogatott hálójaként köszönetet.

Elszégelyelte ettől magát Köszönöm és Kérem: hogy válhattak olyan kicsinyessé, mint az önző Emberi Jellem?!

– Köszönjük a tanítást, és hogy nem hagyatok elveszni minket – mondta Kérem. Ha visszafogadtok bennünket – közben sorstársára nézett –, úgy Köszönömmel együtt, büszkén és viszonzás nélkül szolgáljuk ismét Léte!

A gyarló Emberi Lélek, Góggel együtt hátat fordított, majd félvállról odabökte:

– Menjetez utatokra, többé már nem lesz itt helyetek!

– Menjünk, mielőtt még újra meggondolhatnátok magatokat – és beléjük karolt Pozitív Gondolat.

– Térjünk vissza oda, ahová tartozunk. Hol nem kísért minket Kárhozat!

Turányi Terézia: Tündérrózsza

Turányi Terézia Tündérrózsza

Szabó Ferenc: Az író

Az ízlésesen berendezett kisvárosi családi ház dolgozószobájában Lotti a számítógépe előtt ült, és soron következő regényét írta. Ujjai sebesen jártak a billentyűzeten. Már három órája írt megállás nélkül, csak úgy jöttek a gondolatok sorban egymás után. Olyan volt, mintha valami megfoghatatlan erő vezette volna kezét. Könnyedén, megerőltetés nélkül szötte tovább sorról sorra a történetet. Alakjai valósággal életre keltek, és a cselekmény – mint egy film – játszódott le a fejében, neki pedig csak le kellett írni az egészet. Néha belenézett kézzel írt jegyzeteibe, bár nem lett volna szüksége rá, mert minden a fejében volt. Imádta ezt az állapotot, az alkotás izgalmát, örömet és mámorát. Ilyenkor teljesen kizárta a külvilágot, beleélte magát a regény szereplőinek helyébe és csak írt... Írt megállás nélkül. Mindig addig dolgozott – mint ahogy most is – míg káprázni kezdett szeme a számítógép képernyőjétől. Gyorsan átfutotta a frissen megírt fejezeteket, majd jóleső érzéssel dőlt hátra székében, és nyújtóztatta ki enyhén elgémberedett végtagjait. Borzongató elégedettség töltötte el... Mint minden esetben, amikor úgy érezte, valami nagyon jó dolgot sikerült leírni... Halk nyöszörgést hallott az asztal mellől. Lehajolt és megsimogatta a kényelmes kosárban békésen hortyogó Totót. A tacsó már legalább tizenhárom éve volt leghűségesebb barátja, vagy inkább közeli családtagja, ezért megérdemelt egy kis kényeztetést... Simogatni kezdte a kutyus fejét, és közben elmerült saját kavargó gondolataiban...

– Hihetetlen! – suttozta maga elé. Még csak 23 éves vagyok, de a középiskola elvégzése óta ez már a negyedik regényem. Még mindig nehéz elhinni, hogy ez velem történik... Soha nem akartam, hogy én legyek a középpontban, hogy mindenki velem foglalkozzon. Tulajdonképpen még mindig szégyenlős vagyok egy kicsit, és nem vágyom a nyilvános szereplésre. De azért nagyon jólesik, hogy figyelnek rám, olvassák írásaimat, és természetesen az is jó érzés, hogy sok pénzt keresek vele. Vajon mikor kezdődött ez a szenvedély? Nem vagyok biztos benne... Talán azon a tíz évvel ezelőtti irodalmi találkozón, ahol átadtam Kati mamának és Ferinek a meglepetés karkötőket. Ők nagyon biztattak, és azt hiszem finoman, óvatosan próbáltak az irodalom felé irányítani. Valószí-

nűleg az akkor felolvasott írásom sikere adta meg a végső lökést. Igen... Nagyon sok dicséretet, bátorítást kaptam mindenkitől... Szerintem igazából azon a napon döntöttem el, hogy írni fogok... És azt hiszem, akkortól lett fontos számomra a tanulás... Azért akadtak ellendrukkerek is, akik megpróbáltak lebeszélni, eltéríteni célomtól, de szerencsére nem hallgattam rájuk.

– Ma már tudom, hogy érdemes volt meghallgatni a mama és Feri aggodalmait az elhamarkodottnak tűnő iskolaváltásomról. Tehát maradtam... Nem is volt problémám a tanulással, az első félév végére mindenből jeles osztályzatot kaptam. Ennek köszönhetően sikeresen felvételiztem a budai két tannyelvű gimnáziumba. És akkor még ott volt bónuszként a ballagási ajándék. Végre odaállhattam Délka elé, és mosolyogva a szemébe mondhattam: “A viszont nemlátásra! Soha többé nem szívhatod a véremet!” Öröm volt látni, ahogy a buta liba először elsápad, majd elvörösödő arccal dühöngeni kezd, és darabokra tépi a percekkel korábban kapott méregdrága virágcsokrot... még csak azt sem mondhatta, hogy nem voltam segítőkész, mivel egy nagy kancsó vizet borítottam a fejére... De csak azért, hogy ne kapjon gutaütést!

– A gimiben eltöltött hat év is kellemesnek és rendkívül hasznosnak bizonyult. Eleinte kicsit minden szokatlan volt, minden ismeretlen... Olyan más... az oktatási módszerük is teljesen eltért a Gyóni Gézától, ezt is meg kellett szokni. De szerencsére meglehetősen gyorsan megbátorkoztam a megváltozott körülményekkel. Már az első évben szép eredményeket értem el szavalóversenyeken, bár ez engem is meglepett, mert még mindig rettegtem a nyilvános szereplésektől. Igazából a második év elején ért az első nagyobb siker. Magyar nyelv- és irodalomtanárom felhívta figyelmemet az Élet és Irodalom novelláíró pályázatára, melyre beküldtem egyik írásomat, és legnagyobb meglepetésemre nyertem. Akkortól kezdve már elvárták tőlem, hogy esszéket és novellákat írjak az iskolai újságba. Jó volt... Egyre többen akartak barátkozni velem... És már senki sem cikizett azért, mert író akarok lenni. És egyre biztosabb voltam abban, hogy hamarosan az is leszek.

Első regényem a második év végére készült el. Tulajdonképpen egy banálisnak mondható szerelmi

történet is lehetett volna, mégis sikerült annyira fordulatosá tennem, hogy a kiadó azonnal lecsapott rá. A következő évi Budapesti Könyvvásáron már a legnépszerűbb könyvek között volt. És akkor történt velem a csoda! Éppen a regényt dedikáltam... Felnéztem, és ott állt előttem Ő! Tényleg olyan volt, mint egy álom... Magas, nem túl izmos alkat, napbarnított megnyerő arc és mélybarna szemek... Szerencsére ültem, ezért nem vette észre gyengélkedésemet, bár mindegy volt, hogy ülök vagy állok, amikor a könyvet átadtam, rögtön látta kézremegésemet. Nem szólt semmit, a szemembe nézett és elment... És tíz perc múlva visszatért, kezében egy-egy nagy tölcsér fagyalttal, majd az egyiket kezembe nyomta és közölte, hogy megvárja, amíg végzek. Türelmes volt, megvárta... És azóta is az életem része. Kitölti a min-

dennapjaimat, ezért pedig nagyon hálás vagyok. És boldog. Ettől kezdve már nem volt megállás. A kiadó kérte, hogy írjak fantasy regényt. Én pedig teljesen belemerültem ebbe a változatos mesevilágba. Nagyon tetszik, szabadon szárnyalhat a képzeletem. Kitalált világokban barangolhatok szereplőimmel...

Kulcsöregés, ajtónyitás és egy kellemesen mély, izgalmas férfihang rezzentette fel gondolataiból:

– Szia, drága! – kiáltotta a munkából hazaérkező férje. Remélem, végeztél mára a regényeddel.

Lotti még egyszer megsimogatta Totó fejét, lesétált a lépcsőn férjéhez, átkarolta nyakát és hosszasan megcsókolta. Majd kísétáltak a kertbe, és kényelmesen elhelyezkedtek a hintaágyban, a szokásos, mondhatni rituális esti beszélgetéshez...

Kovács Brigitta: Tavaszi virágoszorú

Tavasza van, elmúlt a tél, ami olyan könnyen jött, és benne voltam én, amikor a szerelem elköltözött. Lassan tovaszállt, olyan óvatosan, nehogy megbántson. Lábai lassan rugóztak a földön, rugóztak, rugóztak, nem akart ugrani, nem tudott.

Olyan volt, mint a beteg madár, mintha fájt volna neki, és nem tudta volna elengedni. Nem tudta otthagyni a földet, ott annyi szép volt, az utak, amik a fűben keringtek, amiket együtt tettünk meg. Az érintések, a tested illata, szemedben a csend nyugalma. Az egyszerű viszály nélküli jellemed, az az érzés, ami téged eltemet. Ami azt mondja nyugodtan, hogy szeretlek. Ezt láttam én,

az álmodó leány, de hogy mi volt igaz, azt senki nem tudja már. Láttalak jónak, szépnek, férfiasan erősnek, képzeltelek mindent megmentőnek. De éreztem veled a szívem szenvedőnek. Már rájöt-

tem, nem jó ez nekem, nem jó, ami megemészt és elvisz hirtelen. Ezért hagyjon el az örült szerelem. Menjen a télbe, ne jöjjön tovább! Maradjon ott a

tél havában, fagyjon oda örökre! Zárjuk be egy hatalmas nagy börtönbe! És jöjjön egy új, gyönyörű tavasz. Majd a langyos eső megsimogat! Az édes nap majd csókolja arcomat! A szellő meglibbenti hajamat, és a virágillat pótolja illatodat! A hangod hiányzik, azt még nem adom, szükségem van rá, mert nem tudom, hogy ki pótoljon! Mivel pótoljam ezt a hangot? Nincs hasonló, nem tudok

olyan harangot. De a szívünk tovaszáll, lassan felrebbent a madár! Fenn a magasban ott repül tán, ez a tavasz elvitte, nem is látom már! Utánad virág hullik az égből, amit itt hagytál.

Töredékek Gyóni Géza leveleiből

/Az eredeti sajtómegjelenések alapján közreadja: Iochom Zsolt/

A Bácskai Hírlap szerkesztőjéhez
Przemysl, okt. 28.

Kedves Szerkesztőm, – három hónap minden küzdelméért, véres és sáros éjszakák hajszoltságáért, az ostromlott várban átélt halálra készüléért és a háború ezer veszett nyomorúságáért, amiket csak egy közlegény ismerhet valójában, – kárpótolt a tegnapi nap, amelyen végre megtaláltam az én lelkeimtől lelkezett hős testvéremet, Mihály főhadnagyot, aki egyik honvédezdünknek regiments-adjutánsa, s akiről eddig csak annyit tudtam, hogy kilenc vagy hány napig állott tűzben a lemergi harcon, és hogy vitézségéért a főparancsnoksága kitüntetésre terjesztene föl. Tegnapelőtt aztán félnapi keresés után rám talált egyik nagyszerű hadnagya, aki így üdvözölt:

– Megfogadtam magamban, hogy addig nem megyek vissza a táboromba, míg azt nem jelenthetem az öcsédnek, hogy megtaláltam a bátyját. Hamar mondd, mit adhatok?

– Valami nagyot is kérhetek? – kérdeztem Rátz hadnagyot, miközben mindig a csizmaszárban hordott, magam faragta fakéssel lemetéltem a csizmámról a sarat.

– Kérhetsz.

– Hát akkor adj egy cigarettát! – S a következő percben nem volt elégedettebb úr Przemyslben, mint a cigarettázó Gyóni Géza, aki már pipadohányt csavart a cigarettapapirosomba, mert mindenről le tudtam szokni, amiről le kellett, csak a dohányzásról nem. Tegnap pedig kocsit küldött Mihály öcsém értem Jakobovits kadéttal, mert őneki egy perc ideje sincs, és estefelé a kitűnő magyar honvédtisztek meghatott öröme közben ölelkezhetett össze Mars fia és Apollóé, a főhadnagy és a közlegény. Akkor tudtam meg, hogy Przemysl egész ostroma alatt alig egy félórányi távolságra voltam a testvéröcsémtől. Ő is abban a védőseregben volt, amelynek pompás viselkedéséről biztosan olvashattatok már a haditudósításokban.

A hála könnyekkel önti el a szememet, kedvesem, arra a gondolatra, hogy egy estét magyar honvédtisztek között tölthettem el. És a büszke öröm emelgette mellemet, mikor láttam, hogy imádják az öcsémet a tisztársai és a legényei. Az én vérem, barátom, és mikor eljöttem tőlük, egész éjjel (ne hosszú szabadkai éjszakát gondoldj, csak amolyan kurta táborit) nem tudtam aludni a sátoromban egy gondolattól.

Barátom, ha én ott lehetnék minden táborban, és minden küzdő sorban és küldhetnék nektek haditudósításokat, én, aki közlegényi (önként választott közlegényi) sorban éltem át a világhistoria legfelségesebb, legborzalmasabb három hónapját; én, aki a csizma voltam, melyben pompás seregeink véren és sáron át gázolták a lengyel mezőket; én, aki talpa voltam annak az ágyúnak,

melynek dübörgésére a ti szívetek oly rettegette és oly büszkén dobog: ha én írhatnék nektek haditudósításokat és ott lehelnék minden hősi tettél, hogy énekeljek róla, – barátom, ez a gondolat nem hagyott aludni: ha haditudósító lehetnék. Azután a három hónap után, amelyet leszolgáltam, nem hangozhatik ez a kívánság úgy, mintha könnyíteni akarnék a dolgomon. Aki Przemysl

ostromát végigélte, az régen leszámolt olyan csekélységekkel, mint amilyen itt minálunk pl. a halál. S te tudod, hisz olvashatsz a lelkemben, hogy nincs az a szabadkai nábob, akinek a vagyonaért most otthon tudnék lenni, és nem lehetnék olyan untauglich, hogy haza tudnék menni, és az én szeretteim szemébe nézni addig, amíg az ő békéjük az idők végéig biztosítva nincsen. De éppen, mert forrón érzem, hogy mindenkinek, aki csak lélegzik, most kell kifejtenie a legnagyobbat és a legjobbát, amit csak tud, s éppen mert az bánt, hogy itt, ahol most vagyok, nem tudom teljesen kifejteni, amit az én erőmnek hiszek, éppen azért vágyódom oda, hogy ott lehessen mindenütt, ahol csüggedést kell elverni és ahol a szíveket kell megmozgatni, félreverni a harangokat és lemetélni az elhájásodott szívek zsírját, hogy a megrendült polgár ráeszméljen, hogy mi történik, és a szívét a tenyerébe fogva vigye az utcá-

ra, ahol csak sebesültet és elhagyott gyermeket lát, és jajgatva és ujjongva adja oda mindenét, azoknak drága véérért, akik érette véreznek. Barátom, a szavak sápadtak annak a kifejezésére, amit érzek. Az apám temetése óta nem sírtam és most a sapkámat a szememre húzom: ne lássák a feltörő könnyemet, hogy mindezt meg nem tehetem. Nem tehetem, mert csak az éjszakából ellopott időben írhatok nektek és a hőstettek és a szenvedések java úgy alszik el bennem, mint az árokpartra kitett gyermek. Barátom, ha én haditudósító lehetnék!

A sátorponyva meglebben a szélben. Fölébredek. Van-e jogom ilyen álomra és ki tudná azt megvalósítani?... Aztán a csizmámra esik tekintetem, és a fakés után nyúlok gépiesen. Már megint a sarat kaparom. De azért hitem és bizalmam túlszáll a hegyeken, és harsogó hangon hirdeti néktek: győzünk!

Vajthó László: Egy igaz poéta halálára

/Gyóni Géza elhunyt alkalmából/

Poétasors ez a világ óta,
Embere új, de régi a nóta.
Hős mostohái való életnek
Sohsem aratnak, mindig csak vetnek.
Tavaszi rónán tarlókon járnak,
Nem ragyog rájuk virágvasárnap;
Eszmék tűzében fogynak halálig.
Amihez nyúlnak, mind porrá válik;
Rajtuk a hajsza sebet ezert üt,
Falat kenyérért kéri a lelkük;
S ők csak rohannak, félig már halva.
Százszor felállnak egy bűvös dalra;
Nevet a távol: majd holnap, holnap!
S Ígéret földjén összeomolnak.
Tenni akarnak s meg vagyon írva,
Cél előtt, ifjan dőlni a sírba;
Bús mártírjai a koldus dalnak
És nem élhetnek, míg meg nem hálnak.

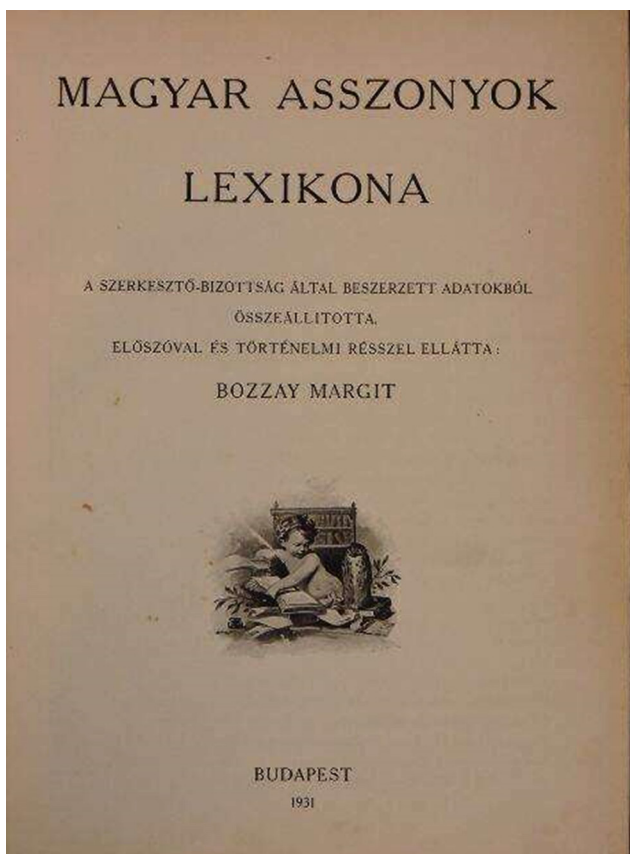
Szürke fajtái körmölgetőknek
Évek mesgyéjén nagyra vergődnek:
Csöpp zaja sincsen lágy sarujoknak.
Tesznek meg vesznek, meggyarapodnak;
Eszme nem lázong bennük szemernyi,
Szorongó szolgák, nem mernek merni;
Rögös utaktul kis lelkük fázik,
Alighogy látnak a szomszéd házig;
Lótuszevői a pillanatnak,
Sohas' vetnek, mindig aratnak;
Ki-kiséálnak a híves érig,
Unokák vesztét sorba megérik;
Mindig biztatnak, nézik a harcot,
Sohas' vallanak csúfos kudarcot,
Állítanak rózsás fejfakeresztet
Szent daliáknak, kik értük estek;
Vallják magukat igaz magyarnak
És addig élnek, míg meg nem hálnak.

Forrás: Budapesti Hírlap, 1917. augusztus 5. 14. oldal.

/Beküldte: Valentyik Ferenc /

Valentyik Ferenc: Hölgyek a lexikonból

A szerkesztőbizottság tagjainak nevét nem örökítette meg a lexikon

Az első hazai női tudástár, a „Magyar asszonyok lexikona” Budapesten, 1931-ben jelent meg. Megálmodója, összeállítója, mondhatni mindenese Bozzay Margit, teljes nevén Bozzay Boldizsárné Horváth Margit (1893–1942) író, újságíró, aki 1924 és 1939 között a Pesti Hírlap asszonyrovatát vezette, de ha tehetne, más lapokban (Párisi Divat, Reggeli Magyarország, Kincses Újság) is publikált. A főszerkesztő asszony realisan látta és vázolta kora nehézségeit: „Nem áltatjuk magunkat, hogy mindjárt az első kíséreltetel teljes képet adtunk. Úttörő munkára vállalkoztunk, s minden úttörés rögökön át vezet. Elfogultsággal, előítélettel, mi több, közömbösséggel kellett megküzdenünk sok egyéb akadály mellett.” Munkája fennmaradt az idő rostáján, s a honi női egyenjogúságért folytatott küzdelem fontos állomásának bizonyult, forrásértékkel bír napjainkban is. Dabasi szemszögből – főként, de azért nem kizárólagosan a dabasi Halász család hölgyeire fókuszálva – a terjedelmes kötet négy szócikke mindenképp figyelmet és további kutatást érdemel.

Béldy Mihályné Halász Margit (1874–1942) irodalmi munkássága alapján került az anonim szer-

kesztőbizottság látókörébe. Somogy megyében, Rinyakovácsin született 1874. október 24-én, dabasi Halász Imre református lelkész és Munkácsy Etelka leányaként. Sopronban, a szent Orsolyaszüzek zárdájában kitűnő eredménnyel végezte iskoláit. 1897-ben polgári iskolai tanári oklevelet szerzett magyar és történelem szakon. Fiatalon, már tizenöt éves korában verseket írt. Első költeménye, a „Halottak estje”, a Képes Családi Lapokban jelent meg. 1892-ben a „Balaton románca” című versét a Petőfi Társaság pénzjutalommal díjazta. 1899-ben férjhez ment Béldy Mihály (1871–1939) miniszteri számvevőségi főtanácsoshoz, aki szintén a lexikonok által számontartott irodalmi munkássággal bírt. Házasságukból három fiúgyermek született. A lapok egész soránál dolgozott: Budapesti Hírlap, Hazánk, Új Idők, Magyar Szemle, Háztartás, Magyar Génius, Vasárnapi Újság, Rádió Élet, Protestánsok Lapja stb. A versek mellett értekezéseket is írt, továbbá francia és német nyelvtudását hasznosítva nagyon sokat fordított, főként németből. Tagja volt az Erdélyi Irodalmi Társaságnak és a Magyar Írók Körének. A lexikon információja szerint 1931-ben Golgotavirágok címmel önálló verseskötetének kiadását tervezte, de az végül ismeretlen okból meghiúsulhatott.

Férje 1939. januárjában, 68 évesen hunyt el. Özvegye negyedik évében, életének 69. évében, 1942. december 5-én követte őt. December 10-én, a budapesti Új Köztemetőben, a református egyház szertartása szerint helyezték végső nyugalomba. Haláláról 1943-ban Gulyás Pál emlékezett

Béldy Mihályné sz. dabasi Halász Margit 69 éves korában adta vissza lelkét Teremtőjének
forrás: Országos Széchényi Könyvtár gyászjelentések gyűjteménye

meg az Irodalomtörténet hasábjain, az Elhunytak című írásában. Adatait gyakorlatilag a Magyar asszonyok lexikona bázisa alapján közölte, azzal a kiegészítéssel, hogy dabasi Halász Bálint (1880–1945) szerint Bély Mihályné nem tartozott a dabasi Halász családhoz. Nincs azonban annyira pontos és hiteles családfája a dabasi Halászoknak, mely alapján ezt minden kétséget kizáró módon helyben lehetne hagyni, továbbá ezt a kételyt még a szerző életében lett volna elegáns tisztázni, melynek hiányában így mindössze ez a zárójeles közlés áll szemben például a gyászjelentés dokumentumával, melyet az Országos Széchényi Könyvtár gyűjteményében őriznek ma is.

Fáy-Halász Ida (1904–1992) úrhölgy neve napjainkban a lovaglás kedvelői körében ismert. Budapesten, 1904. november 29-én született és édesapja alagi birtokán, ötéves korában kezdett lovagolni. Családjában évszázadokra visszamenően kimutatható a ló és a lovaglás szeretete, mely nemzedékről nemzedékre öröklődött. A kezdetekről így nyilatkozott 1931-ben, a Színházi Életnek adott interjújában: „Már, mint kislány kedvenc tartózkodási helyem a versenyistálló volt. El sem mond-

hatom, mennyire fáj a szívem, amikor Alagról az én kedvenc lovaim mellől, a Notre-Dame de Sion nevelőintézetbe kerültem. Tanulásra csak az serkentett, hogy a jó bizonyítványaimért ponylovat kaptam jutalmul. Szünetekben évről évre születéssel nagyobb külföldi utazásokat tettem, de

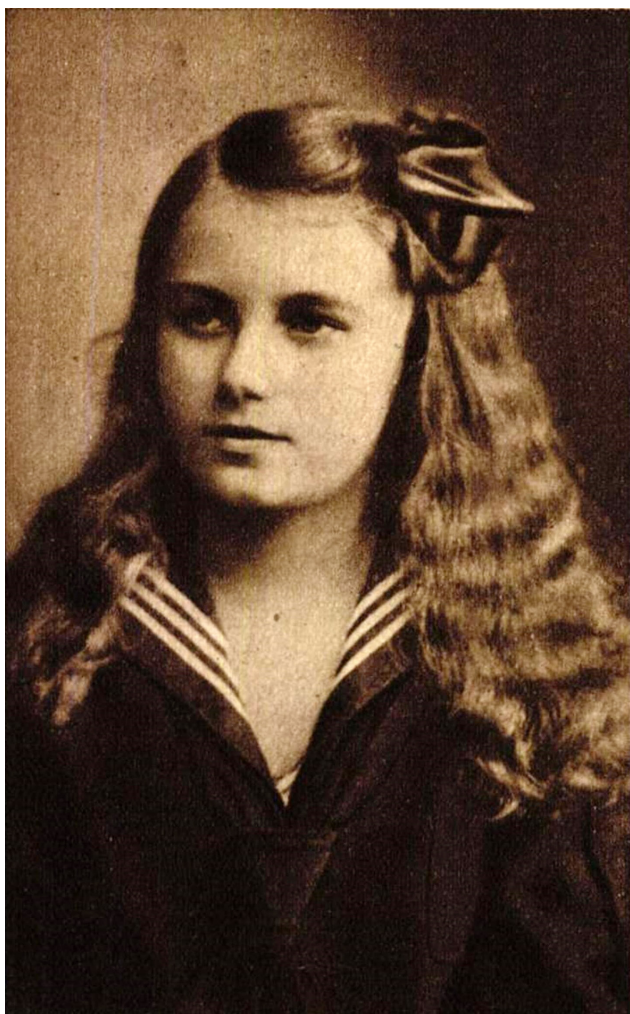
minden városban vagy fürdőhelyen a lóversenyek érdekelték a legjobban. A Lovardába apám már nagyon korán beíratott, de ugratással csak később, tanulmányaim elvégzése után kezdtem foglalkozni. Első győzelmemet kétévi szigorú tréningnek, de főleg tanítómesteremnek, Cs. Szabó Kálmánnak, a Nemzeti Lovarda igazgatójának köszönhetem.” A jelzett első versenyét 1928-ban, a Margitszigeten nyerte, ezt követően a hazai versenyek rendszeres résztvevője, gyakori díjazottja és a Lovas Sportszövetség tagja lett. Beutazta egész Európát, kitűnően beszélt németül, franciául, angolul és olaszul. A lexikon összeállításának időpontjáig 67 díjat nyert, bár erről a riportban még a következőket mondta: „Ma már rengeteg győzelem van mögöttem, hogy mennyi díjat nyertem, nem is számolom. Kabalából. Azt mondják a sportemberek, hogy aki a díjait számolja, az nem nyer többet. Én pedig remélem, még nagyon sokat fogok nyerni.” A dicsfényből természetesen a lovainak is juttat: „Hiszen olyan jól ugranak a lovaim! Örölközök beszélgetek a legszívesebben. Öt versenylovam van, közöttük kedvencem, a Fickó és a Carmen. Mindennap mind az ötöt lovagolom. A concours-sport nagyon sok munkát, lelkiismeretességet igényel, olyan sportembert, aki reggeltől estig csak ennek a sportnak szentelheti idejét. Ilyen sok idővel pedig azt hiszem, csak a lányok rendelkeznek. Nem is jut időm arra, hogy mint legtöbb barátnőm, mondain életet éljek, nem járok ötórai teákra, sem zsúr- vagy bridzspartikra,

Fáy-Halász Ida a legnagyobb sikereit díjgratáló versenyeken aratta.

Forrás: Színházi Élet, 1930. július 13; a 84. oldalon.

A különleges pillanatot Schäffer Gyula fényképész örököltette meg

A középiskolás Fáy-Halász Ida portréja.
Forrás: Színházi Élet, 1931. szeptember 20; a 68. oldalon.
A felvételt id. Uher Ödön készítette

A versenyző Fáy-Halász Ida portréját a lexikon 234. hasábján találjuk, a felvétel készítőjéről nincs adat

amint azt a gardrób szekrényem is igazolja. Nézz meg, a toalettjeim legnagyobb része lovaglódressz.”

Sportolói pályafutásának folytatására testvére, az 1948-ban emigrációba kényszerült Fáy-Halász Gedeon (1915–2006) a Lovas kalendáriumban így emlékezett: „Ida nővérem (1904–1992) kislány kora óta élénk érdeklődést tanúsított lovak és a lósport iránt. Szorgalmasan járt a pesti Nemzeti Lovardába, ahol később annak igazgatója, csekefalvi Szabó Kálmán (Cs. Szabó László író atyja) volt lovaglótanára, magas szinten. Ida lovas sikereit díjugrató versenyeken, úgy nevezett concours-okon aratta a harmincas évek első felében. Fickó nevű, saját maga által idomított lován 16 első díjat nyert, több ízben olyan díjugratásban, amelyen férfiak is indultak. Háromszor nyerte meg a budai hegyekben tartott gróf Andrássy Géza tereplovaglást. A 27 kilométeres útvonalon 14 akadály, a cél előtt Vérmezőn pedig további 12 akadály volt. Ida hibátlanul végzett. 1930-ban Fickó nevű lován megnyerte a női díjugrató bajnokságot. Közben falkavadászatokon, számos nehéz díjugratáson, karusszelen, lovasjátékon vett részt, és több tucat versenyt nyert. Tízéves aktív lovas pályafutása 1934-ben, sikerei tetőfokán ért véget, önként. Több lovasbaleset nem törte meg buzgalmát, fegyelmét és bátorságát. Még 1944-ig úgyszólván naponta lovagolt több órát, amikor is elvesztette lovait. Kitűnő lovas érzéke, könnyű keze, prima tempó- és ritmusképessége predesz-

tinálta a díjugratásra. Szerény és rokonszenves modora folytán mindenki kedvelte, tisztelte. Sohasem vett drága pénzen lovakat, hanem többnyire maga lovagolta be és részben idomította is sokszor esélytelennek hitt lovait: Fickót, Fonókat, Felhőt, Góbét, Mukit, Tomyt, Picikét, Bábit, Tücsköt és Zalavárt.” A falkavadászatokat – a sajtóbe-számolók szerint – gyakran Örkényen rendezték, a korabeli társasági élet jeles szereplőivel.

Életútjának 1945 utáni szakasza a nyilvánosságtól visszavonultan zajlott. Erről az időszakról a legtöbbet ismét Fáy-Halász Gedeon memoárjából tudunk. A saját, 1959. évi esküvőjére emlékezve örököltette meg: „A másik látogató Baby nővérem volt, aki először tudott kiutazni a vasfüggöny mögül. A sok nélkülözés és izgalom után a hetedik mennyországban érezte magát, és az új rokonság nyomban szívébe fogadta, kényeztette. Sajnos nem tudott sokáig maradni, mert foglalkozása hazaszóltotta. Akkor már a Magyar Filharmónia Társaságnál dolgozott mint ügyelő és tolmács. Később működése folytán a „Kiváló dolgozó” címmel tüntették ki, amit valóban megszolgált. Külföldi nagy zeneművészek köszönőleveleinek százai tanúskodnak arról, hogy nővérem megnyerő modorával, műveltségével, de főleg megbízhatóságával kivívta klienseinek a nagyrabecsülését, sőt szeretetét az évek folyamán. Főleg azt becsülték benne, hogy nem kellett félni tőle: abban a kommunista világban sok tolmács a Párt szervezett embere volt, aki kihallgatott magánbeszélgetéseket, és jelentett a felsőbbbségnek az idegenek politikai ízű kijelentéseiről. Nővérem ilyesmire sohasem vetemedett, és ezt eleinte érezték, később tudták. Érdekes volt nővérem főnöknőjének a viselkedése vele szemben. Lakatos Éva Rákosi Mátyás titkárnője volt korábban, és a Filharmóniában magas állást töltött be. Eleinte természetesen tartózkodva, sőt bizalmatlanul kezelte az ősnemes családból származó hölgyet, aki német, francia, olasz, angol és orosz nyelven tolmácsolódott. Később rájött arra, hogy nővéremnél lelkiismeretesebb, őszintébb beosztottja aligha volt. Kezdte megkedvelni, és kimondottan barátságosan bánt vele. Baby a fiatal dolgozók kedvence lett. Így például leányok, asszonyok hozzá vitték bánatukat, problémáikat. Nővérem részvétellel meghallgatta, tanáccsal látta el őket. Nyugdíjba csak késő öregségében ment, és akkor is évekig behívták „kisegíteni”, bár már túlhaladta a nyolcvanát.” Fáy-Halász Ida a 88. életében, 1992 márciusában hunyt el,

hamvai a fővárosban, a Kerepesi úti temetőben nyugsznak.

Dabasi Halász Alfrédné szárhegyi Lázár Margit grófnő 1901. január 4-én, Besztercebányán született. Édesapja szárhegyi Lázár Árpád (1860–1942) gróf, Erdély legrégebbi, legnevezetesebb családjai egyikének sarja, míg édesanyja Kőszegváry Margit (1876–1971) grófné. Lázár Árpádné korának tanult, ismert festőművésze volt. 1913-tól a Nemzeti Szalon és a Múcsarnok kiállításain szerepelt csendéleteivel, táj- és figurális képeivel. Nevét, munkásságát ma is számontartják a galériák, képeit keresik az aukciós házak. Lázár Margit grófkisasszony iskoláit Budapesten, a Veres Pálné utcai gimnáziumban végezte. 1927-ben férjhez ment dabasi Halász Zsigmond (1881–1961) és Szirmay Eszter (1882–1958) grófnő elsőszülött fiához, dabasi Halász Alfréd (1904–1943) földbirtokoshoz, frigyükre a korabeli lapok rövidhíre szerint szeptember 7-én, Budapesten került sor. Ismeretségük is bizonyára a fővároshoz kötődik, ugyanis az ifjú férj a Tisztviselőtelepi Széchenyi István reálgimnáziumban érettségizett 1925-ben. A grófnő jótékony egyesületekben végzett aktív tevékenységet, európai utazásainak fő célja Ausztria és Olaszország volt. Házassága azonban gyermektelen maradt, és a lexikon kiadása után néhány évvel – a kritikus hetedik esztendő tájékán –válásba torkollott. A grófnő 1936-ban má-

Zsóry Barnabásné sz. Karvassy Margit portréja a lexikon 1041-1042. hasábjáról, a felvétel készítőjéről nincs adat

halált szenvedett. Az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért posztumusz Magyar Bronz Vitézségi Éremmel tüntették ki, melynek adományozását a Honvédségi Közlöny 1943. február 17-i számában közölték.

Szárhegyi Lázár Margit grófnő 78 éves korában, 1979. január 23-án adta vissza lelkét Teremtőjének, síremléke a fővárosi Farkasréti temetőben van.

Szentléleki és soóry Zsóry Barnabásné sz. Karvassy Margit a lexikon meglehetősen szűkre szabott adatai szerint Alsódabason született. Tagja volt a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének, a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetségének, valamint több más szociális és jótékony egyesületnek is. Aktív időszakában ezért nevével gyakran lehet találkozni a korszak lapjainak béli tudósításaiban és a jótékony célú adománygyűjtések rovataiban. Férje, Zsóry Barnabás (1869–1941) kormányfőtanácsos a Magyar Kölcsonos Állatbiztosító Társaság mint Szövetkezet, a Kisbirtokosok Biztosító Intézete vezérigazgatói, valamint a Hazai Általános Biztosító Rt. igazgatói tisztségét töltötte be. Bár mindketten népes családból származtak, házasságukat mégsem kísérte gyermekáldás. Férje 1941. február 5-i halála után Zsóry Barnabásné teljesen visszavonult életet élt, nevét ekkor már hiába keressük a társasági hírekben. Lexikon szócikke további kutatások alapjául szolgál, melyhez portréfotója is segítséget ad.

sodszor is férjhez ment, nemes dr. Viczián Imre (1906–1989) mérnökkel, későbbi miniszteri tanácsossal kötött újabb házasságot. Két évvel később leánygyermekük született.

Időközben dabasi Halász Alfréd is társra talált, 1937 nyarán a lexikonban szintén szereplő talpasi Kabdebó Györgyi írónóval lépett frigyre Helvécián. Közös életüknek a második világháború vetett véget, ugyanis Halász Alfréd póttartalékos karpaszományos őrmesterként, Oroszországban hősi

Fülöp Brigitta: Horgolt karácsonyfa 2024

Mindig is szerettem volna valami olyat alkotni, amiben sok ember leli örömét, valami nagyot közösen a közösségért.

Amikor a 2023-as évben a testvértelepülések karácsonyfája készült, mi már tudtuk, ettől sokkal nagyobbat és olyat szeretnénk létrehozni, ami összefogja a magyar városokban élőket is. Egy olyan fát, ami az ország fája lenne, itt Örkényben. Akkor sajnos kevés volt az idő ezt megszervezni, de senki sem gondolta, hogy ehhez a fához, ami a téren áll, valóban kell egy év, sőt talán még ez is kevés volt. A felhívást, hogy légy részese és küldj egy 10x10 cm-es négyzetet az ország közös horgolt karácsonyfájához, pont egy évvel előtte kezdtük el hirdetni, és hiába az internet világa, még most is vannak, akikhez csak későn jutott el a felhívás.

A lényeg, hogy összesen 234 emberhez eljutott a hír, és ők csatlakoztak. A legfiatalabb lány körülbelül tízéves lehet, a legidősebb közel a nyolcvanhoz. Talán ez is bizonyítja, milyen széles körben mozgattuk meg az országot, illetve a magyarokat, mert nagyon sok négyzet érkezett más országokból is. Összesen 3191 db négyzetet küldtek postai úton, illetve volt, aki személyesen hozta el, és volt olyan, amiért még vámot is kellett fizetni. Az összehorgolást itt Örkényben végeztük hatan: Birinszkiné Aradi Manyi, Nagyné Ica, Nogyosi Éva, Bodorné Kiss Ildikó, Tóth Ági és én, Fülöp Brigitta.

Természetesen mi is tettünk hozzá pár négyzetet, illetve volt olyan örkényi is, aki csak emiatt állt neki horgolni.

Két hónap telt el, mire a fa összeállt, még az utolsó percekben is horgoltunk. Sajnos volt pár négyzet,

amit már nem sikerült beletenni, mert határidő utáni napokban érkeztek, és a váz méretén már nem lehetett változtatni. Ugyanakkor volt olyan is, ami nem volt méretpontos, ezek a négyzetek díszként kerültek a másik, zöld karácsonyfára.

A horgolt fa magassága 54 sorból áll. Pontosan 6 méter magas, 3.66 méter a szélessége és 3106 négyzet került összehorgolásra. Ezzel elnyertük a legnagyobb és legterjedelmesebb Horgolt fa rekordját Magyarországon. Nagyon sokan jöttek s jönnek megnézni, illetve olyanok is megállnak miatta, akik épp erre járnak.

Sokan kérdezik, miért. Miért csináljuk? Egyszerű a válasz, azokért, akik csatlakoztak, a közösség miatt, a „jó valami közöset létrehozni” érzés miatt. Szerintem mindenkinek jó valahova tartozni, valami nagyot és szépet alkotni. Mi ezt most megtettük. Nagyon sok idő, energia, egyeztetés, fonal és tervezés. De azt már tudjuk, minden nehézség ellenére az idén újra belevágunk! Facebook csoportunk olyan közösség lett, ami példa értékű. 800 feletti a tagjaink létszáma, és soha egyetlen egy bántó szó vagy vita nem volt még. Nagyon sok levelet, bejegyzést és üzenetet kaptunk. Volt olyan, amit nem lehetett könnyek nélkül elolvasni. Amikor készen lett a fa, sokan kérdezték: ugye lesz jövőre is? Akkor azt írtuk, hogy még nem tudjuk. Hatalmas munka volt. Nem csak koordinálni kellett a fa részleteit, de kitalálni azt is, hogy pontosan hány méter legyen a váz, mennyit fog nyúlni, mennyire lehet kinyújtani, pontosan hány négyzet is kerüljön egy sorba... És mellette dolgozni is kellett, de ma már – hogy kész és annyi dicséret jön, és annyian készülnek az újabb négyzetekkel – nem kérdés, hogy lesz-e jövőre is. 2025-ben még nagyobb horgolt karácsonyfája lesz Örkény város lakóinak és az országnak itt, Örkényben!

Stancsics Erzsébet: “Krúdy Kör Művészet Lovagja”

Krúdy Kör Művészetek Lovagjai

Olyan eseményre került sor 2025. január 7-én a 119 éves Torockó étteremben, amire még nem volt példa. Ez a patinás vendéglő adott otthont a Krúdy Gyula Irodalmi Kör legkülönlegesebb programjára: az első „Krúdy Kör Művészet Lovagja” avatásra. Ilyen dolog még soha nem fordult elő más irodalmi, művészeti körök életében, ahol a Művészet Lovagja cím adományozására került volna sor.

A 43 évvel ezelőtt alapított Krúdy Gyula Irodalmi Kör elnöke, Németh Nyiba Sándor álmodta meg és váltotta valóra azt a páratlanul szép, felemelő és megtisztelő feladatot, amikor közel 150 vendég előtt 24 művészt ütött lovaggá. Méltó társra talált ebben Stefanic Ferenc Alexander, a Torockó étterem vezetője személyében, aki maga is foglalkozik költészettel, felesége pedig hivatásos énekművész. Ő biztosította munkatársaival az ünnepséghez illő berendezést, a gördülékeny fogadtatást, ahol a vendégsereg még ki sem gondolta, de máris teljesült minden kívánsága.

Beszéljünk azonban arról, hogy mi is volt a lovag-alapítás célja. Az Alapító Okirattól idézek néhány gondolatot: „...A magyar irodalmi és művészeti hagyományok ápolása, Krúdy Gyula szellemi örökségének megőrzése, irodalmárok elismerése, akik kimagasló teljesítményt nyújtanak ezen a területen...”

Fontos azt is tudnunk, hogy ki nyerheti el a lovagi címet. Erre is választ kapunk az Alapító Okirattól: „...A lovaggá ütés a Rend legmagasabb kitüntetése, melyet az irodalom és művészet terén kima-

gasló eredményeket elérő személyeknek ítél oda a háromtagú kuratórium...” „...Az alapszabályok biztosítják a Krúdy Kör Művészet Lovagja Rend működésének szabályozását, a tagság feltételeit, a lovagi cím odaítélésének folyamatát, a Rend célkitűzéseit, biztosítva a magyar irodalom és művészet támogatását...” Hozzá kell tenni, hogy Keskeny Farkas Anikó elnökségi tag maximális támogatásával és Takács László Krúdy-ezüstérmes háttér munkájával alakult ki a Rend arculata. Ezek ismeretében rátérhetünk a rendezvény eseményeinek bemutatására. A Magyar Felnőttképző Intézzel és a Torockó vendéglő üzletvezetőjével együttműködve zajlott le a rendezvény. Minden katonás rendben, a helyén állt a ceremónia lebonyolításához, amikor 24 művész (író, költő, zenesz, képzőművész, énekes) járult az alapító elnök elé, aki az avatás régi szokása szerint egy Kossuthkarddal ütötte lovaggá az arra érdemeseket. Mindenkiről készült fotó, s a közös tablón ott áll a 24 Krúdy Kör Művészet Lovagja. Azok számára is felemelő érzés volt, akik vendégként nézték végig családtagjaik, barátaik, művésztársaik lovaggá avatását. Nem állt messze senkitől sem az örömtől való meghatottság...

A vendéglátó Torockó étterem vezetőjének és munkatársainak köszönhetően a hivatalos program után átadhattuk magunkat a gasztronómia különleges csábításainak. A vendéglő tágas udvarán megnézhettük a disznóbontást, kolbásztöltést, mindenki vehetett a frissen sült töpörtyűből, hurkából, a lángos-kenyérből. Az egész környéken

érezni lehetett a kertből felszálló, ínycsiklandó illatokat. Közben beszélgethettünk a rég nem látott barátokkal, ismerősökkel, felelevenítettük a hajdani, közös emlékeket. Stefanic Ferenc Alexander, az étterem főnöke, mintha több példányban is létezett volna, szinte egyszerre tűnt fel több helyen, kisfiús mosolyával érdeklődve a vendégektől, jól érzi-e magát mindenki. Nemleges választ aligha kaphatott...

Kanizsa József

Míg a vendégsereg az udvaron kóstolta a kulináris finomságokat, a gyorskezü munkatársak visszarendezték az eddig ünnepélyhez dekorált helyiséget étteremmé, hozzá egy színpadot is állítottak a zenekar, szavalók, énekesek számára. Újabb gasztronómiai esemény várt ránk a terített asztaloknál, de ehhez még párosult a rendkívül színvonalas műsor is, amit Németh Nyiba Sándor alapító elnök szervezett. A teljesség igénye nélkül sorolnám, akiket hallhattunk: Tolcsvay Béla Kossuth-díjas énekes, Dévai Nagy Kamilla Liszt Ferenc-díjas énekes, Zeffér András Máté Péter-

Dévai Nagy Kamilla, Húvösvölgyi Ildikó, Pánti Anna

Tolcsvay Béla

Stancsics Erzsébet

díjas énekes, polyák Rita Krúdy-díjas és zenekarra, Pánti Anna Erkel-díjas operaénekes, az opera nagykövete.

Váratlan és kedves esemény volt, amikor Simon M. Veronika festőművész átadta Németh Nyiba Sándorról és Keskeny Farkas Anikóról készült portréját. A festmény különlegessége: az arc mindig az őt néző felé fordul. Ez egy kivételes festészeti technika, amit a művésznő elsajátított és visszaadott a művében. A megajándékozottak szemét a meghatottság parásította be...

S amíg csak időnként és energiánkból telt, tovább folyt az együtt éneklés, videózás a zenészekről, a hangulatos, jól ismert slágerek hallgatása. Az üzletvezető és csapata még mindig fáradhatatlan volt, pedig sok előző nappal és éjszakát töltöttek az előkészületekkel, amelyek mindenki számára emlékeztetéssé és felejthetlenné tették az első Krúdy Kör Művészet Lovagja avatását.

Én is köszönöm Németh Nyiba Sándor és Stefanic Ferenc Alexander lelkiismeretes munkáját, figyelmességét, művészszeretetét, amely szép dallamok, festékilletatok és csodás rímek gyönyörű, közös kalandtúrája volt.

2025. január 11.

Mitták Ferenc: CSAK EGYENLŐ MÉRTÉKKEL

Az egyenlőségről

„Csak egyenlő mértékkal. Legyen az a nőnek is szabad, ami a férfiaknak: vagy ne legyen a férfiaknak sem szabad az, ami a nőnek nem szabad” – írja Bartók Béla egy helyütt. És milyen igaza van! Korunk egyik nagy problémája a társadalomban a megkülönböztetés: nemek, fajok, vallások, másként élők, másként gondolkodók és százával lehetne sorolni, mi miatt más és más emberek, embercsoportok között. Pedig a másság az emberi nem sajátja, minden ember különböző, nincs két egyforma ember – és ez így is van rendjén. Meg kell(ene) tanulni: élni a mássággal, együttműködni, empátiát érezni egymás iránt, elfogadni a mások másságát. Egyenlő esélyt adni mindenkinek, egyenlő esélyt az emberi életre. Nem könnyű ez, ezért sokat kell beszélni, írni erről, meggyőzni egymást, és nem a negatív, hanem a pozitív példákat sorolni, felmutatni!

Az esélyegyenlőség javítása érdekében két területet mindenképpen górcső alá kell venni, ahol javítani lenne szükséges: a nők szerepét és a nevelést.

1. A NŐK SZEREPE

Régóta foglalkoztat az a gondolat, hogy a nők milyen szerepet játszottak és játszanak az emberiség történetében. Hogy miért izgat a kérdés? Azért, mert a régi krónikák és a történelmi múlt szerint a történelmet, a politikát a férfiak „csinálják”, legalábbis elsősorban az ő tetteiket örökítették meg. Azért, mert a nők történelemben betöltött szerepéről oly keveset tudunk, és nem értékeljük kellően. A nők valahogy a háttérbe szorultak, nekik az évezredek alatt szinte kizárólag csak a gyermeknevelés, a család, a konyha szerepét osztotta – mélysegesen igaztalanul – a közgondolkodás. Pedig a nők is meghatározói az emberiség történelmének, a társadalmi folyamatoknak. Nemcsak azzal, hogy a férfiakat is ők szülik, hanem azzal is, hogy egy-egy történelmi korszakban jeles képviselőik sok vonatkozásban alapvetően befolyásolták a történelem alakulását. Gondoljunk a példa kedvéért Kleopátrára, Jeanne d'Arc-ra, I. Erzsébet angol királynőre, Viktória szintén angol királynőre, vagy a magyar Anjou Mária királynőre, Mária Terézia királynőre és még hosszan lehetne sorolni. De így volt ez az egyetemes és magyar költőkre, írókra, művészekre, tudósokra, színészekre, és vég nélkül lehetne sorolni a foglalkozásokat. A listák könyveket töltenének meg. Számunkra talán a legfontosabbak a magyar személyiségek, hiszen végül is magyarok vagyunk. A magyarság elmúlt évezredek történelmében (hiszen a honfoglalás óta 1129 év, az államalapítástól 1024 év telt el 2024-ben) és a vérvizataros századokban a gyermekeket szülő, a családot nevelő és összetartó nők közül számosan híressé váltak, a férfiak mellett álltak, sőt egyesek a férfiak fölé is emelkedtek. Csak tetteiket homály fedti, talán szándékosan feledtetni akarják.

Orosz Cs. Bernadett rajza

Mindezen változtatni kell(ene)!

Mit tehetne a kormány, az illetékes miniszterek, végső soron a társadalom? Néhány kiemelt feladat:

- Ösztönözni és segíteni könyvek, cikksorozatok, TV-műsorok megjelentetését, bemutatását a magyar történelem nagy nőalakjairól – pl. Gizella királyné, Anjou Mária királynő, Szilágyi Erzsébet, Zrínyi Ilona, Mária Terézia királynő, az 1848–49-es honvédnők stb. –, hogy az ő tetteik pozitív példaként hassanak.

Ugyanez megtehető lenne az élet más területén kiemelkedően alkotó nőkről is – pl. költők, írók, színészek, pedagógusok, sportolók stb.

- Tudományos konferenciák, ülések szervezése egy-egy híres magyar nő tetteiről jubileumi évfordulójukon.
- Vers- és prózairó pályázatok hirdetése a nőkről, pl. nőnap, anyák napja alkalmából.
- Rajz-, fotó-, képzőművészeti pályázatok szervezése iskolai és felnőtt korosztályok részére, a dínyertes munkák kiállításokon/vándorkiállításokon való bemutatása.
- Vetélkedők hirdetése különböző korosztályoknak a nagy nőalakokról, esetlegesen televíziós adásban.
- TV-játékok és nőkről szóló filmek támogatása.
- Kerekasztal-beszélgetések ösztönzése a nőkről a TV-műsorokban.
- Kiadványok, brossúrák, szórólapok megjelentetése a nőkről, az egyenjogúságról; a nők szerepéről, kedvességükről, felelősségükről, önzetlenségükről – mindenről, ami pozitív példát jelenthet.

2. A NEVELÉS

(Non scholae, sed vitae discimus = Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk)

Platón írja „Az állam” című művében, hogy minden a neveléstől függ, ezért nem kell az emberek életében minden apróságot szabályozni. Kifejti, hogy „Olyasmiket, hogy a fiatalok az öregebbek jelenlétében hallgassanak, ahogy az illik, adják át a helyüket nekik, álljanak fel előttük, szolgálják ki

szüleiket; továbbá: milyen legyen a hajviseletük, ruhájuk, cipőjük, egész külső megjelenésük, és így tovább (...) együgyűségnek tartom, hogy az ilyesmit törvénybe iktassák.”

Platón a nevelés lényegére mutatott rá, ahogy a közösség szokásai és erkölcei a kisgyermekkortól kezdődően az egyén személyiségébe beépülnek, törvények és írott szabályozás nélkül.

A nevelés a családban kezdődik, meghatározzák a családi minták, de nem mindenhatóak, mert a kisgyermek életében jön az intézményes nevelés: az óvoda, azután az iskola. E két intézménytípusban a több évtized káros gyakorlatával szemben ismét előtérbe kell(ene) állítani a nevelést. Ugyanis azt lehetett (és talán lehet) tapasztalni, hogy már az óvodák „kisiskolát” szerveznek, kínálnak (pl. nyelvtanulás, számolás, iskolára előkészítő regulák stb.), és elsikkad a gyermek életében oly fontos játék, közös élmény, a jótékony szeretetre nevelés. Bizonyára van egy ilyen irányú szülői és társadalmi igény, de nem kell minden efféle kártékony igényt kiszolgálni. Később ez csak fokozódik az iskolában: az oktatás, a tömértelen mennyiségű tananyag megtanítása, az erőszakolt követelményrendszer lesz az elsődleges. Tesztek, felmérők, témazárók – minden, ami riaszt és elidegenít. Szóbeliségre, beszélgetésre, nevelésre egyre kevesebb az idő, a lehetőség, a tér. Ezen a mindig változtatott Nemzeti Alaptanterv sem tud segíteni. A központi akarat elveszi a tanári szabadságot, a választhatóságot. Aztán ott vannak a „nemzet napszamosai”, a volt „lámpások” (ti. a pedagógusok): a saját egyéni életük, boldogulásuk, gondjaik miatt hajszoltak, frusztráltak, sokuk csak kényszerből – és nem igazi hivatástudatból – van a pályán. Az iskolaépületek jelentős része a nevelésre, a korszerű oktatásra alkalmatlan, fejlesztésekre pedig nincs pénz. A központosítás itt sem hozott eredményt, sőt rontott a helyzeten. A helyi önkormányzati fenntartás közelebb tartotta az intézményeket a helyi közösséghez, a szülőkhöz.

Szóval lehangoló a kép? Többnyire. De nem eredménytelen, ha a társadalom és az összes érintett összefog a közös célért, a jövő iskolájának – a nevelő iskolának – a megteremtéséért. Milyen is legyen a nevelő iskola? Olyan, ahol az iskolahasználók – gyermek, szülő, pedagógus – harmóniája, jó együttműködése valósul meg. Mindez szabadon, politikától mentesen és felesleges kötöttségek nélkül, ahol újra az emberi, meleg szó ereje, a szavak

és tettek összhangja adna értéket, mintát. Csak szakmaiság, nevelve tanítás. Első lenne a nevelés, nevelés, nevelés; csak utána jönne a tanítás-tanulás, az oktatás. Ahol szabadság – de nem szabadosság – vesz körül mindenkit. Ahol a szabadságot, az illemet és a többit nem jogszabályok, házirendek írják elő, hanem minden a környezetből (a társadalomból) és belső meggyőződésből fakad. Az ilyen „nevelő iskolába” örömmel lép be a gyermek, diák és pedagógus egyaránt; az ilyen iskola kibontakoztatja a tehetséget, és valóban törődik a gyengébbekkel is. Esélyegyenlőséget teremt. Minden gyerek tehetséges valamiben – mondják joggal –, ezt a jó szellemű, szabad „nevelő iskola” és természetesen a nagy tudású, nevelni, megérteni tudó pedagógusok hozhatják ki a gyermekből. Az olyan pedagógusok tudnának nevelni, akikre felnéznek a tudásukért a tanítványaik, akiket példaként szeretnek, becsülnek és követnek. Ehhez az államnak, a társadalomnak is jobban el kellene ismernie őket: megfelelő jövedelemmel, szolgálati lakással, valamifajta külön juttatással. Amelyek vonzóbbá tennék a pedagógus hivatást.

A „nevelő iskola” szelleme olyan lenne, ahol a „tudós tanárok” a tanítványaik kis csoportjaival (10–15 fő) rengeteget beszélgetnének és vitáznának az Élet dolgairól – örömről, bánatról, szeretetről, barátságról, szerelemről, a másságról, egymás tiszteletéről és megbecsüléséről, a születésről és a halálról, az emberi értékekről, az emberiség múltjáról és jövőjéről; szóval mindenről, ami körbevesz bennünket –, napi kapcsolatban állnának az éltető természettel, a környezettel. Amelyet jobban kell(ene) védeni, óvni.

A napi közös munkának része lenne természetesen az ismeretek tanítása, tanulása és a mozgás, a sport és testedzés is, hiszen „Mens sana in corpore sano” (Ép testben ép lélek) – megfelelő arányokban. Az emberi szó, a bizalom, a hit, a szubjektum szabadsága azonban átszőne mindent. Egyszóval harmónia lenne.

Mi kellene az ilyen iskolához? Jól felszerelt, tágas, napfényes épület, benne klubtermek (nem padokkal berendezett tantermek!), könyvtár, számítógépes-digitális központ, kényelmes étterem és büfé, torna- és konditermek, pihenők, „kis kuckók”, megannyi közösségi tér. Az iskolaépületekhez gondozott park és játszótér tartozna, pihenőkkel. És ismét csak a nélkülözhetetlen elem: a jól felkészült, megbecsült, szabadon gondolkodó pedagógus.

Orosz Cs. Bernadett rajza

Elérhető-e ez, vagy csak álom, utópia? Közös szándékkal és erővel megteremthető. Igen, nem szabad feladni, küzdeni kell érte! Mert csak az ilyen anyagiakban és szellemiekben gazdag, szabad iskola segítheti elő az esélyegyenlőséget mindenki számára.

Meggyőződésem, hogy a médiában minél több műsornak, írásnak kell szólnia a nevelés fontosságáról, az esélyegyenlőség javításáról, és fontos, hogy a negatív (elrettentő) példák helyett a pozitív példákat kellene hangsúlyozni. Az esélyegyenlőség – és nem a kirekesztés – vihet előre bennünket, hogy együtt több értéket teremthetünk.

Orosz Cs. Bernadett rajza

Aradi Erzsébet: Múlt, Jelen, Jövő!

Mennyire fontos, meghatározó fogalom ez a három szó az életünkben!

Múlt, Jelen, Jövő! 2025. január 25-e óta ott lüktet a gondolataimban, a lelkemben ez a három szó, ugyanis az örkényi katolikus plébánia termeiben megrendezett disznótor szép gyermekkori emléket idézett fel bennem. Akkoriban még nagyon sok családban hónapokig nevelték, etették, gondolták a téli disznóvágásra szánt jószágot. Amikor eljött a "nagy nap", összejöttek a rokonok, szomszédok, hogy közös munkával, vidám hangulatban kerüljenek a családok asztalára a finom falatok.

A mai felgyorsult, technikailag igen fejlett világunkban már ez a fajta disznóvágás és az azt követő nótás hangulatú disznótori vacsora a családok körében egyre ritkább. Emlékszem, régen még sok családban volt olyan ügyes ember, aki elleste őseitől a disznóvágás csinját-bínját, és az idő haladtával tovább is adta azt. Manapság ez a múltbéli hagyomány egyre inkább átcsúszni látszik a vendéglátóipar programjai közé.

Ezért is nagy öröm számomra, hogy már 13 éve hagyománnyá vált egyház-községünkben a közösségi disznóvágás és az azt követő vacsora.

Kedves, másokért tenni akaró emberek felajánlának 1-1 hízót a közösségnek, mint ahogyan tette ezt az idei évben a Ribai és Sarai család is. Köszönet érte!

A disznótor hetében, már csütörtökön elkezdődtek az előkészületek, amiben sokan szívesen, örömmel vettünk részt. Istennek hála, jó pár

ügyes ember van a közösségünkben, akik tették a dolgukat a disznók feldolgozásától a vacsora elkészítésig, ami a 150–160 fős vendégsereg kiszolgálásával telt, és az azt követő utómunkálatokkal zárult. A szombat esti szentmise keretében pedig hálát adhattunk Istennek, hogy ismét létrejött ez az alkalom.

Az este folyamán olyan jó volt látni a sok vidám embert, akik a finom falatok elfogyasztása mellett poharazgattak, beszélgettek! Jó volt hallani a gyerekek önfeledt, vidám kacagását, nézni pajkos játszadozásukat. A helyi dalárdások vezetésével felcsendültek ajkainkon régi nóták is.

Ez az önfeledt, vidám este sokunknak szerzett szép perceket, órákat és még a mobiltelefonok is pihenhettek pár órán keresztül.

A társ-egyházközségekől jött vendégekkel és a református testvérekkel együtt töltött felejthetetlen este szívet-lelket melengető élmény volt. Gyorsan teltek a percek és az órák, talán a másnapi mosogatásnál és elpakolásnál már kicsit lassabban, ám a közösségünk azt is jó hangulatban, lelkesen tette.

Hálás szívvel köszönöm mindenkinek, aki ebben az eseményben tevélegesen részt vett. Felsorolni sem merem, nehogy valakit kifelejtsek, hisz oly sokan voltunk.

A Jóisten áldja meg minden jóakarátú, a közösséget tetre kész testvérünket!

Bízom benne, hogy ez a szép hagyomány a jövőben is élni fog.

Imre Anna: Badacsonyi szűkület

Nagy Kóré Mária: Az erdő mélyén

A József Attila Irodalmi Kör tíz éve

Tíz év! Sok ez, vagy kevés? Nézőpont kérdése. Egy irodalmi kör életében úgy gondolom, ez egy tisztességes idő. A mai világban számtalan nehézséget legyőzve változatos, érdekes, színes, szeretetteljes működésünket tekintve pedig végképp az.

Tíz évvel ezelőtt egy kis csapat a széthullás szélére került. Hogyan tovább? Megyünk a szélrózsa minden irányába, vagy működésünket új alapokra helyezve tovább lépünk, fejlődünk? Ez utóbbi mellett döntöttünk. Új nevet választottunk, meghatároztunk egy jelszót. ÉRTÉKET ŐRZÜNK, TEREMTÜNK ÉS ADUNK TOVÁBB.

Ez a jelszó megszabta az ösvényt, amelynek mentén azóta is haladunk, immár 10 éve töretlenül. Úgy érzem, hogy jelszavunk nemcsak egy üres jelszó, hanem sikerült tartalommal is megtöltenünk. Ott a Szakiban irodalmi klubtársaim megkértek, vállaljam el a csapat vezetését. Vonakodtam, hiszen akkoriban két munkahelyen is dolgoztam, osztályfőnök voltam, és bőven akadtak egyéb teendőim is. Azt gondoltam, hogy ez a feladat már sok lenne nekem, nem tudnám tisztességesen el látni. Ezért cetliket adtam körbe, és a legtöbbször az én nevem szerepelt.

Elindultunk hát. S hogy mit takar ez a tíz év? Eseményeinket, rendezvényeinket felsorolni is nehéz lenne, hiszen egy évtized az testvérek között is 120 hónap, s mindegyik hónapra jutott legalább kettő, de olykor négy-öt rendezvény is.

Fellépések, könyvbemutatók, összejövetelek, munkamegbeszélések, kirándulások, túrák, közös színházlátogatás, kiállítások megtekintése, közös fagyizás, vagy éppen óriáskerekezés Szegeden, virágkiállítás megtekintése Kecelen, túra a tartós szegfű tanösvényen, Petőfiszálláson a Szűzanya forrásnál, dámszarvasok barcogásának hallgatása a csillagok alatt egy erdőben, évszázad bulik, kerti partik. 2023-ban az erdőkövesdi Nyugdíjas klubot – élükön a polgármester úrral –, míg 2024-ben a dabasi Gyóni Géza Irodalmi Körrel láttuk vendégül két-két napra. Mindkét csapat bennünket is meghívott, felejthetetlen élményeket szerezve csapatunknak.

Megjelenés antológiákban, irodalmi folyóiratokban. Jótékonycsapatok. Nyitás más egyesületek, irodalmi klubok felé. Vendégek meghívása irodalmi klubos összejöveteleinkre, számtalan városi szintű rendezvény megszervezése. Rádióriportok. Jóma-

gam eddig 23 riportot adtam a Halas Rádió különböző rovataiban és vidéki rádiókban /Dabas, Kecskemét/. Pál László újságíró jóvoltából a Halasi Tükör rendszeresen – gyakran egy egész színes oldalban – tudósította eseményeinkről a város és környéke lakosságát.

Minden évben tavasszal megünnepeltük a költészet napját, a pandémia idején verslánccal. Évente az őszi hónapokban van egy nagyobb szabású városi rendezvényünk, de év közben is igyekszünk tartalmas programokkal szórakoztatni városunk lakosságát.

Kiemelkedő eseménye volt irodalmi klubunk életében, amikor 2016-ban Tessék mosolyogni! címmel pályázatot hirdettünk. A beérkezett több száz pályamű közül egy pontozási kritérium alapján kiválogattuk a legjobb 135 alkotást, majd ezt elküldtük a halasi képzőművészeknek azzal, hogy a nekik legjobban tetsző alkotásokhoz készítsenek illusztrációt. Így 31 irodalmár és 20 halasi képzőművész közreműködésével egy küllemben és tartalomban rendkívül értékes könyv született Fénycepppek címmel, amelynek ősbemutatója a Közösségek Háza dísztermében volt 2016. december 15-én. A könyv sikerét mutatja, hogy az ötszáz példány mindegyike gazdára talált. Hogy milyen gyorsan hiánycikk lett, azzal akkor szembesültem, amikor a 10. jubileumi Hatvani Zoltán szavalóversenyen a megyéből résztvevő 26 diáknak a Fénycepppekből kellett a kötelező előadandó művet választani. Hálásan köszönöm Somogyi László, Anda Péter, dr. Döme Ottó, Rémán János munkáját.

Irodalmi klubunk másik kiemelkedő eseménye az volt, amikor óriási összefogással 2018-ban Cselekvő szeretet címmel pályázatot hirdettünk a megyében élő, vagy megyénk bármely településéhez valamilyen módon kötődő irodalmárok számára. Egy öttagú, az irodalom, zene területén kiemelkedő teljesítményt felmutató rangos zsűri választotta ki a beérkezett több mint 140 pályamű közül a 15 legjobbat. Ezekből a művekből hatot zenésített meg a Pro Urbe-díjas és Bács-Kiskun vármegye kultúrájáért díjas Lyra együttes, valamint a Budapestről érkezett Vihancos-duó. A győztes alkotásokat pedig a Hatvani Zoltán szavalóverseny győztesei, illetve Kerpits Miklós előadóművész tolmácsolta. Ezen az esten jelen volt maga Deáky

András, aki a gyimesbükki Rákóczi-örtorony felújításának a lelke, motorja. A rendezvényen összegyűlt összeget – közel 300.000 forintot – tudtunk átutalni a Pásztortűz Egyesület és Végső István közreműködésével az örtorony felújítására. Óriási köszönet akkori helyettesemnek, Somogyi Lászlónak, ezeknek a nagyszabású projekteknek a végrehajtásában nyújtott teljesítményéért. Nagy dolgokat vittünk véghez közösen, azonban idővel Laci élete más irányt vett. Ő most Szegeden él.

A tíz év alatt voltak nehézségek, megoldásra váró feladatok is bőven. Sajnos voltak veszteségeink is. Irodalmi klubtársaink közül már nincsenek velünk: Balogh István csillagász, Csermákné Bálint Gizella Katalin, Finokné Bodonyi Etelka, Herner József, Juhász Gabriella. Emléküket, csodálatos személyiségük példáját szívünkben őrizzuk.

2022-ben nagy megtiszteltetés érte irodalmi klubunkat. A Halas Rádió sorozatot indított alkotásainkból, amely meghallgatható a Halas Rádió Hangalbum című rovatában az interneten.

2023 decemberében hivatalosan is Kiskunhalas Értéktárának tagjai lettünk, a városban egyetlen nem civil szervezetként. A közelmúltban pedig díszoklevelet kaptunk a dabasi Gyóni Géza Irodalmi Körtől.

Ma már jelvényünk, logónk, és saját fb. oldalunk is van. Ha valaki rákattint a József Attila Irodalmi Kör fb. oldalára, láthatja eseményeinket, örömeinket, büszkeségeinket.

Tagjaink folyamatosan változnak. Voltak, akiknek az élete más irányt vett, de szerencsére új tagokkal is büszkélkedhetünk. Összetartó, szeretetteljes, és úgy érzem, folyamatosan fejlődő csapatot alkotunk. Egyéb rendezvényeinken, eseményeinken felül minden hónap utolsó csütörtökjén találkozunk a Martonosi Pál Városi Könyvtárban.

Tíz év – sok, vagy kevés? Irodalmi klubunk életében egy tartalmas, színes, olykor nehézségekkel, de hatalmas örömmel, élményekkel teli évtized. Köszönöm, Istenem! Köszönöm irodalmi klubtársaimnak, akik jelenleg:

Agócsné Bajnai Terézia

Baloghné Domokos Ilona

Boda Mária

Hajdók Zsóka

Herédi Károlyné

Gál Klára

Gróf Gál Mihály

Kis Ferencné Elő Mária

Németh Sándor

Dáma N. Sebestyén Katalin

Rékasi László

Sári Kati

Szalai Katalin

Ternyák Erzsébet

Hálásak vagyunk támogatóinknak. Köszönjük, hogy segítettek nekünk.

Erhardt Györgyi, a Martonosi Pál Városi Könyvtár igazgatónöje biztosítja rendezvényeink, összegyűjtéseink helyszínét, a könyvtár dolgozói pedig a hangosításról, berendezésről gondoskodnak. Péter Imréné Anira mindig, mindenben lehet számítani. Kis László a Csipke Hotel igazgatója rendszeresen biztosítja a dísztermet. Juhász Gáborhoz bármikor fordulhatunk kisebb-nagyobb ajándéktárgyak ügyében. Szőke Sándor sohasem utasított el, ha vendégfellépőink ajándékáról volt szó. Pál Lászlónak köszönjük a sok cikket, a Tündérsziget virágboltnak a virágcsokrokat. A Halas Televízió-nak a számtalan televíziós felvételt.

Csányi Ágnesnek a sok-sok riportot. Anda Péternek, Halasi Évának a plakátokat.

Csorba Imrénének azt, hogy rendezvényeinkhez több alkalommal biztosította a gimnázium auláját. Bayer Györgynek köszönjük, hogy már 10 éve fuvaroz minket kisbuszával. A dabasi Gyóni Géza Irodalmi Körnek a barátságot, szeretetüket, a meghívásukat. Dr. Döme Ottónak a támogatást, a diákok felkészítését, részvételét rendezvényeinken.

Sári Katalin
a József Attila Irodalmi Kör vezetője

Pósa Anikó kézzel készített ékszer

Tóth Benjámín: Hold Nap Csillagok

Tóth Benjámín Hold, Nap, Csillagok

Batuska Benett rajza

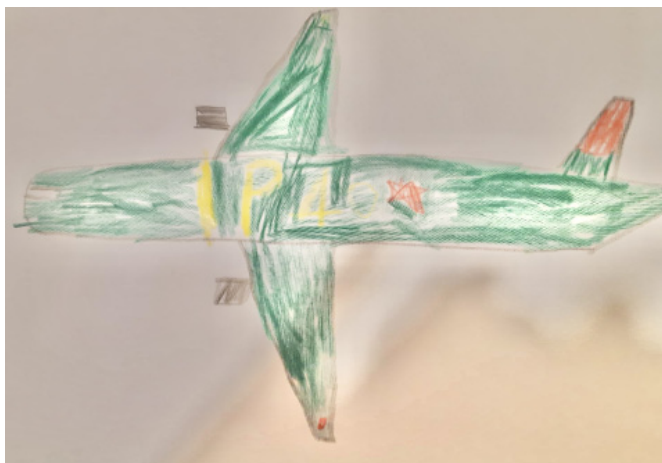
Tóth Nimród: Galambok

Batuska Benett: Színvarázs

Batuska Debóra alkotása

Batuska Benett rajza

Batuska Debóra rajza

Batoska Lotti alkotásai

Pekker Petra kerámia alkotásai

PAPP MÁRTA ILONA

MaR-IL GALÉRIA

Beled

Krúdy Gyula Képzőművészeti-díjas, Beöthy Művész Társaság Képzőművészeti és Ezüst plakett-díjas, Cserhát Művésztársaság Elnöki dicséreti-díjas, jelenleg 72 éves kortárs festőművész

Művészeti képzettség nélkül, egyéni tanulással kezdtem el festeni 17 évvel ezelőtt Dr.Nagy Miklós festőművész (Németország Sinzing és Acsalag Magyarország) biztatására, iránymutatásával. Majd művész- és alkotótáborokban nagy hatással volt rám Fejér Zoltán és Rozmán Zoltán soproni festőművészek, Borbély Károly győri, Pomothy László galántai, Kalocsai Zoltán és Fekete József, Zsóka László, Bottyán Marianna budapesti festőművészek tanítása. Évekig mestereim voltak Takács Ferdinánd és Szencz Livia zalai festőművészek.

A kezdeti realista festészetemet felváltotta az expresszivitás. Jelenleg ezt a korszakomat élem. Közel áll hozzám az impresszionizmus is. Szeretem az élénk színeket, melyek jó hangulatot, erőt és vidámságot árasztanak.

Kipróbáltam több technikát, leginkább az akril festés vonz. Érdekel még az olaj és diópác használata.

Kezdetektől a Vonyarcvashegyi Balaton Art Alkotóközösség és a Sarródi Ferenczi József Nemzetközi Alkotó és Művésztábor tagja vagyok. 2021-ben felvételt nyertem a

neves, 30 éves Krúdy Irodalmi és Művészeti Körbe.

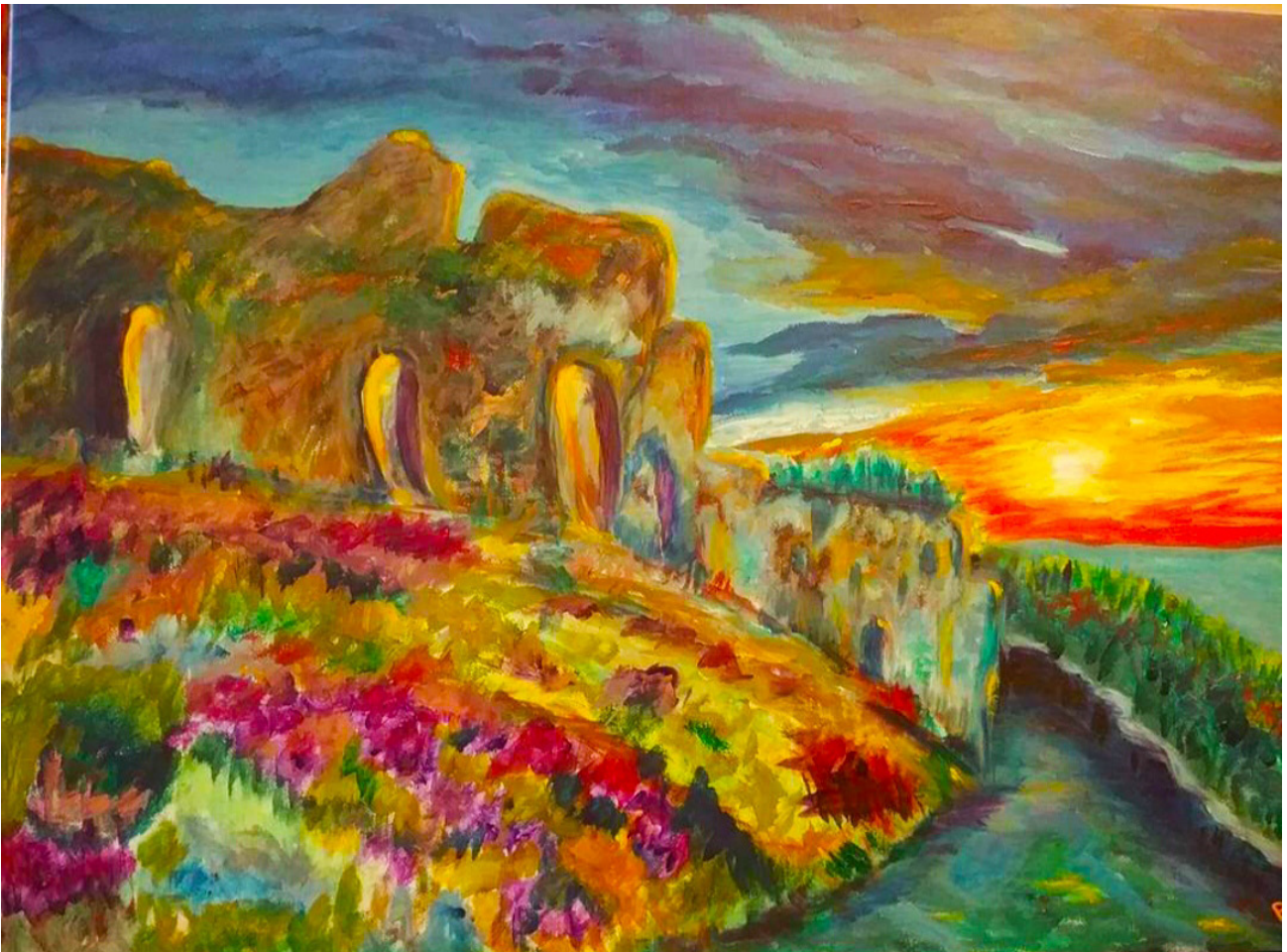
Tagja vagyok a győri Beöthy Művészeti Társaságnak.

Alkotótáborok, szakkörök, tematikus alkotónapok rendszeres résztvevőjeként ismerkedem újabb neves képzőművészekkel, művésztársaimmal és különféle technikákkal. A szakkönyvek és filmek eszköztára is segíti fejlődésemet.

Eddig tizenhét egyéni kiállításon mutathattam be alkotásaimat. A külhoni és hazai társas kiállításon kettőszáznál több alkalommal vettem részt. Évente nemzetközi művészcsoporthoz kurátoraitól sok díjat és oklevelet kaptam virtuális és tényleges kiállításon és pályázatok résztvevőjeként. Tv felvételek, újságcikkek jelentek meg művészeti tevékenységemről, képeimből jótékonysági célra árverés, felajánlás számos alkalommal.

Témáim változatosak, szeretem a körülöttem lévő természetet, tárgyakat és jelenségeket a saját elképzelésem és expresszív színvilágom szerint megörökíteni. Nem áll tőlem távol az absztrakt, elvont, pillanatnyi hangulatomat tükröző képek elkészítése.

A festés mellett a fotózás és az irodalom vonz. Több esszét, szösszenetet és néhány verset írtam, melyeket már publikáltak, vagy előadtam.

Festészetem és alkotásaim bemutatásával szeretném, hogy a művészet kedvelőknek adott élmény tükrözze hitvallásomat: a festés, a fotózás, írás nem önmagáért van, hanem kinyílv a világ felé, a színek és elkapott pillanatok, az írás eszköztárával különféle érzelmeket közvetítsek, ezzel átnyújtva lelkem egy titkos darabját a szemlélőknek.

Köszönöm a dabasi Gyóni Géza Irodalmi Kör vezetőinek, Hermann Marikának, hogy már több alkalommal meghívott Alkotó című újságjukba írásaim, festményeim és művészeti tevékenységem bemutatására.

Külön köszönöm, hogy az elmúlt évi pünkösdi egyéni kiállításom /melynek címe „Egy kép, egy vers” volt/ két festményéhez Hermann Marika és Cserna Ferenc Krúdy-díjas költők kedves verset írtak. Marika verse a Hortenziák, Feri pedig a Szitakötők, e festményeimhez írt versükkel tüntettek ki!

Terveim: egy önálló könyv megjelentetése életutamról, művészeti tevékenységemről. Újabb festmények, fotók, írások, kiállítások. Jótékonysági akcióim folytatása. További szakmai fejlődés, tanulás.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Papp Márta Ilona

Elérhetőségem és festményeim megtekinthetők a Facebook oldalam Fényképek albumában:

<https://www.facebook.com/martailona.papp>

Facebook Mar-IL GALÉRIA

Tel. +36 20 994-6310

e-mail: pappmartailona@gmail.com

Vendégségben a vendégnél: Egy délután Kobály Évával

Rendhagyó, izgalmas riportot készített Lengyelné Török Erika a Társalgó rovat vendégével, Kobály Éva zenetanár-zongoraművésszel.

Egész nap esett az eső. Bágyadtan, de tele izgalommal mentem a találkozóra. Kobály Évival többszöri egyeztetés után sikerült kijelölni a mai napot. Évi nagyon elfoglalt.

Az elmúlt néhány hónap sok-sok munkával telt számára. Éva koncerteken zongorán kísér énekest, szólóhangszer-játékost. Voltam több rendezvényén is, csodálatos élmény volt. Megélhettem a zeneiségét, az alázatát, szeretetét a művészet, a zeneisértársak és a közönség iránt.

Igen. Éva ilyen. Szerény, pedig hatalmas a tudása. Ámulattal néztem, amikor odaadtam neki egy kézzel írott, sárgult, kopottas kottát, és ő játszott, csak játszott, szaladtak az ujjai a billentyűkön. Engem teljesen elvarázsolt. Ezért is jöttem hozzá tele izgalommal. A DABIK születésnapjára ünnepségére

készülünk. Éva oszlopos tagja a csoportunknak. Zongorajátékával színesíti a műsorainkat, emeli az est fényét, hangulatát. Már várt rám. Szeretettel fogadott. Az otthonában is árad a nyugodtság, a szépség, az igényesség, a fegyelem. Éva kedves egyénisége megnyugtatóan hatott rám. A műsorra készülve ötleteltünk, kerestünk-kutattunk a dalok között. Vajon melyik illik az alkalomhoz? Ez túl hosszú, ez túl magas... Aztán összeállt a dalcsozor. Néztam Évát, ahogy dolgozik. Figyelt a kottára és az éneklésemre egyaránt. Apró jelekkel segítette, korrigálta az ügyetlenkedéseimet, zongorajátéka vitt magával. Szavak nélkül megértettük egymást.

Pihenésképpen kísértáltunk az udvarra. A kutyus és a cicus levegőzni vágyott. Közben beszélgettünk. Előjött néhány emlék: a gyerekkor, a zenetanulás első évei. Évi kilencéves volt, amikor a faluban a szülők összefogtak, és megszervezték az önszerveződő „kihelyezett tagozatot”, ami később átalakult zeneiskolává. Éva könnyen tanult, jó tanuló volt. Nem kellett szorgalmasnak lennie, hisz imádott zongorázni. Elmesélte, hogy gyakorlasként elővett egy gyűjteményes kötetet, Beethovent vagy másokat, és elejétől a végéig eljátszotta a zongoradarabokat. Kedvenc zeneszerzője Johann Sebastian Bach. A zeneiskolai tanára hatására Évi a zenei pályát választotta.

1975-ben kezdett tanítani. 50 év rutinjával, elhivatottságával a háta mögött a mai napig aktív. Tervei szerint amíg teheti, teszi is.

1994-től él Dabason, szeret itt lakni. A dabasiak hamar befogadták, támogatták, itt otthonra talált. 10 éven keresztül volt igazgatóhelyettes a Sugár Rezső Zeneiskolában.

2005-től az örkényi Cziffra György Alapfokú Művészeti Iskola tanára. 9 évig, nyugdíjba vonulásáig igazgatta is az intézményt. Büszkeséggel mesélt azokról az évekről, a sikerekről, a kihelyezett tagozatok számának növeléséről, új tanszakok bevezetéséről s arról, hogy 2007-ben az iskola kiváló minősítést kapott. Jelenleg a környékünkön hét településen folyik művészeti oktatás. A klasszikus zeneművészet mellett népzenei, néptánc, társastánc és képzőművészeti ágon nevelődnek a művészpálánták. Évi büszke a Friday Band sikereire, a Cziffra-napok rendezvényre, a Cziffra Banda Arany fokozatára, a Cziffra-kupa társastáncversenyre.

Kobály Éva 2017-től nyugdíj mellett tanít. Örkény, Hernád és Táborfalva az állandó helyszínei. A taní-

tás mellett szívesen vállal fellépéseket templomokban, művelődési házakban. A Gyóni Géza Irodalmi Körbe is így került. Elmondása szerint szeret velünk együtt lenni, mi pedig nagyon szeretjük, ha velünk van!

Hamarosan megint élvezhetjük csodálatos zongorajátékát.

A rendhagyó riportot készítette: Lengyelné Török Erika

KÁZSÉ: Papírfonás alkotásai

Interjú Serfel Gábor tubaművésszel

2025. január 23-án a magyar kultúra napja alkalmából, az örkényi Szabadidő Központ és Könyvtár nagytermében rendezett komolyzenei koncerten találkoztam Serfel Gábor tubaművésszel, akit eddigi zenei pályafutásáról, művészi sikereiről, további terveiről kérdeztem.

Szervusz, kedves Gábor!

Szeretettel üdvözöllek a Gyóni Géza Irodalmi Kör nevében az Alkotó folyóiratban megjelenő interjú kapcsán.

Számomra igen felemelő érzés, hogy itt a környékünkön él egy olyan művész, aki hazánkat képviselte egy jeles zenei fesztiválon. Mesélnél erről valamit?

–Tizenkilenc éve dolgozom a Magyar Honvédség Központi Zenekarában.

Vannak pillanatok, melyek az ember életében örökre megmaradnak. Ilyen volt az is, amikor a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskolába jártam, és ahogy sétáltam az iskolánk felé, nap mint nap szövögettem egy álmot, hogy milyen jó is lenne egyszer a Magyar Honvédség Központi Zenekarában dolgozni. Ez az álom mélyen bevésődött a lelkembe, és néhány évvel később elindultam ezen az úton. Egy próbajáték keretében 12 fő közül választottak ki. A Magyar Honvédség Központi Zenekara hazánkban a legnagyobb létszámú katonazenekar. Gyakran utazunk külföldre is, ahol Magyarországot képviseljük, és ez igen felemelő érzés. Ez év februárjában Angliában voltunk,

ahol két előadást tartottunk, s ahol több ország zenekara volt jelen. Előadásonként 8–10 ezer ember hallgatta játékunkat.

Rendszeres külföldi program a Military tattoo, ez egy katonazenekari show, ahol minden zenekar bemutatja 10 perces produkcióját mozgás koreográfiával, és a végén egy közös zenei kép zárja az eseményt. Felemelő érzéssel töltött el, hogy amikor a Monti csárdást játszottuk tuba-harsona szólóval, én játszhattam a tuba szólót. Megható volt több száz zenész között zenélni. Egy ütemre dobbant a szívünk, a csodálatos hangok megtöltötték a hatalmas teret és az emberi szíveket.

Hogyan kerültél kapcsolatba a zenével?

– A zenéhez való kapcsolódásom nem egy bonyolult történet. Újhartyáni vagyok, ez egy sváb település, és itt nagyon mély gyökerei vannak a zenélésnek, főként a rézfúvósoknak. Így, a mi családukban is mindenki zenélt. Nincs ez másként ma sem. Nálunk nem kérdés, hogy a gyermekeim is zenei iskolába járnak. Visszatérve a kezdetekre, én azért gyermekként a fociról álmodtam, és csak ezután jött a zene. Így aztán mind a kettőt míveltem. Trombitán kezdtem nyolc éves koromban, de bevallom, csak kötelességből játszottam, mert a foci volt a nagy szerelem, ám pár év múlva a testvérem zenei pályafutásán fellelkesülve megéreztem, hogy lehet a zenét másként is csinálni, nem csak kötelességtudatból. A szüleim elvittek engem is Albertirsára Orosz János tanár úrhoz, és ott kerültem kapcsolatba a tubával. Kezdetben inkább beletörődés volt ez a hangszer, de félév alatt beleszerettem, és már élveztem a zenélést, a gyakorlást, a tanulást. Ez érezhető volt a zenei fejlődésemen, és elhatároztam, hogy zenei pályára

megyek. Nagy munka volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem (Zeneakadémia) felvételi vizsgájára való felkészülés, de sikerült. Itt prof. Szabó László növendéke voltam. Számos nemzetközi versenyen jártam, és az ott elért sikerek is előre vittek a pályámon. Egy évet töltöttem Weimarban, a Hochschule für Musik Weimar prof. Walter Hilgers növendékeként ösztöndíjjal, ahol olyan sokat tanultam, hogy ezért a lehetőségért a mai napig hálás vagyok.

Kedves Gábor, meséld nekünk a hatalmas és gyönyörű hangszerről, a tubáról, ami nem egy közismert hangszer!

– A hangszerek hangszercsaládokba sorolhatók, és megvan közöttük a hierarchia is. A rézfúvósok családjába tartozik a trombita, tenorkürt, harsona és e család basszus hangszere, a tuba, mely nagyon sokoldalú hangszer, hiszen szinte az összes zenei stílusban jelen kell lennie. Kettőszáz éve, hogy ezt a hangszert kifejlesztették, és azóta is sokat fejlődött. Négy oktávós, nagyon rugalmas, szép tónusú hangszer, ám mivel basszus szólamú, így nem jellemző rá, hogy szólóban megjelenik. Esztétikailag is csodálatos kivitelű, de a nagy mérete miatt a gyerekek körében nem igazán népszerű.

Van e kedvenc zeneszerződ, akinek a zenéje legjobban a szívedbe vésődött?

– Már így zeneileg érettebben azt gondolom, hogy Bach az, akinek a muzsikája elvarázsol, és vallom, hogy nélküle nem is lenne a mai zene. Sokat hallgatom, és sokat is játszom a zenéjét. Magyarországon minden évben megszervezik a Bach Fesztivált, ami azt jelenti, hogy kettő hétig az ország összes pontján felcsendül Bach zenéje. Ennek a programnak a keretében március hónapban koncertet szervezünk a Gyóni Református Templom falai között, ahol főként Bach zenéjét játszuk.

Hogyan tudod összeegyeztetni a művészi hivatásodat a családdal?

– Azon igyekszem, hogy minél több időt tölthessek a családommal. Ebben végtelenül sokat segít a feleségem, aki nélkül mindaz, ami most az életem fontos része, nem létezhetne. Mindketten igyekszünk összehangolni a munkát a családi életünkkel. Nálunk a zene a mindennapok része, de bármekkora is az elhivatottságom, szívemben első helyen a családom áll. Három kislányunk van, akik úgy hiszik, hogy a zene folyamatos jelenléte ott van minden családban. Van külön zeneszobám, de én többségében mégis ott gyakorlok, ahol a lányok tartózkodnak, hogy így is együtt legyünk. Ami még csodálatos, hogy tanítom is őket a zenére. Sokan mondták, hogy nem tud jól működni, ha a szülő egyben tanító is, de nálunk ez nagyon jól megy. Elfogadják a lányok, hogy a zeneórákon az apu a tanár, és jól haladunk. Amikor vége az órának, visszaáll a harmonikus, szerető apa-lánya kapcsolat.

Hogyan született meg az örkényi Friday Band zenekar, ahol már karmesterként is kipróbálhattad magad?

– Azért a karmesteri feladatokat még mindig tanulom, ám a zenekar, amely mára már egyesület, ezen a nyáron tízéves lesz. S hogyan kezdődött? Örkény város vezetése és az Örkényi Cziffra György Alapfokú Művészeti Iskola akkori igazgatója, Kobály Éva közösen megálmodtak egy városi zenekart. Amikor az

álom eljutott a megvalósításig, Kobály Éva engem kért fel erre a nem könnyű, de izgalmas feladatra, mivel tanítok a zeneiskolában, főállásban a Honvéd zenekarban dolgozom, és van zenekari tapasztalatom.

Nem volt egyszerű összegyűjteni a város egykori és jelenlegi zenészei közül azokat, akik erre a feladatra vállalkoztak, és a zeneiskola tanítványaiból is kerültek zenészek a zenekarba. Mivel én játszok basszus gitáron is, így én lettem a basszusgitáros. A zenei stílus kiválasztása sem volt egyszerű, végül arra gondoltam, játszunk olyan zenét, amit a zenekar tagjai is élveznek. Első megmértetésünk mint önálló városi zenekar a 2015. évi Forraltbör Fesztiválon volt. Azóta is folyamatosan fejlődik a zenekar. Ma már komolyzenei darabokat adunk elő. Itthon számos településen zenéltünk sikerrel, de jártunk Erdélyben, Németországban, Szerbiában is.

Örkényen rendszeresen a fellépéseink. Hiszem és vallom, hogy szenzációs nagy kincs, ha egy város önálló, tehetséges zenészekből álló saját zenekarral rendelkezik. Ez a város kulturális értékeit gazdagítja, de kiváltság a zenekar tagjainak is. Csodás érzés számomra, hogy az örkényi Friday Band zenekar nem csak egy kiváló zenekar, de egy nagyszerű, összetartó közösség is. Ez a zenekar fontos része az életemnek. Életművemnek érzem!

Mi, laikusok az gondoljuk, hogy a művészeknek különleges módon szoros időbeosztással telnek a napjaik. Nálad ez hogyan működik?

– Nem könnyű feladat beosztani az időt, hogy mindenre jusson, de nekem eddig mindig sikerült. A főállású munkám mellett tanítok, zenekart vezetek, de hagyok időt a családi feladatokra, családi programokra is. Igyekszem mindig a következő feladatra koncentrálni, így rendszerezve hatékonyabbnak érzem a napjaimat.

Mit javasolsz a zene iránt érdeklődőknek, a gyermekeknek?

– Maximálisan legyenek nyitottak a zenei irányzatok felé. Ne higgyék el, hogy a klasszikus zene régi-módi és unalmas, hiszen ez minden zenei irányzat alapja. A zene legyen a mindennapi életünk része!

Beszélnél röviden a terveidről?

– Ez évben is több koncertfellépést tervezünk. Április és május hónapban is lesz a Friday Band zenekarral koncertünk, ahol új zeneszámokat is bemutatunk.

Májusban lesz egy újabb fesztivál Ausztriában, ahol a Magyar Honvédség Központi Zenekarával én is részt veszek. Gyakorta jönnek terven kívüli felkérések is.

Na és van még egy fontos csapat az életemben, ez a Brass Time, mely egy fúvószenekar, ahol könnyűzenei átiratokat játszunk. Velük is tavasztól őszig több fesztiválon lépünk fel.

Fontosnak érzem, hogy a zenei pályafutásom nem szűkül le csupán a tubázásra, hanem már átfordult a zeneművészet irányába. A zenei stílusok mindegyik szegmensébe szeretném magam a legmagasabb szintre fejleszteni, így népszerűsíteni a zenét a mindennapokban és művészetek részeként.

Kedves Gábor, köszönöm a beszélgetést.

A riportot készítette: Aradi Erzsébet

VELÜNK TÖRTÉNT

DABIK SZÜLETÉSNAPO A KÖSZÖNET ÉS HÁLA JEGYÉBEN...

Hálával, szeretettel köszönjük, hogy oly sokakkal együtt ünnepelhettük meg a Gyóni Géza Irodalmi Kör /DABIK/ megalakulásának 6. évfordulóját 2025 február 17-én a dabasi Kossuth Művelődési Központban.

Óriási megtiszteltetés, hogy rendezvényünkre számos településről, köztük Budapestről, Kiskunhalasról is érkeztek vendégek.

A költészetet, képzőművészetet művelők több kiemelkedő alakja jelent meg, így Németh Nyiba Sándor, a Krúdy Gyula Irodalmi Kör elnöke, Sári Katalin, a Kiskunhalasi József Attila Irodalmi Kör vezetője és tehetséges csapata, közöttük Gróf Gál Mihály festőművész. Eljött Kobály Éva zongoraművész, Martinovics Edit autodidakta festő, Stefanic Ferenc Alexander író-költő, Takács László költő... és sok más tehetséges, nagyszerű ember.

Külön megtiszteltetés volt, hogy két település polgármestere is jelen volt: Nagy Andrásné, Táborfalva polgármestere, Malata Zsolt Örkény város polgármestere.

Köszönjük, hogy bokros teendőik mellett időt szakítottak rendezvényünkre.

Körünkben köszönthettük többek között Fojta Péternét, a dabasi Önkormányzat Képviselőtestületének tagját, Nagy Bencét, a táborfalvai Jókai Mór Közösségi Szintér vezetőjét, Antal Jánosnét, a táborfalvai Platthy József Bajtársi Egyesület elnökét, Murányi Hajnalkát, az örkényi Huszka Hermina Általános Iskola igazgatóját. Hatévesek lettünk, és ezért a köszönet és hála jegyében szerveztük meg rendezvényünket. A köszönetről Hochheim német filozófus így gondolkodik: „Ha az egyedüli ima, amit elmondasz egész életedben, így hangzana: „köszönöm”, az is elegendő lenne.”

És a hála William Shakespeare gondolata szerint nem más, mint „... az egyetlen virág, amely a léleknek terem.”

Ezen a találkozónkon egy egész csokornyai hálavirág termett. Istennek hála, alapító tagtársaim – Szűcs Szilvia, Figula Csaba és Cserna Ferenc – támogatásával ez évben is lehetőségünk nyílt a köszönetünket, hálánkat, elismerésünket apró figyelmességgel kifejezni.

Tisztelettel és szeretettel mondtunk köszönetet azoknak, akik támogatásukkal, szellemi, művészi teljesítményükkel hozzájárultak a Gyóni Géza Irodalmi Kör céljainak megvalósításához, értékeink közvetítéséhez.

DABIK-díj átadásával köszöntük meg a támogatást, a bizalmat, a lehetőséget Nagy Andrásné polgármesternek, rajta keresztül Táborfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének, a táborfalvai embereknek.

DABIK-díjjal köszöntük meg Vargáné Fekete Editnek és Varga Imrének a nagyszerűen megszervezett és feledhetetlen élményekkel megtöltött 2024. évi csapatépítő találkozót és mindazt, amit tőlük kaptunk.

DABIK Díszoklevéllel köszöntük meg a támogatást: Németh Nyiba Sándornak, a Krúdy Gyula Irodalmi Kör elnökének, Sári Katalinnak, a József Attila Irodalmi Kör vezetőjének és a kör tagjainak. Kobály Éva zongoraművésznék, Nagy Bencének, a táborfalvai Jókai Mór Közösségi Színtér vezetőjének, Antal Jánosnének, a Platthy József Bajtársi Egyesület elnökének Batuskáné Kiss Katalinnak, a SOLEX Bt Dabas képviselőjének.

Köszönjük azon támogatóinknak is, akik nem tudtak jelen lenni:

Dr. Misz Írisz, a MOÍKK elnöke, Budapest
Borbély Ferenc ügyvezető, Paulig Hungarpet Kft. Örkény
Ordasi Brigitta – Rádió Dabas
Tapodi Katalin igazgató és munkatársai – Kossuth Művelődési Központ
Pálinkásné Balázs Tünde alpolgármester, Dabas.

DABIKÉRT 2024 Oklevelet adományoztunk Orosz Zoltánné, művésznevéen Orosz Cs. Bernadett részére a költészet területén végzett kiemelkedő alkotói munkájáért.

DABIKÉRT 2024 Oklevéllel mondtunk köszönetet négy társunknak:

Szilágyhegyi Jánosnének, Lengyelné Török Erikának, Dr. Veress Jánosnak, Aradi Erzsébetnek, akik 2024-ben kiemelkedően sokat tettek egy-egy rendezvényünk megvalósításáért.

Szeretettel és 1-1 szál virággal köszöntük meg immáron hatodik éve a csodálatos és nagyon finom születésnapi tortát Bencsikné Jávor Zsuzsanna cukrászmesternek, és édesanyjának, Jávor Béláné Marikának.

Az ALKOTÓ Kiadója ALKOTÓI DÍJJAL jutalmazta

Gróf Gál Mihály: Fekete szemek című festményét, (2024. őszi Alkotó folyóirat)

Két ifjú alkotását:

Tóth Eleonóra: Virágcsokor vázában (2024. tavaszi Alkotó folyóirat)

Tóth Martina: Masni, a kis póniló (2024. őszi Alkotó folyóirat)

Tisztelettel, szeretettel gratulálok a díjazottaknak, és további eredményes, örömteli munkát, szeretettel teli együttműködést kívánok.

És még térjünk vissza a köszönet és hála érzéséhez!

Köszönjük szépen Németh Nyiba Sándornak és a Krúdy Kör elnökségi tagjainak a megtisztelő Krúdy Gyula-díjat, melyet Cserna Ferencel közösen kaptunk. Köszönjük minden kedves vendégünknek a jelenlétet, a kedves, elismerő szavakat, a szeretetet. Köszönöm a családom tagjainak, Szűcs Szilvinek, Figula Csabának, Bak Anitának, Bak Csabának és Cserna Ferencnek, hogy támogattak, velem voltak, velem ünnepeltek, és végtelenül sokat segítettek e napon és az elmúlt hat év minden DABIK rendezvényén.

Köszönöm Istenem, hogy támogatod utunkat.

Köszönöm társaim:

Antal Krisztina

Antal Tünde

Aradi Erzsébet

Batuskáné Kiss Katalin

Cserna Ferenc

Dr. Veress János

Figula Csaba

Kufár Zsófia

Lengyelne Török Erika

Dáma N. Sebestyén Katalin

Német Sándor

Orosz Zoltánné

Soós-Gyórfy Katalin

Szabó Ferenc

Szilágyhegyi Jánosné

Szűcs Szilvia

Tilingerné Gerlei Ilona

Vargáné Fekete Edit

Köszönöm nektek az év folyamán végzett lelkiismeretes felkészülést, az önzetlen szeretetet, egymásra figyelést, kedvességet, bizalmat...

Hermann Marika

Stíluskorszakok az irodalomban – 6. rész

A barokk és a rokokó

Kedves Olvasóm!

Folytatom az irodalomtörténettel kapcsolatos gondolataimat; a reneszánsz után ezúttal a barokk kor irodalmáról, e korszak európai és magyar vonatkozású íróiról, költőiről és néhány, hozzájuk kapcsolódó irodalmi alkotásról kívánok szólni, számítva megtisztelő figyelmedre, érdeklődésedre.

A „barokk” kifejezés eredete máig vitatott; valószínűleg a portugál barrucával (szabálytalan formájú gyöngy) és az olasz baroccoval (szabálytalan, nyakatekert következtetés) áll összefüggésben. A barokk irodalom – a 17–18. század művészeti irányzata – a katolikus megújulás jegyében született, noha nagy műveket alkottak egyes protestáns szerzők is.

Hadd kezdjem egy Torquato Tasso-idézettel (ejtsd: torkváto tasszo): „... a barokk író „válassza a szép dolgokból a legszebbet, a nagyobból a legnagyobbat, a csodálatosakból a legcsodálatosabbat, s igyekezzék e lehető legcsodálatosabbat még újdonsággal és méltósággal párosítani.” Ebben a néhány sorban Tasso tömören összefoglalja e stílus jellemzőit. Melyek ezek? A pompázatosan díszített forma, melynek konkrét eszközei a monumentalitás, a bonyolult kompozíció, a költői képek – főleg metaforák – uralma, a bonyolult összetételű körmondatok, festőiség, mozgalmasság, a virtuóz rímtechnika. Cél: elkápráztatni, lenyűgözni, gyönyörködtetni a befogadót. Nélkülözhetetlen a meghökkenetés, a csodálkozás, a merész gondolattársításokon alapuló, ünnepélyes érzelmeket kifejező patetikus stílus, a szavak halmozása, az erős érzelmi tartalmú kifejezések használata. A barokk irodalmi nyelvben az egymástól távol álló jelenségek, fogalmak gyakran jelennek meg ellentét formájában. Szemléletmód-

Tasso szobra Bergamóban forrás: wikipedia

ja áthatotta az építészetet, festészetet, szobrászatot, zenét, irodalmat és divatot is, udvari művészetté vált. Az irányzat uralkodó műfaja a korban „non plus ultrá”-nak tekintett eposz, de kedvelt az antik típusú vígjáték, a pásztorjáték, és megjelenik a lovagregény és a pikareszk. A magyar barokk irodalom története az ellenreformációt szolgáló, katolikus vallásos irodalommal kezdődik a 17. század első évtizedeiben. A főként jezsuiták által

művelt irodalom új írói magatartásról tanúskodik, akik a katolikus restauráció diadala érdekében ragadnak tollat, hatni, téríteni akarnak. Legjellemzőbb irodalmi szövegei hitéleti művek, hitviták, vitairatok, de mindenekelőtt – mint már említettem – az eposz és a lovagi epika. Általánossá vált az érzéki szerelem, misztikumok, látomások ábrázolása. A barokk irodalom nem szűkölködik remekművekben és író-lángelmékben. Legnagyobbinak sorában nem kisebb írók foglalnak helyet, mint a spanyol Miguel de Cervantes Saavedra; Lope Felix de Vega Carpio; Pedro Calderón de la Barca; az olasz Torquato Tasso; az angol John Milton; a magyar Pázmány Péter és Zrínyi Miklós, valamint a rokokó stílust (is) képviselő Csokonai Vitéz Mihály.

A folytatásban lássunk rövid ismertetőt ezektől az alkotóktól és remekműveikből! Ha Cervantes nevét halljuk-olvassuk, azonnal Don Quijote nevére, alakjára asszociálunk. Kinek ne jutna eszébe a csetlő-botló, mulatságos, Rocinante nevű rozoga lován kóborló „búsképű lovag”, aki rengeteg régi lovagregényt olvas, és a századokkal korábbi, letűnt korok világába képzelettel magát? Hű „fegyverhordozójával”, Sancho Panzával elindul, hogy próbára tegye bátorságát, bizonyítsa lovagi erényeit, és elnyerje az imádott hölgy, Dulcinea del Toboso szívét. Sancho Panza nem más, mint egy parasztember, míg Dulcinea egy parasztlány a szomszéd faluból. Kóborlásaik során különböző kalandokba keverednek. Legismertebb megpróbáltatásuk, amikor a gonosz varázslók által küldött óriásokkal kell megküzdeniük. Természetesen ez is csak képzelt ellenség: a környező szélmalomokat véli óriásoknak a hóbortos „lovag”. (innen származik a „szélmalomharc” kifejezésünk). Don Quijote végül felismeri, hogy a világ, amelyben ő középkori lovag, csupán a képzelet szüleménye. Kijózanodása során megbetegszik, és végül meghal. (Megjegyzendő, hogy a kétrészes regény egy átmeneti korszakban, a manierizmus idején keletkezett /1605 és 1615/, amely kb. a 16. század végétől a 17. század közepéig tartott).

A spanyol irodalom második legnagyobb alakja Lope de Vega, aki a barokk dráma legjelesebb művelője, rendkívül termékeny író-költő. Kétfajta drámát írt: egyfelől a korabeli erkölcsöket és intrikus viszonyokat igyekezett bemutatni (A kertész kutyája), történelmi darabjaiban pedig spanyol legendákat és más történeteket dolgozott fel. Munkái közül két versrészletet idézek, az első a szerelemről, a második a barátságról szól.

„...Ha kiábrándulnánk, szemünk befedni,
édés borként mérget szívni magunkba,
a kárt szeretni, a hasznot feledni,
hinni, hogy a pokol visz égi útra,
létünket egy csalódásba temetni:
ez a szerelem. Ki próbálta, tudja.”

.....
„...Egy nagy baráttra lelteni, hinni benne,
ez a legfőbb jó, mi embert vár itt lenni,
lelked, javad, bajod övé is lenne;
nélküle ha élsz, az se keserítsen;
álnok dicsőség szert tenni ilyenre,
rettentő volna félni: elveszítem.”

A sort a szintén spanyol Calderónnal folytatom, akinek legismertebb műve 3 felvonásos verses drámája „Az élet álom” címet viseli, s először 1635-ben jelent meg. A darab főhőse „szükségszerű kötelességként” ismeri fel a szabad akaratból való helyes cselekvést, de az életet, a való világot csak álomnak tekinti, amelynek csak a túlvilággal összefüggésben van jelentősége. Ez az ún. keresztény pesszimizmus a spanyol barokk egyik alap gondolata, s Calderón életművének legjellemzőbb motívuma. Hegedűs Géza Világirodalmi arcképcsarnokában nem filozófiai, hanem kor- és társadalomtörténeti szempontból közelíti meg a 17. században írt művet: „E korszak spanyol gondolkodói egyre gyakrabban emlegetik, hogy a világ és annak menete érthetetlen. Calderón drámája ennek az életérzésnek, a lét nem értésének pompás tükröződése. Hőse, Segismundo egy egész különös cselekmény folyamán olyan helyzetbe kerül, hogy hol rabként börtönben van, hol meg ő a király. És mindig elhítetik vele, hogy a másik életforma álom volt. Ez a helyzet olyan szorongóvá teszi, hogy nem mer cselekedni, hátha a mozgás rosszabb helyzetbe hozza. Híres monológiában úgy összegezi körülményeiből fakadó életérzését, hogy fogalma sincs, mikor álmodik, és mikor van ébren.

„...Mi az élet? Örület.
Mi az élet? Hangulat.
Látszat, árnyék, kábulat,
Legfőbb jói: semmiségek;
Mert álom a teljes élet,
Holmi álom álma csak!”

Torquato Tasso itáliai költő, a 16. század egyik legnagyobb alkotója. Fő műve, A megszabadított Jeruzsálem című eposz a világirodalom egyik legjelentősebb alkotása. Az 1570-es évektől üldözési mánia gyötörte, ami legendák kialakulásához vezetett a fáradhatatlan, félig örült, meg nem értett alkotóról. Néhány nappal azelőtt hunyt el, hogy a pápa a költők fejedelmévé koronázta volna.

Szintén az eposz műfajában alkotott maradandót John Milton angol költő, politikus, akinek legismertebb műve az Elveszett Paradicsom. Erőteljes szónoki prózája és költészetének választékossága hatalmas hatást gyakorolt a 18-19. század irodalmára. Költeményei mellett több röpiratot publikált az emberi jogok és a szabad vallásgyakorlás védelmében, és Oliver Cromwell titkáraként aktív részt vállalt az angol polgári forradalomban.

Az európai barokk irodalom után evezünk hazai vizekre, mindenekelőtt Pázmány Péter (1570–1637) irodalmi munkásságára, aki a magyarországi katolikus megújulás vezető alakja, jezsuita szerzetes, egyházi író. A nyelv egyik nagy művésze, nála lesz először európai rangú kifejezőeszközzé a magyar prózai nyelv. Böven él a barokk stílus díszítő-elemeivel, nagyszabású körmondatai bonyolultságuk ellenére áttekinthetőek, stílusát a közmondásszerű megállapítások, s az elvont, misztikus tartalmak összekapcsolása jellemzi. Ő az, aki tisztázza a magyar fordításelmélet alapelveit. Irodalmi alkotásait elsősorban a katolikus egyházért való szolgálatnak tekintette. Imádságos könyv (1606) című ájtatossági műve korának vallásos igényeit elégítette ki. A „Prédikációk” kötete pedig 101 szentbeszédet tartalmaz, melyekben a magyar élőbeszédet emelte szónoki művé-

szetté. Irodalmi munkássága mellett közéleti tevékenységében is maradandót alkotott: 1635. május 12-én alapította meg a mai Eötvös Loránd Tudományegyetem elődjét, a Nagyszombati Egyetemet. Százezer forintnyi vagyonát adományozta az egyetem céljaira, megteremtve ezzel a működés gazdasági alapjait. A Nagyszombati Egyetem az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Semmelweis Egyetem jogelődje.

Nemzeti irodalmunk egyik büszkesége, a magyar barokk kiemelkedő alakja elsősorban politikus és hadvezér. Az irodalommal csak mellékesen, a törökkel való csaták szünetében foglalkozott. Ő Zrínyi Miklós (1620–1664). Bár katonai sikereire volt elsősorban büszke, hírnevét mégis írói tevékenysége örökítette meg. Első szépirodalmi alkotásai – ezek kevésbé ismertek – szerelmi idillek voltak, melyeket leendő feleségéhez, Draskovich Máriához írt, akit verseiben Violának nevez. Íme az egyik, melynek címe a vers első sora:

Miért szépségedben magadat elbízta?
Mely mint egy szép gyöngyvirág, hamar elrothad;
Mint egy csurgó patak, mely vissza nem folyhat,
Úgy fut el szépséged s változik szép orcád.

Futsz most előttem, mint galamb ölyv előtt,
De ha szárnyas vagy is, nem éred az időt;
Eszendő is elfut te szépséged előtt, –
Azt tudod-é, szépség, hogy néked örököd?

Leszedi orcádról az idő szép rózsát,
Sűrű barázdákkal megszántja orcádat,
Ezüstté fordítja szép arany hajadat;
Bánni de hiában, fogod tett dolgodat.

Akkor fogod mondani: oktalan voltam,
Rózsát virágjában le nem szakasztottam;
Mikor még lehetett, akkor elmulattam, –
Most, mikor nem lehet, kezdeni akartam...

Zrínyi halhatatlanságát biztosító műve kétségtelenül a Szigeti veszedelem, melyben dédapjának, a szigetvári hősnek 1566-os várvédelmét dolgozta fel. Ezzel egy, a magyar irodalomban addig ismeretlen műfajt honosított meg, az eposzt. Művét 1647–48 telén fejezte be. Igen erősen hatott rá Tasso eposza, de mintául szolgáltak a klasszikus eposzok is, Homérosz művei, Vergilius Aineis-e. Megtartja a kötelező formai hagyományokat, az eposzi kellékeket: úgy mint segélykérés, témamegjelölés, „in medias res” kezdés, se regszemle, csodás elemek, természetfeletti lények beavatkozása, állandó jelzők és ismétlések, nagy terjedelmű epikus hasonlatok. A költő a már legendássá vált várvédelmet a török és a magyarok, sőt a törökök és a keresztény Európa világméretű harcának eseményeként ábrázolta, s ezzel a témát eposzi magaslatra emelte. Művészi tudatosságára vall, hogy az eposz 15 éneke összesen 1566 strófából áll, a versszakok négy négyütemű 12-es

sorokból tevődnek össze. Nem célom, hogy e monumentális alkotásról részletesebben írjak, az utolsó ének történései azonban – úgy gondolom – ide kíváncsoznak. Zrínyi összehívja ötszáz vitézét és elmondja, hogy nincs más kiút, mint hajnalban kirohanni a várból, és megmutatni a törököknek a magyarok ki voltát. Isten látja, miként romlik a magyar sereg, és magához hívja Gáriel angyalt. Megparancsolja, hogy úzzék el a törököket segítő fúriákat. Zrínyiék kinyitják a várkaput, és hősi elszántsággal rohannak a végtelennek látszó török seregére. Zrínyi megöli a szultánt és sok-sok török vitézt. A törökök látva a magyarok erejét, csak golyózáporral mernek ellenük menni.

Egy janicsár golyóval eltalálja Zrínyit, és egy másik golyó megöli. A magyar vitézek kapitányukkal együtt hősi halált halnak a haza szabadságáért. Érdemük, hogy az angyalsereg lelküket a mennyországba viszi. A hőskölteményben számos konkrét utalás van a jelen és a jövő feladataira: Isten Mihály arkangyálnak jelenti ki, hogy három-négy emberöltő múlva elérkezik majd az idegen iga lerázásának ideje, a szigeti hős pedig fiát és utódait inti az ő példájának követésére.

Zrínyi a nagy eposz után már csak politikai értekezéseket, röpiratokat írt, az egyikből vett idézettel zárom róla szóló gondolataimat. „...de égető szükség van arra, hogy az ország tartson egy ármádát lábbon készen, aki mindenfelé, minden órában, minden szempillantásban, télen, nyáron oda mehessen, ahova szükség kívánja. S ha nemesekből nem lehet, a pórbul kell előállítanunk hadi népünket.”

Utolsó gondolatkörként meg kell említenem a barokkos gazdagság miniatürizált, kifinomult változatát, a rokokót, amely szintén a 18. században alakult ki, a kései barokk idején. Neve a francia „rocaille” (kagyló) szó származéka. A földi élet örömeit tükrözi, az egyéni boldogság érzetét fejezi ki. Legfőbb tárgyköre az epekedő szerelem, melyhez finom erotika társul. Felhasznál mitológiai alakokat, elsősorban amoretteket, puttókat, a virágok, a tavasz és az ifjúság istennőjét. Jellegzetes motívum a virágzó kert, a csillagos ég. Megjelennek az érzéki benyomások, a finom illatok, a naplemente színei, az édes ízek. Életigenlést sugall valamennyi. A versekben csilingelnek a rímek; gáláns, udvarló és kedélyes hangnem, zeneiség és könnyed játékosság, vidámság jellemzi. Kedvelt műfajai

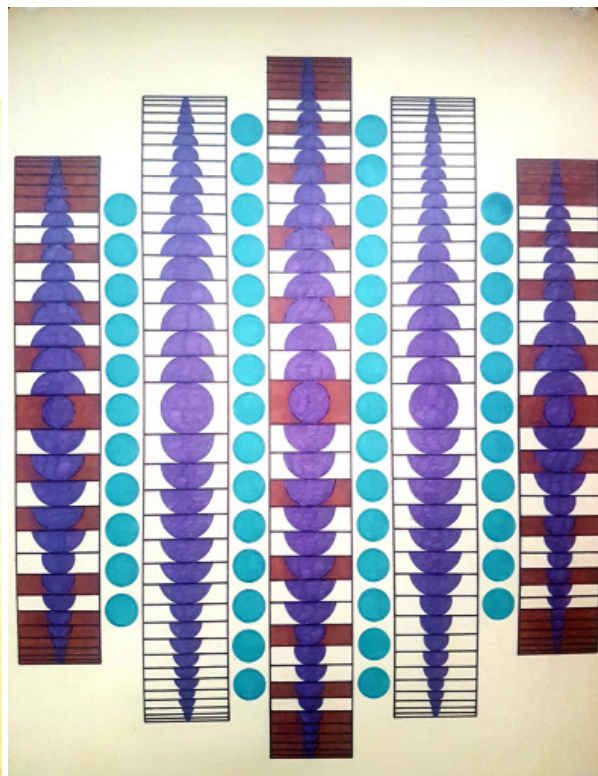
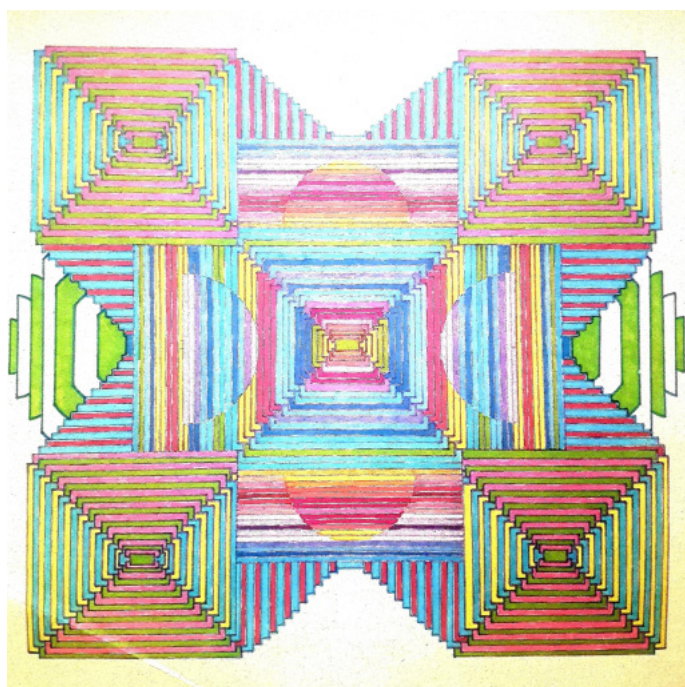
a vígjáték, vígeposz, az idill, a bordal. E stílus jeles képviselője Csokonai Vitéz Mihály (1773–1805), akinek anakreóni dalai a legsikerültebb alkotások. Íme, a 21 darabból az egyik, A boldogság:

Most jázminos lugasban
egy nyári hűvös estvén,
Lillámmal ülök együtt:
Lillám velem danolgat
És csókolódva tréfál,
Míg barna szép hajával
Zefir susogva játszik.
Itt egy üveg borocskát
A zöld gyepágyra tettem
És gyenge rózsaszállal
Száját be is csináltam,
Amott Anakreonnak
Kellő danái vannak
Kaskámba friss eperrel.
Egy öszvességgel íly sok
Gyönyörűt, becsest ki látott?
S ki boldogabb Vitéznél?

Kedves Olvasóm! Köszönöm, hogy elolvastad írásomat.

Batuskáné Kiss Katalin

Fu Jen - Li: Vnalak, színek varázsa

József Attila költészetét meghatározó tényezők

Budapest, 1905.április 11. – Balatonszárszó, 1937. december 3.

Attila hároméves volt, amikor apja, József Áron, váratlanul elhagyta őket. Úgy tudták, hogy Amerikába ment szerencsét próbálni. Valójában Romániában alapított új családot.

„Nemzett József Áron,
szappanfőző, aki már
a Nagy Óceánon
szagos füveket kaszál.” – írta versében.

Édesanyja, Pócze Borbála mosónőként rengeteg dolgozott, hogy életben tudja tartani három gyermekét. Nagyon nagy szegénységben éltek, sokat nélkülöztek. Az állandó munka az édesanya egészségromlásához vezetett. Az ötéves Attilát és a hétéves Etelt Öcsödre vitték paraszt nevelőszülőkhöz. Itt még a nevét sem használhatta Attila. Pista lett belőle. Szeretet helyett verést kapott. A mama látogatásakor végig bömbölt. Dühkitörésében késsel támadt a nővére, amikor az vigasztalni próbálta. Egy életre szóló csalódást okozott Attilánál az, hogy a mama kedvence volt, mégis a mama elküldte őt magától. Ez a trauma meghatározta a költő egész jellemét: barátságban, szerelemben ragaszkodóvá, szorongóvá vált. Tizennégy esztendő volt, amikor meghalt a mama. Sógora, Makai Ödön segítségével lehetett diák József Attilából, és ismerhette meg az értelmiségi életformát. A makói gimnáziumi évek alatt Juhász Gyula segítette indulását. 17 évesen jelent meg első kötete, és publikált a Nyugatban is. Elsőként Ady Endre költészete hatott rá. Még egy közös pont a két költő életében: azonos betegséggel diagnosztizálták őket, depresszióval.

„Pokolbéli gonosz tenger vonagló agyunk
s világtalan angyalaink mi magunk vagyunk... „ – írta József Attila a Minden rendű emberi dolgokhoz című versében.

Attila egész életében éhezett: kenyérre, elismerésre, ölelésre vágyott. Öngyilkossági kísérletekkel először kilencévesen, és a világirodalom legjobb verseivel akarta megkapni mások figyelmét, szeretetét. A nőkben az anyai gondoskodást kereste. Ennek motívumai a verseiben is fellelhetők. Gyömrői Editet, a pszichológusát így kérleli a Gyermekké tettél című versében:

„Etes, nézd - éhezem. Takarj be - fázom.
Ostoba vagyok - foglalkozz velem.”

Vágó Márta, a költő egykori szerelme ezt írta a szakítólevelében: „...nem adoptálhatlak, pedig akár-

mennyire is haragszol mindig érte, ez volna az egyetlen megoldás.”

A pszichológiai kezelések nem segítették a gyógyulást, sőt, inkább mélyítették a költő régi sérelmeit, fájdalmait. Gondolatait, érzéseit nem csak versben fejezte ki, hanem naplót vezetett. „Szabad ötletek jegyzéke két ülésen” címmel teleírt egy vaskos füzetet. Ezen írásokból kiolvasható Attila vívódása, a lét és nemlét határának feszegetése. Úgy tűnik, már minden kezd összeomlani benne. Utolsó versei is ezt tükrözik:

„Tudod, hogy nincs bocsánat...”, „Karóval jöttél...”, „Talán eltűnök hirtelen...”, „Íme, hát megleltem hazámat...”

1937. december 2-án a Szép Szó folyóirat írói közössége meglátogatta a költőt Balatonszárszón. Jókedvben, bizakodva, terveket szöve távoztak tőle.

Másnap, egy nappal a mama névnapja, Borbála-nap előtt Attilát egy tehervonat halálra gázolta. Véletlen baleset? Vagy a kódolt öngyilkosság beteljesült? Megtudjuk-e valaha a teljes igazságot? Ezek voltak a költő utolsó verssorai:

„Szép a tavasz és szép a nyár is,
de szebb az ősz s legszebb a tél,
annak, ki tűzhelyet, családot,
már végképp másoknak remél.”

József Attila, 1937. november; Íme, hát megleltem hazámat...

/Forrás: Internet/

Lejegyezte: Lengyelne Török Erika

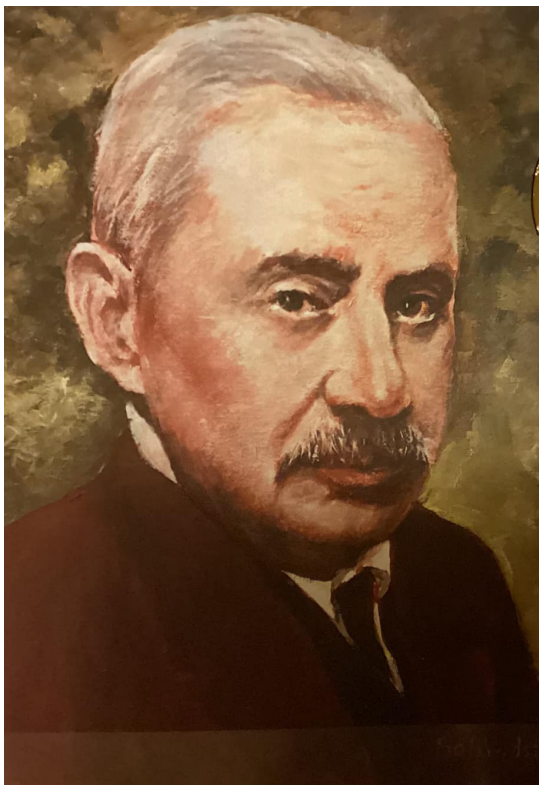
Gróf Gál Mihály: Krisztus a kőfejtőben

Balogh Zsuzsa: Göncz Árpád portré

KRÚDY GYULA, A SZÉPIRÓ, A HALHATATLAN LEGENDA

Nyíregyháza, 1878. október 21. – Budapest, 1933. május 12. író, újságíró, a magyar modern próza kiemelkedő alakja.

A KIS KRÚDY – MINT CSELÉDLÁNY FIA

Apja, Krúdy Gyula (1850–1900) dzsenteri, jómódú ügyvéd, városi képviselő, kismemesi gyökerekkel. Anyja, Csákányi Julianna, a Krúdy család cselédje, alacsonyabb származású. A tizedik gyermekük születése után kötöttek házasságot. Az író elsőszülöttként látta meg a napvilágot. Nagypja tudomására jutott, hogy a család szobalánya, az akkor 18 éves Csákányi Julianna gyermeket vár fiától, haragjában elzavarta a szolgálólányt a háztól, aki pár hónapig terhesen kőművesek mellett dolgozott. Krúdy apja azonban szobát bérelt számára, és ezt látván a család is megenyhült, a szolgálólányt, fiuk párjaként visszafogadták. Krúdy – szülei nagyon eltérő társadalmi rangjának köszönhetően – jól ismerte a szegénység és a gazdagság világát is, ami írói munkásságán lépten-nyomon felfedezhető.

Anyjától, s talán még inkább apai nagyanyjától, Radics Máriától örökölte színes fantáziáját, bohémsága bizonyára Krúdy nagypjától, a 48-as honvéd vitéztől és legendás nőcsábásztól ered. Apja józan életű ügyvéd volt, aki gyermekeit szigorban, de szeretettel nevelte. Fiát is ezen a pályán szerette volna látni, élete végéig nem tudott beletörődni, hogy író lett belőle.

AZ IFJÚ KRÚDY – MINT FÉRJ

Nyíregyházán a gimnáziumi évek alatt kezdett el írni. Az iskola újságjában és a Nyírség összes lapjában megjelentek publikációi. A helyi sajtóban felfigyeltek csavaros gondolataira, fordulatos, érzelmes írásaira. Amikor felkerültek a publikációi Budapestre, Spiegler Bellát kérték meg, hogy foglalkozzon Krúdy Gyulával. Ő indította el írói karrierjét Budapesten és az országban. Később feleségül vette, és született tőle három gyermeke: Gyula, Ilona és Mária, majd a második házasságából Várad Zsuzsánától született Krúdy Zsuzsa.

Krúdy magányos farkasként élte az életét, semmilyen irodalmi körhöz nem tartozott, egyszer ellátogatott a Petőfi Társaság rendezvényére, többet nem ment. Ezzel lezárult az irodalmi körök látogatása. Sajátos, egyedi írásstílust alakított ki, a gazdag szókinccsel rendelkező író belopta magát az olvasók szívébe. Elkezdődött az újságírói karrierje, élete folyamán több mint kettőezer cikket, közel háromezer novellát és közel kilencven regényt hagyott maga után.

Kicsapongó életet élt, mindennap járta az éjszakai szórakozóhelyeket, bordélyházakba járt.

Krúdy konflissal és fiákerrel közlekedett, lovas bérkocsival. A kocsisok gyakran tették fel azt a kérdést: Krúdy úr, hová megyünk? A válasz így hangzott: Haza, de nagy kerülő úton!

Kedvenc helyeit mindennap végig járta. A Meteor Szállót, a Három Hollót, Japán Kávéházat, a Magyar Király Hotelt, Tabánt. A házassága Bellával megromlott, a kicsapongó életvitele miatt.

ROYAL SZÁLLODA, MARGITSZIGETI SZÁLLÓ KALANDOK

Krúdy megismerkedett Váradi Reginával, a Royal Szálló igazgatójának feleségével, szerelmi viszonyt folytatott a hölgygel, és beköltözött a szállodába.

Később egy alkalommal Váradiné meghívta a siófoki nyaralójába Krúdy Gyulát, akkor találkozott először a 16 éves Zsuzsa lányával. Az első pillantásra szerelmesek lettek egymásba, Krúdy az ottlét után magával vitte a fiatal lányt. Váradiné és férje utánuk mentek, a pályaudvarról hazahozták. A későbbiekben Zsuzsa bekerült egy internátusba, majd megkereste az író, ekkor már a margitszigeti szállóban lakott. Odaköltözött, majd 19 éves korában terhes lett kislányukkal, Zsuzsannával. Krúdy elvette feleségül a nála 21 évvel fiatalabb hölgyet.

A PÉNZ HATALMA KRÚDY ÉLETÉBEN

Krúdy Gyulának az életviteléhez nagyon sok pénzt kellett, ezért mindig talált támogatókat, pályázatókat, ahol hozzájutott nagyobb összegekhez. Jó viszonyt ápolt a cukorgyáros irodalomtörténész Hatvany Lajossal, egyik alkalommal meghívta az osztrák kastélyába, két hétig ott tartózkodott. Krúdy levelet írt feleségének, hogy sajnos még nem sikerült beszélni anyagiakról a Lajossal, „...de úgy látom, nagy a gond, mert az asszonynál van a pénz.”

Krúdy Gyula egyik alkalommal hazautazott szüleihez Nyíregyházára. Édesapja nem volt otthon. Elkereste édesanyjától a lovakat, és elindultak mulatni a kocsisal. Egész hajnalig ment a dorbézolás, ettek, ittak, énekeltek, majd délelőtt megjelentek gyalog. Édesanyja megkérdezte, hogy hol vannak a lovak? Krúdy Gyula azt felelte, hogy otthagytuk a lovakat számla ellenében. Édesanyja egy nyaklevessel válaszolt, majd kiváltotta a lovakat.

Az első házasságából született Mária nevű lánya egy szomorú levelet írt az édesapjának: „Édesapa, te egy jó nevű gazdag író vagy, édesanyánk nagyon nehezen nevel bennünket, néha még ennivalót sem tudok vinni az iskolába. Segíts nekünk, hogy tudjak tovább tanulni, küldjél nekünk egy kis pénzt”.

Egy irodalmi pályázatot nyert Krúdy Gyula és Móricz Zsigmond, 7000 korona volt a fődíj. A győzteseknek a pénz bizonyos százalékát fel kellett ajánlani a fiatal és szegény íróknak. Krúdy levelet írt a kuratórium vezetőjének, Kosztolányi Dezsőnek, hogy nem szeretné nyilvánosan átvenni a díjat, mert akkor oda jönnének azok az emberek, akiknek tartozik. Nem lenne elég a díj összege a kifizetésre, még neki kellene kipótolni. Egy év múlva új levelet írt az író, melyben kérte Kosztolányit, hogy most én vagyok a szegény, kérném a pályázatból a támogatást. A válasz Kosztolányitól: sajnos már nem vagyok a kuratórium tagja.

KRÚDY ÉS A GASZTRONÓMIA

Krúdy nagyon szerette a különleges ízeket. Az Újházi tyúkhúsleves a szakács, Újházy Ede barátja találománya. Krúdy egyik kedvenc étele lett, gyakran rendelt Újházy-féle tyúkhúslevest. Krúdy népszerűsége tette híressé sokunk kedvenc ételét. Repertoárjába tartozott a velős csont, mely nem más, mint főtt marhacsont piritóssal tálalva. Az íróról nevezték el a fűszeres sertéshúst, a Krúdy-pecsenyét. A legenda nevéhez fűződik a Krúdy-fröccs: 1 l borban 1 dl szóda és 9 dl bor.

KRÚDY MUNKÁSSÁGA

Krúdy a munkában nagyon kitartó; következetes és fáradhatatlan munkabírása volt. Műveit a kritika és a közönség is értékelte, ám az 1920-as évekre szinte elfelejtették. A második világháború után viszont elfoglalta az őt megillető helyet irodalmunkban, és ma is a 21. század egyik legjobb és legjelentősebb prózaírójaként tartják számon. Krúdy Zsuzsa lányának mondta: ha nem Krúdyt, akkor Jókait olvass! Krúdy Gyula egyértelműen kicsapongó életet élt, zűrös élete mellett, mint már említettem, több mint kettőezer cikket, közel háromezer novellát és közel kilencven regényt hagyott maga után. Leghíresebb művei: Hét Bagoly, A vörös postakocsi, Szindbád, Álmoskönyv (apai nagyanyja naplójának ötletéből született meg).

Több mint húsz álnéven publikált. Leggyakoribbak: Ábrándi, Nők öreg híve, Óbudai remete, Régi alakok alatt sétáló, Szindbád.

Országos hírt és igazi közönségsikert a Szindbád-sorozat és az 1913-ban megjelent A vörös postakocsi

című regénye hozott neki. Pályája a 20. századi magyar irodalomban sajátos jelenség. Kifejezésre jut benne a késői romantika kiteljesedése éppúgy, mint a modern, impresszionizmus és a realizmus egy sajátos, rendkívül egyéni formájáig eljutó társadalom- és lélekábrázolás.

A Margitszigeten, a nagy és kis szállóban Bródy Sándorral és Szép Ernővel lakott.

Krúdy Gyula és Ady Endre nagyon jó barátok voltak, Ady Endre éjszakai címmel egy könyvet is írt Adyról. A Nyugat szerkesztőse Krúdyt kérte fel, hogy megírja a nekrológot Ady haláláról.

PILISY RÓZA, A MŰVELT KURTIZÁN – „A MAGYAR KAMÉLIÁS HÖLGY”

Apponyi gróf felfedezettje Pilisy Róza, aki kitűnt szépségével és okosságával, a gróf pártfogoltja lett. Taníttatta, később lakást vásárolt neki. Róza úgy döntött, hogy férfiak társaságában fog művelődni, társalkodó hölgy lesz. Tehetős kuncsaftok segítségével – Apponyi gróf, hercegek és királyok, politikusok, jómódú, befolyásos férfiak – felépült a Magyar utca 21. szám alatt Pilisy Róza patinás, elit fogadója. A férfiak titkos találkozóhelye, ahol az irodalom és az erotika jól megfér egymás mellett.

Krúdy Gyula egyik törzshelye volt, szerelmi szálak fűzték Rózához. Pekár Gyula irodalomtörténész, író, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagozatának a tagja, államtitkár, Pilisy Róza törzsvendége, nagy szerelme lett. Pekár arra kérte Rózát, hogy hagyjon fel a ház vezetésével, akkor elveszi feleségül. Róza nem akart felhagyni, dulakodásba fajult a vitájuk. Róza nagyon súlyosan megsérült. A rendőrség megjelent a helyszínen és megállapították, hogy ő nem követhetett el öngyilkosságot. Pekár Gyula nagyon befolyásos ember volt, ezért elsimította az ügyet, nem lett következménye. Később Pilisy Róza elmesélte Krúdy Gyulának az igaz történetet, majd megírta a Francia kastély című kisregényében. Pekár Gyula kezébe került a könyv. Magára ismert a regényben, sértve érezte magát, mindent elkövetett, hogy tönkretegy Krúdy Gyulát. Betiltatta a könyveit, kiköltöztette a margitszigeti otthonából, munkát nem kapott, tönkrement.

KRÚDY GYULA VÉGNAPJAI

Krúdy már nagyon beteg volt, szív, máj, tüdő problémákkal küszködött, többször kezelték a Liget Szanatóriumban. Sajnos segíteni már nem tudtak rajta.

Krúdy Gyula végnapjai igen szomorúak voltak a Templom utca 10. sz. alatt. Óbuda Önkormányzata szükséglakást biztosított a családnak. Egy szoba-konyhában lakott feleségével és lányával, nagyon rossz körülmények között. A közös udvaron disznókat is tartottak. Kevés volt a lakbér és a fizetni való, de már azt sem tudta kiegyenlíteni, tartozást halmozott fel. Kapott egy levelet 1933. május 5-én a hivataltól, hogy ki kell költözni a lakásból, de az író ezt már nem érte meg.

A szépíró Krúdy Gyulát itt érte a halál 1933. május 12-én hajnalban élete 55 évében. Felesége a halál órájában nem tartózkodott otthon. Surány Pál mérnök szerelmével vigasztalódott, sokszor éjszakára is a férfi bécsi úti lakásában tartózkodott. A gyászév letelte után hozzáment feleségül.

Krúdy Gyula a karizmatikus egyéniségével, különtségével, meghatározó alakja volt a magyar szépírodalomnak. Úgy élt, ahogy senki sem tudott. Bevezette az embereket az ingyenc ételek birodalmába. Sokszínűségével a hölgyek bálványaként élhette a hétköznapok ünnepét. A 190 cm robusztus alakjában egy óriási gyermeki lélek lakott, akinek fogalmazásában megbújt a titkok világa. A szépíró bennünk lakik, mellyel átölelte Magyarországot.

/Vác, 2022. szeptember 10./

Szerkesztette: Németh Nyiba Sándor
író, költő a Magyar Kultúra Lovagja, a Krúdy Kör elnöke

Fekete Edit: A verseny és a barna ceruza

A barna ceruza olyan izgatott volt a lovas hátizsákban, hogy egy szemernyit sem tudott aludni. Ha zajt hallott, mindjárt arra gondolt, hogy most már biztosan indulni fognak. Végre ez a pillanat is eljött! A szőke hajú, kék szemű kislány elsőnek jött le az emeletről. Az anyukája utána érkezett csak meg.

- Nagyon korán felkeltél! – fordult a kislányhoz.
- Nem sokat aludtam az izgalomtól – válaszolta a kislány.
- Minden rendben lesz – simogatta meg szeretettel a fejét az anyuka.

Még egy gyors reggeli, bepakoltak a kocsiba, és már indultak is a Kincsem parkba.

- Szerintem már soha nem érünk oda! – morfondírozott magában a barna ceruza.

Egy piros lámpánál erősen odaütődött a hátizsák falához. Megpróbált kikukucskálni, de egyelőre nem sikerült.

- Na végre, ott egy parkolóhely! – hallotta az apuka hangját. Megálltak, kipakoltak, majd az anyuka a hátára vette a hátizsákot.

A ceruza most már nem tudott egyhelyben maradni, csak megtalálta, hogyan tud kikukucskálni. Amit látott, az teljesen lenyűgözte. A szabad területeken mindenhol lószállító autók voltak. Mellettük lovak álltak, mindenféle fajta és mindenféle színű.

A versenyzők nagyon szép, egy-
eséges ünneplő ruhát viseltek,
a hajuk mindegyiknek be volt
fonva. Sötét nadrág, sötét zakó
és szép fehér felső volt rajtuk.
Mindenki fején vagy a kezében
kobak volt.

Óriási volt a nyüzsgés a pályák
mellett. A kísérők a pályákon lé-
vőket figyelték és izgultak értük.
Az oktatók a versenyzőknek se-
gítettek egy-egy jó tanáccsal,
hogy mire figyeljenek.

A versenyzők különböző korú-
ak voltak, főként kislányok, akik
a pályák mellett várták, hogy
sorra kerüljenek. A hangosbe-
szélő egyfolytában beszélt. Vagy
a versenyzőket szólította a pá-
lyára, vagy már a végzett versenyzők helyeit sorolta, máskor meg azt mondta be, hogy hol vehetik át a díjakat. A díjazottak gyönyörűen szikrázó serlegeket vagy érmet kaptak, némelyeknek szalagot tűztek ki a zakójukra. Végre az egyik versenypályához a szőke hajú kislányt is odaszólították, aki a várakozás alatt is szorgalmasan gyakorolt Masnival. Úgy tűnt, hogy Masni nincs túl jó formában, ezt még az oktató is megállapította, amikor indulás előtt mentek egy próbakört. Nagyon sokféle akadály volt, és egyik sem volt könnyű. A kislány felment Masnival a pályára, és a szokásos köszönés után már indultak is. Az elején úgy látszott, hogy Masni kicsit le van lassulva, de aztán egyre ügyesebben mozgott. A pálya mellől felhangzó lelkes biztatás is segített biztosan, mert egyre jobban vette az akadályokat, és a végén még a vágózás is sikeres volt. Az időmérés és a hibapontok alapján volt esélyük jó helyezést elérni, de még meg kellett várni, hogy a többiek hogyan teljesítenek. A várakozás alatti izgalom egyre fokozódott, a barna ceruza a sok elrugaszkodástól, hogy mindent lásson, már teljesen elfáradt. Annyi minden történt itt egyszerre, hogy azt sem tudta néha, mit is nézzen. Egyszer csak csönd lett körülötte.

Tóth Martina_ Masni a verseny után a boksiban_

Mindenki figyelt, mert most mondták el a helyezéseket, majd úgy érezte, hogy repül valamerre, pedig csak az anyuka ugrott örömeiben egy óriásit.

– Megvan az első hely!

Óriási örömmámorban úsztak a helyezést elért gyerekek. A szőke hajú kislány boldogan futott a kupa átvételének helyszínére, csak úgy repültek utána a befonott copfok. Olyan jó volt látni az örömtől kipirosodott arcokat, a szülők szemében megcsillanó örömkönnyekeket! A kupák fényesen ragyogtak, mikor a nap rájuk sütött.

– Minden olyan szép, megható és izgalmas volt! – állapította meg a barna ceruza.

– Legközelebb is eljövök – gondolta magában, amikor meghallotta a kislány hangját.

– Beteszem a kupát a hátizsákba! – mondta boldogan. – Jé, ez meg hogy kerül ide? – csodálkozott, mikor meglátta a hátizsákjában a barna ceruzát. Én biztosan nem raktam be! – gondolkodott el magában.

– Anya, te betetted a kedvenc ceruzámat a hátizsákba? – kérdezte meg az anyukáját.

– Én nem tettem be, kicsim! – válaszolta az anyuka.

– Biztosan te voltál, csak elfelejtetted! – nevetett a kislány, ám hogy valójában hogyan került be a barna ceruza a hátizsákba, az azóta is rejtély a családban.

Senki sem tudja, és senki sem emlékszik rá, hogy berakta volna.

Bizonyára vannak hasonló megfejthetetlen rejtélyek minden családban, főként egy ilyen izgalmas verseny előtt, mint ez a mai is volt.

W. Kovács Ferenc: Hattyúkaland

A hattyú arról álmodozott, hogy elhagyja a tavat. Azt a tavat, ami hosszú évek óta gazdag táplálékforrással látta el családját.

Szárnyaikra a repüléshez már régóta nem volt szükség, hiszen amint lebuktak a víz alá, mindig gazdag zsákmánnyal térhettek vissza.

Ő mégis azon morfondírozott, hogy miért vannak ekkora szárnyai. Lehetséges, hogy ősei repülve érkeztek a tóhoz? Ez a gondolat nem hagyta nyugodni.

Minden erejét megfeszítve verdesni kezdett. De bizony teste nem emelkedett fel a vízfelszínről. Olyan hullámverést keltett a próbálkozás, mintha fuldokolna. Elég szánalmas látvány volt egy vízimadártól.

A többiek gúnyosan sziszegtek:

– Csak nem repülni akarsz? Nem tudod, hogy ezt a tavat már évek óta nem hagyta el senki?

A kíváncsisága erősebbnek bizonyult, mint a kéretlen szavak.

Irgyelte a szarvasokat, amikor hajnaltájt sorban inni jöttek a csapáson, és miután szomjukat oltották, hirtelen elinalhattak, a távolba...

– Ezért teremtett a jóisten ilyen hatalmas szárnyakat az oldalamba, hogy ne tudjam használni? – puffogott tovább magában.

Ahogy ezt gondolta, újra verdesésbe kezdett. Láss csodát, a begye kiemelkedett a vízből! Majd lábaival a vízfelszínen szaladva, farktollaival fröcskölte szét a vízcseppeket.

Pihéi úgy hullottak a tóra és a bámulók fejére, mint a hóesés. De ösztöne továbbhajtotta. Repült, repült. Már kezdett kilátni a nádfal mögötti rétre. De ekkor egy hatalmas széllokés visszapenderítette a felszín közelébe.

Szerencséjére egy újabb fuvallat mégis szárnya alá kapott, és olyan hirtelen rántotta fel, mintha a magasban szálló darvak húzták volna magukkal egy láthatatlan madzagon.

Most érezte először madárnak magát. Fejét egyenesen kinyújtotta, az egész testét átadta a felhajtóerőnek. Szállt, szállt egyre feljebb. Távolodott attól a helytől, ami biztonságot adott eddigi életében.

A mezőn arató parasztok is csodálkoztak az attrakción. Egy pillanatra a kévét is elfelejtették az asztagra tenni. A látványtól tarkójukra csúszott a kalap. Így a cséplőgép etetése is abbamaradt néhány percig. No, legalább volt alkalom megtörölni homlokukat.

– Odanézzetek! Mekkora gólya! – kiabálták az aprónépek.

A zibongó falu felett elszállva, az erdő fölött folytatta útját. Az ismerős szarvasok bólogatva üdvözölték a tisztásról.

Az izgalmas kaland bizony sok energiát követelt. Ideje volt visszafordulni. Erősödő széllel találta szembe magát. Úgy érezte, mintha egyhelyben evickélne. Rátört a fáradtság.

– Jaj, nehogy a reketyésbe zuhanjak! Onnan biztosan nem tudnék a tóig totyogni. De amint erre gondolt, a nádfal mögött meglátta felragyogni a víztükröt. Hosszan siklott át felette. Akkora csobbanással tért vissza, hogy a hullámok átcsaptak a csapzott teste fölött.

Testvérei versenyt úszva igyekeztek elé. Mint világlátott hattyút, nagy tisztelettel, érdeklődve fogadták.

– Mit láttál a magasból? Milyen érzés a repülés? Meséld el, hol laknak a szarvasok! Tényleg létezik az erdő?

Egymást túlkiabálva faggatták. De ő kitért a kíváncsi kérdések elől.

Tudta, úgy sem hinnének neki. Ezért arra biztatta testvéreit, hogy kitartó munkával tanulják meg ők is a repülést. Majd saját útjukat bejárva, szerezzenek tapasztalatot a világról.

Hermann Marika: Kicsi manó

/Turányi Terézia: Pico című festménye nyomán/

Picolonak rőt szakálla,
Messze piroslik sapkája.
Szöcske húzza a kocsiját,
Szél repíti manó dalát.

Mit dalol a kicsi manó?
Dióhéjban utazni jó!
Gomba pöttyök ránevetnek,
Picolonak integetnek.

Vidám móka itt az élet,
Erdő mesél vig meséket,
Ha nem hiszed, járj utána,
Ülj Pico kocsijába!

Lengyelne Török Erika: Lilla-mesék Farsang az óvodában

A Csicsergő óvodában mindennap történik valami jó dolog. Tanulnak egy új játékot, dalt vagy verset.

Most jelmezbálra készül a csoport. Az óvó néni mesélni kezd a farsangi hagyományokról. A gyerekek érdeklődve hallgatják.

– Van kedvetek jelmezbe öltözni? – hangzik fel Kriszti néni kérdése.

– Igen, igen, igen! – hallatszik innen is, onnan is.

– Remek! – mondja az óvó néni. Akkor pénteken reggel hozzatok magatokkal jelmezt!

Lilla alig várta, hogy anya jöjjön érte.

– Anya! Pénteken farsang lesz az oviban. Készítsünk jelmezt!

– Milyen jelmezt szeretnél? – kérdezte anya.

– Nem is tudom – tűnődött el Lilla. Lehetnék cica, vagy manó, vagy láma, vagy hercegnő? Ez az! Hercegnő! Legyen Maja és Liza is hercegnő! Mind a hárman öltözzünk hercegnőnek! Anya, felhívjuk őket a telefonodon? Megbeszéljük velük, hogy legyenek ők is hercegnők?

Anya örömmel segített. Felhívta Liza és Maja anyukáját. Megszervezték egy találkozót tea, süti mellett közös jelmezkészítésre. Másnap össze is jött az alkotócsapat. Mindenki összeszedte a kellékeket, amikről úgy gondolta, hogy hasznos lehet. Vidáman telt a délután, sok nevetéssel, játékkal, varrással, ragasztással. Amíg az anyukák a ruhákat varrták, a lányok koronát készítettek maguknak. Színes ékkövekkel díszített igazi hercegnői koronát. Mire a fiúk hazaértek a koriedzésről, a lányok is elkészültek a jelmezekkel.

– Mehetünk a bálba! Mehetünk a bálba! – énekelték örömeikben táncolva a lányok.

Elérkezett a péntek reggel. Lilla az izgalomtól jóval hamarabb ébredt, mint máskor. Sietve mosakodott, öltözött, alig bírta meginni a reggeli kakaóját. Már szeretett volna az oviban lenni. Sürgette apát és Benedeket, hogy induljanak gyorsan-gyorsan.

Az óvodában a Fülemüle csoport ajtaja már fel volt díszítve lampionokkal. Ahogy kinyílt az ajtó, a gyerekek ámulva lestek be a szobába. Az óvó nénik valóságos báltermet varázsoltak a csoportszobából. A sok csillogó girland szinte eltakarta a plafont. Az ablakok és a játékpolicok is vidám színekben pompáztak. Felcsendült a zene:

Bál, bál, maszkabál!
Minden jelmez készen áll,
Szól a nóta, messze száll:
Áll a bál, áll a bál
Áll a fényes maszkabál!

Kriszti néni és Eszti néni bevezette a terembe a jelmezbe öltözött gyerekeket: Lilla, Maja és Liza hercegnőket és a szuperhős fiúkat. Kezdődhet a tánc! Vidám farsangi dalokra ugráltak, táncoltak. A plüsskedvencek a polcra figyelték a vidám forgatagot. Amikor elfáradt a gyereksereg, finom fánkkal és gyümölcssteával kínálta őket a dadus néni.

Lesz mit mesélni este otthon anyának és apának!

Erdős Sándor:
Virágarcú legényke

Erdő szélén sétálgatott
egy virágarcú legény.
Kézen fogva jönnek vele
a vidámság és remény.

Harcból tértek most ők haza,
legyőzték a csúf telet.
Erős zsákba kötözték be
a fagyot hordó szelet.

Elhozták a kikeletet,
vidám pacsirta dalát.
Jó messzire elzavarták
télnek havát és fagyát.

Ki lehet e kedves legény?
Elmondom én most neked.
Március, ki most érkezett,
vele jött a kikelet.

Itt is marad áprilisig
virágba borítva fát.
Ráteríti a világra
a nap selymes sugarát.

Körbeveszik madárhadak,
dalt énekelnek neki.
Március egy kedves legény,
őt mindenki szereti.

Kanizsa József: Tojásfestés

Nyulacskák az udvarban
a tyúktojásokat festik,
lankadatlan a kedvük,
festenek reggeltől estig.

Holnap húsvétvasárnap,
díz kerül minden tojásra.
Festenek, pingálnak és
készek hajnalhasadtára...

				◆	... KATIC, SZÍNÉSZNŐ	KÖZÉPFÜLI	SZEGED RÉSZE	ÁBÉCÉNK KEZDETE	A NEUTRON JELE	◆
				1						A ↙
				THAIFÖLD AUTÓJELE		ÁK FAHRENHEIT			A FOSZFOR VEGYJELE LADIK VÉGE!	
				FRANCIA HÍRÜGYN. A SEBESSÉG JELE				LANTÁN VEGYJELE BEISMERI A BŰNEIT		
◆	2	TROMBITA- HANG	VIETNAMEI AUTÓJEL PÓRK			ÉVKÖNYV, RÖVIDEN OKLEVELES, RÖV.				VATIKÁN, RÖVIDEN
MAGYAR TELEVÍZIÓ				AZ ARNO PARTJAI! NÉMÁN TUD!			AMPER AZ EBRO PARTJAI!		VASÁRNP, RÖVIDEN TANULÓ VEZETŐ	
TAROL					INDO- EURÓPAI NÉP NÉVELŐ					
◆	L D								TANULÓ VEZETŐ	

Copyright © 2010-2025, www.kanadomata.hu (CsA B). Minden jog fenntartva. Forrás: https://rejt.hu/kuulfo

Küldd be a keresztrejtvény megfejtését az info@dabik.hu email címre!
A beküldők között A Gyóni Géza Irodalmi Kör ajándécsomagját sorsoljuk ki.
Beküldési határidő: 2025. május 31.

KÁZSÉ: A BOR

Kert, bor, szabadság, napsütés... ez ám az igazi kísértés... Aki nem vigyáz magára, a bokor alján lesz a nyoszolyája ... S a kerti zenészek a csillagszállóban az altatód húzzák tenéked... S némelyik kontrázva, csipkelődve cifrázza... Kedves barátom, magam részéről csak az óvatosságot ajánlom... mert olyan gyönyörű, csábítóan bódító... selymesen hozzád simuló... Csillogó hűvössége, ha lábadról levesz, neked egyszerűen véged lesz...

Céklás batátasali fetával

Két batátát, meg egy céklát
Hámozz meg, és kockázz fel,
Fogjál egy tűzálló tálat,
Olivával kenjed meg.

Krumplit, céklát terítsd bele
Sózd, borsozzad izibe,
Szórjad meg őrölt köménnyel,
Tedd a meleg sütőbe!

Ám, de előbb az egészet
Fóliával takard be!
Omlós legyen a zöldséged,
Fogad ne törjön bele!

Tányért béleld rukkolával,
Öntsd rá a sült zöldséget,
Felkockázott fetasajttal
Szórjad meg az egészet!

Oregánó mehet reá,
Az illata oly remek,
Színe, íze is fenséges,
Eszi felnőtt és gyerek.

HerMann

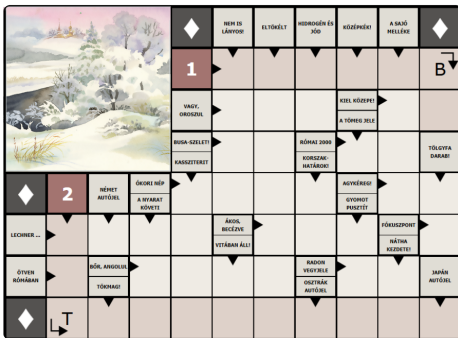

Kedves Alkotótársak!

Köszönjük a felajánlásokat, melyeket küldtetek a Poénkodjunk rovat keresztrejtvény nyerteseinek!
A jövőben is köszönettel fogadjuk.

Felajánlások, amiket szívesen fogadunk:

- Saját kézműves alkotások,
- Saját könyvek,
- Saját verses kötetek, antológiák.

A téli számunkban megjelent keresztrejtvény megfejtése:
Fehérbe öltözött a táj

A szerencsés nyertes: Dégi Sára (Debrecen)

Gratulálunk a nyertesnek!

A nyereségét (A Gyóni Géza Irodalmi Kör ajándécsomagját) postán juttatjuk el!

Még több verset, novellát találsz honlapunkon: www.dabik.hu

Kövess minket a Facebookon is: www.facebook.com/irodalmikordabas

Anyagot gyűjtünk a Nyári Alkotóba

Beküldhető alkotónként három saját alkotás, melyek között a szerkesztők döntenek.
Nyári Alkotó hangulata: Nyári szinkavalkád - Alakítsuk ki együtt a nyári Alkotó hangulatát. Küldd el azokat az alkotásaidat, melyeket szeretnél:)

Beküldési határidő: 2025. május 31.

Beküldendő emailben az info@dabik.hu email címre. Köszönjük! :)

Találkozók helyszíne:

Kossuth Művelődési Központ
2370 Dabas, Szent István út 58.

Találkozók időpontja:

Az oldalunkon érdeklődj!

A Facebook oldalunkon és a honlapunkon is találkozhatok velünk! :)

Bővebb információ:

www.dabik.hu

E-mail: info@dabik.hu

Telefon: +36 30 565-0559

IMPRESSZUM

Alkotó - Irodalmi-Kulturális folyóirat.

Megjelenik negyedévente az Angry Cat Kft. támogatásával.

Felelős szerkesztő: Hermann Mária

Tördelőszerkesztő: Szűcs Szilvia

A szerkesztőség levélcíme:

Angry Cat Kft., 2370. Dabas, Szintes u. 2/D 2/8.

E-mail: info@dabik.hu

Nyomdai munkák: Angry Cat Kft.

Kiadja: Angry Cat Kft.

Gyóni Géza Irodalmi Kör, Dabas.

Rejtvény forrása: www.skandomata.hu

Képek forrása: <https://hu.wikipedia.org/>, www.depositphotos.com

ISSN 2677-1802 (Nyomtatott)

ISSN 2786-2690 (Online)

KÖSZÖNTŐ

Dáma N. Sebestyén Katalin: Kapnikbánya vízesés

ALKOTÓSAROK

Iochom Zsolt: A pillanat
 Czibere Anita: Végtelen Kék
 Pánti Anna: Rohanjunk a tavaszba...
 Szedő Tibor: Évszakjaim
 Kulcsár István: Csendélet
 Lengyelne Török Erika: Kicsi bimbó
 Papszi: Tavaszváró
 Dáma N. Sebestyén Katalin: Kikelet idusán
 Csipkerózsa: A kikelet hada
 Balogh Zsuzsa: Az összetett kéz ereje
 Cserna Ferenc: Március
 Fekete Edit: Tavasztündér
 Pósa Anikó alkotása
 Kulcsár István: Tavaszköszöntő
 Kovács Brigitta: Út az igazsághoz
 Csipkerózsa: Lepketánc
 Pánti Anna: Örök körforgás - Megújulás
 Czibere Anita: Orgona
 Kulcsár István: Tavasz
 Szabó Ferenc: Szerelmes szonett
 Stefanic Ferenc Alexander: Szeretlek annyira...
 Turányi Terézia: Hóolvasás
 Iochom Zsolt: Tavaszodó
 Orosz Cs. Bernadett: Csak téged...
 Dr. Veress János: Szeretetre várni
 Nagy-Kóré Mária: Pipacsok
 Fu Jen-Li: Vajon sétáltunk-e?
 Kanizsa József: Kinyújtod karod
 Papszi: Lélektől lélekig
 MaR-IL GALÉRIA Papp Márta Ilona kortárs festőművész: Igazán szeretni
 Tilingerné Gerlei Ilona: Új nap
 Orosz Cs. Bernadett rajza
 Gróf Gál Mihály: Kapu - vers
 Ambrus József: ma este
 Gróf Gál Mihály: Kapu
 Fekete Edit: Vágy
 Bene Edit fotója: Zubogó
 Dr. Veress János: Nyugalom
 Bene Edit: Jó lenne
 Németh Nyiba Sándor: Eltévedt cseppek
 Turányi Terézia: Tavasz
 Erős-Tanács Marietta: Végzet
 Balogh Zsuzsa: A kezeim
 Nagy Kóré Mária: Fehér virágok
 Dáma N. Sebestyén Katalin: Rózsák és tövis
 Nagy Kóré Mária: Forgásban
 Erős-Tanács Marietta: Hópehely
 Nagy Kóré Mária: Kékben
 Szedő Tibor: Füstszagú emlék
 Kanizsa József: Petőfi szobránál
 Németh Nyiba Sándor: Fejsze nyele
 Kulcsár István: Nap éj egyenlőség
 Ambrus József: Platánok alatt
 Stefanic Ferenc Alexander: Ébredj, Hazám!
 Turányi Terézia: Vidéki táj
 Tilingerné Gerlei Ilona: Érdi csend
 Iochom Zsolt: Az utolsó hang
 Pánti Anna: Napsugaras mosolyok
 Hermann Marika: Aki vet...
 Nagy Kóré Mária: Lilába borulva
 Bene Edit: Szeretet hiánya
 Cserna Ferenc: A kékvér
 Stefanic Ferenc Alexander: Fortélyos mese
 Turányi Terézia: Tündérrózsa
 Szabó Ferenc: Az író
 Bene Edit fotója: Írisz

ÉRTÉKEK-ÉLMÉNYEK

Iochom Zsolt: Töredékek Gyóni Géza leveleiből
 Vajthó László: Egy igaz poéta halálára
 Valentyik Ferenc: Hölgyek a lexikonból
 Fülöp Brigitta: Horgolt karácsonyfa 2024
 Stancsics Erzsébet: "Krúdy Kör Művészet Lovagja"
 Mitták Ferenc: CSAK EGYENLŐ MÉRTÉKKEL
 Orosz Cs. Bernadett rajzaival

	Aradi Erzsébet: Múlt, Jelen, Jövő!	
1.	Imre Anna: Badacsonyi szűkület	
	Nagy Kóré Mária: Az erdő mélyén	34.
	Sári Katalin: A József Attila Irodalmi Kör tíz éve	
	Pósa Anikó kézzel készített ékszer	35.
	IFJÚSÁGI OLDAL	
	Tóth Benjámín: Hold Nap Csillagok	
2.	Batuska Benett rajza	37.
	Tóth Benjámín: Nyuszi	
	Tóth Eleonóra: Ötkezes	
	Tóth Martina alkotása	
3.	Tóth Eleonóra: Tulipánok	38.
	Tóth Nimród: Galambok	
	Batuska Benett: Színvarázs	
	Batuska Debóra alkotása	
4.	Batuska Benett rajza	
	Batuska Debóra rajza	39.
	Batuska Lotti alkotásai	40.
	Pekker Petra kerámia alkotásai	41.
5.	VENDÉGSAROK	
	PAPP MÁRTA ILONA	42.
6.	TÁRSALGÓ	
7.	Lengyelne Török Erika: Egy délután Kobály Évával	44.
	KÁZSÉ: Papírfonás alkotásai	45.
	Aradi Erzsébet: Interjú Serfel Gábor tubaművészsel	46.
8.	DABIK HÍREK	
	Velünk történt	49.
	TUDÁSTÁR	
9.	Batuskáné Kiss Katalin: Stílusorszakok az irodalomban – 6. rész A barokk és a rokokó	52.
	Fu Jen - Li: Vnalak, színek varázsa	57.
	CSILLAGOK NYOMÁBAN	
10.	Lengyelne Török Erika: József Attila	58.
	Gróf Gál Mihály: Krisztus a kőfejtőben	
	Balogh Zsuzsa: Göncz Árpád portré	59.
	Németh Nyiba Sándor: Krúdy Gyula	60.
11.	MANSZÁJ GYEREKEKNEK	
	Fekete Edit: A verseny és a barna ceruza	
	Tóth Martina: Masni a verseny után a bokszbán	63.
12.	W. Kovács Ferenc: Hattyúkaland	64.
	Hermann Marika: Kicsi manó	
	Turányi Terézia: Picolo a törpék királya	65.
	Lengyelne Török Erika: Lilla-mesék - Farsang az óvodában	66.
	Erdős Sándor: Virágarcú legényke	
	Kanizsa József: Tojásfestés	67.
13.	POÉNKODJUNK	
	Rejtvény felnőtteknek	
	KÁZSÉ: A BOR	68.
14.	KEVEREM-KAVAROM	
	HerMann: Céklás batátásali fetával	69.
15.	KÖZÉRDEKŰ	
16.	Köszönjük!	
17.	Anyagot gyűjtünk a nyári Alkotóba	70.
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
28.		
29.		
31.		